

OBEC ZÁRYBY

kraj Středočeský

Územní plán obce Záryby, změna 3

I. Návrh II. Odůvodnění

Textová část

Objednatel a pořizovatel:

Obec Záryby,
zastupovaná p. Petrem Maškem, starostou
Obecní úřad v Zárybech č.p. 147

Autorizovaná osoba pořizovatele:

Marek Šplíchal,
splichalmarek@seznam.cz

Zpracovatel návrhu změny č. 3:

A R C H I S

Matějská 48/2136, 160 00 Praha 6
tel./fax: 233 332 891
E - mail: info@horkyarchis.cz

Autor:

Doc.ing.arch.Ivan Horký,DrSc.
autorizovaný architekt

Spolupráce:

ing. Roman Vodný

Datum:

17. 6. 2014

I. Návrh změny č. 3 územního plánu Záryby

Č.j.

V Zárybech dne: 2014

ZMĚNA Č. 3 ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE ZÁRYBY (VÝROK)

Opatření obecné povahy č. 1/2014

Zastupitelstvo obce Záryby, příslušné podle § 6 odst.5 písm.c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, za použití § 43 odst. 4 a § 55 odst. 2 stavebního zákona, § 13 a přílohy č.7 vyhlášky č. 500/2006, o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti, § 171 a následujících zákona č.500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 188 odst. 3 a 4 stavebního zákona

vydává

formou opatření obecné povahy tuto změnu č. 3 územního plánu obce Záryby, schváleného usnesením Zastupitelstva obce Záryby dne 20. 6. 2002. Obecně závazná vyhláška, kterou byla téhož dne vyhlášena závazná část ÚPO Záryby, nabyla účinnosti dne 7. 7. 2002. ÚPO Záryby byl změněn změnou č. 1, která byla vydána obecně závaznou vyhláškou č. 1/2006 z 29. 6. 2006, a která nabyla účinnosti 4. 10. 2006 a změnou č 2, která byla schválena usnesením obecního zastupitelstva dne 19. 10. 2011. Změna č. 2 byla vydána opatřením obecné povahy č. 1/2011 z 19. 10. 2011, které nabylo účinnosti dne 6. 11. 2011. Územní plán obce Záryby po změnách č. 1 a č.2 ve znění vyhlášky č. 1/2011 se mění takto:

ZÁVAZNÁ ČÁST ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE ZÁRYBY SE MĚNÍ TAKTO:

- **Nově se vymezují tyto nezastavitelné funkční plochy nezastavěného území obce:**

NT – Plocha těžby nerostů

Územní rozsah navrhované plochy pro těžbu surovin je 52,77 ha, plocha je vymezena ve výkresech č. I. 1. Základní členění území a č. I. 2. Hlavní výkres v měřítku 1:5000

- **Upravuje se § 6 Závazné regulativy obce Záryby**

2.1. Na konec odstavce Nezastavitelné území se za bod f) orná půda (OP) vkládá:
g) Plocha těžby nerostů (NT)

2. 2. Z odstavce Nepřípustné využití se vypouštějí slova „... těžební práce“

2. 3. Stávající odst. 6 Podmínky pro umísťování dopravní infrastruktury se mění na odst. 6. 1. stejného znění

2. 4. za odst. 6. 1. se vkládá nový odstavec 6. 2. následujícího znění:

Doprava vytěžené suroviny bude realizována nákladní automobilovou dopravou po silnici II/331. Příjezdová komunikace do areálu těžebny Křenek, jež bude využita i pro těžbu na ložisku Záryby-Křenek, bude vedena zcela mimo obytnou zástavbu nejbližších obcí. Hluk ze samotné dopravy do pískovny Záryby bude pod limitní hodnotou 60 dB, intenzita dopravy nákladních automobilů nepřevyší stávající intenzitu dopravy suroviny z těžebny Křenek, kterou těžebna Záryby nahradí.

- **upravuje se odstavec 9. Vymezení neurbanizovaného území:**

za konec písm. b) přípustné využití se doplňuje pod písmenem c) nový text takto:

c) podmíněně přípustné využití:

těžba nerostů v rozsahu 52,77 ha za následujících podmínek:

- (1) těžba ložiska Záryby – Křenek v části bloků zásob Záryby bude realizována v návaznosti na dotěžení zásob ložiska Křenek, přičemž roční výše těžby na ložisku Záryby nepřekročí již povolenou těžbu ložiska Křenek
- (2) zemědělská půda bude pro těžbu odnímána postupně po etapách tak, aby co nejdéle plnila svoji funkci složky životního prostředí
- (3) těžba i následná rekultivace budou navrženy tak, aby zohlednily zájmy ochrany zemědělského půdního fondu
- (4) odnímané pozemky budou kromě závěrných svahů rekultivovány v závislosti na mocnosti suroviny a výšce hladiny podzemní vody na vodní plochu a na zemědělskou půdu

stávající odst. c) nepřípustné využití se mění na odst. d)

4. za odstavec 10. se vkládá nový odst. 11. Závazné regulativy funkčního uspořádání pro funkční plochu NT, který zní:

Plocha těžby nerostů – NT

Plocha těžby nerostů je vymezena za účelem zajištění podmínek pro hospodárné využívání evidovaného nevýhradního ložiska Záryby - Křenek číslo D 5273100 a pro ochranu životního prostředí při těžební činnosti a úpravě nerostů. Plocha těžby nerostů zahrnuje pozemky lomu, pozemky pro ukládání dočasně nevyužívaných nerostů a ostatních vytěžených materiálů, které budou využity v rámci rekultivace k modelaci břehových partií a vytvoření litorálních pásem, dále pozemky rekultivací a pozemky staveb a technologických zařízení pro těžbu. Do plochy těžby nerostů jsou zahrnuty i pozemky související dopravní a technické infrastruktury

Hlavní využití:

- Těžba a zpracování nevýhradního ložiska šterkopísků č. D 5273100 Záryby - Křenek v rámci prostoru vymezeného k dobývání a za podmínek vydaného správního rozhodnutí ČBÚ

Přípustné využití:

- Opatření k ochraně životního prostředí při těžební činnosti a úpravě štěrkopísku
- Stavby a technologická zařízení pro těžbu, úpravu a distribuci štěrkopísku

Podmíněně přípustné využití:

- Dočasné ukládání nevyužívaných nerostů a ostatních vytěžených materiálů, které budou využity v rámci rekultivace k modelaci břehových partií a vytvoření litorálních pásem
- Rekultivace vytěžených prostorů podle schváleného plánu rekultivace

Nepřípustné využití:

- objekty, stavby a činnosti neuvedené a nesouvisející s hlavním, přípustným a podmíněně přípustným využitím

5. upravuje se odstavec 7. Podmínky technické infrastruktury takto:

5.1. Stávající odst. 7 se mění na odst. 7.1.

5.2. Za odst. 7. 1. se vkládá nový odst. 7. 2. následujícího znění:

7.2. Navržená plocha těžby NT bude využívat k úpravě suroviny stávající technologický aparát společně s technickým zázemím, sloužící provozu a pracovníkům v pískovně Křenek. Toto technické zázemí je spojeno účelově vybudovanou dočasnou komunikací s pevným povrchem se silnicí III/10158.

6. Za odst. 13. se vkládá nový odstavec 14. Ochrana kulturních hodnot, který zní:

Zahájení těžebních prací oznámí těžební organizace v dostatečném předstihu orgánu státní archeologické a památkové péče.

7. Za odstavec 13 se vkládá nový odstavec 15. Ochrana přírody, krajiny a územní systémy ekologické stability, který zní:

(1) Těžba ponechá podél toku Labe bezzásahové ochranné pásmo 50 metrů, podél odvodňovacího kanálu jdoucího po severním okraji zájmového území ochranné pásmo 20 metrů. Jižní část plochy těžby nerostů bude oddělena od EVL Polabí u Kostelce ochranným pásmem o šířce 50 m od hranice s EVL. U severní části území změny č. 3 bude ochrannou funkci dostatečně plnit pásmo o rozsahu 20-30 m. Nadregionální biokoridor NK 10 bude od plochy těžby nerostů oddělen bezzásahovým pásmem o šířce 25 m

(2) Vzdálenost hranice plochy těžby nerostů podél toku Labe dle odst. 15 (1) se stanovuje jako bezzásahové ochranné pásmo, do kterého nebude ani dočasně zasahovat těžební prostor pískovny, nebudou zde žádné deponie těžené suroviny nebo skrývek a ani zde nebudou prováděny bez souhlasu správce vodního toku terénní úpravy

8. Za odstavec 13 se vkládá nový odstavec 16. Ochrana vod, který zní:

Všechny vodoteče v území zůstanou po těžbě zachovány, mezi nimi a vzniklými jezery bude ponechán ochranný pilíř v šíři nejméně 20 metrů. Vzdálenost těžební hrany od břehní čáry Labe bude činit nejméně 50 metrů.

9. Za odst. 13 se vkládá nový odstavec 17. Ostatní limity využití území, který zní:

- (1) hranice plochy těžby nerostů se stanovuje ve vzdálenosti 50 m od hranice lesních porostů pokud orgán státní správy lesů nestanoví jinak
- (2) realizace skrývek půd bude probíhat postupně, pouze v nutném předstihu před těžbou. Nejprve bude odděleně sejmuta ornice a zúrodnění schopná podorniční vrstva a tyto budou uloženy na deponie se zachováním prostupů pro volný průchod povodňových vod. Veškeré skrývané materiály ukládat jen ve vymezeném těžebním prostoru (odděleně ornici a podorniční vrstvy) tak, aby nedocházelo ke znehodnocení kulturních vrstev půdy.
- (3) pro posílení funkceschopnosti územních systémů ekologické stability revitalizovat plochu těžby nerostů litorálním pásmem s mokřady a novou krajinnou zelení
- (4) Zpracovat a předložit ke schválení povodňový plán, provozní řád a havarijný plán těžebny nerostů z hlediska zákona. 254/2001 Sb., vodní zákon.
- (5) Průběžně provádět sledování kvality vody v těžebním jezeře se zaměřením na obsah ropných látek podle požadavku příslušného vodoprávního úřadu.
- (6) pro omezení fragmentace ZPF:
  - Realizovat zábory postupně tak, aby byla průběžně zajištěna obslužnost a dostupnost okolní zemědělské půdy pro zemědělskou techniku.
  - Minimalizovat zbytkové plochy ZPF.

10. za článek 9 se vkládá nový článek 10 Rekultivace a revitalizace plochy těžby nerostů, který zní:

- (1) Zpětná rekultivace vytěžených ploch bude probíhat v místech tvarování břehů s výsadbou zeleně a tvorby litorálního pásma jezera.
- (2) Jako součást dokumentace pro územní řízení zpracovat Plán rekultivace respektující podmínky stanovené v biologickém hodnocení a v hodnocení vlivů záměru na prvky soustavy NATURA 2000
- (3) Těžební jezero v projektové dokumentaci navrhnout s co nejrozsáhlejšími litorálními pásmy a členěním břehů. Při výsadbě břehových porostů upřednostnit autochtonní dřeviny. Pro rekultivaci území používat jen materiály z lokality posuzované těžby.

Údaje o počtu listů a výkresů návrhu změny 3 ÚP.

Počet listů textové části.

Textová část návrhu změny 3 územního plánu obce Záryby obsahuje 5 stran a 5 listů.

H. 2. Seznam výkresů grafické části:

- I. 1. Základní členění území
- I. 2. Hlavní výkres: urbanistická koncepce a uspořádání krajiny, dopravní infrastruktura.

II. Odůvodnění změny č. 3 územního plánu obce Záryby

OBSAH:

1. POSTUP PŘI POŘÍZENÍ ZMĚNY	6
2. VYHODNOCENÍ SOULADU S POLITIKOU ÚZEMNÍHO ROZVOJE A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACÍ VYDANOU KRAJEM, VYHODNOCENÍ KOORDINACE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ Z HLEDISKA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ V ÚZEMÍ	8
3. VYHODNOCENÍ SOULADU S CÍLI A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	17
4. VYHODNOCENÍ SOULADU S POŽADAVKY STAVEBNÍHO ZÁKONA A JEHO PROVÁDĚCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ	20
5. VYHODNOCENÍ SOULADU S POŽADAVKY ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ – SOULAD SE STANOVISKY DOTČENÝCH ORGÁNŮ PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ	21
6. VYHODNOCENÍ SPLNĚNÍ ZADÁNÍ	21
7. KOMPLEXNÍ ZDŮVODNĚNÍ PŘIJATÉHO ŘEŠENÍ	30
8. VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ	36
9. VYHODNOCENÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH DŮSLEDKŮ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ NA ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA.	41
10. ROZHODNUTÍ O NÁMITKÁCH A JEJICH ODŮVODNĚNÍ	45
11. VYHODNOCENÍ PŘIPOMÍNEK	45
12. ÚDAJE O POČTU LISTŮ ODŮVODĚNÍ ZMĚNY Č. 3 ÚZEMNÍHO PLÁNU ZÁRYBY A POČTU VÝKRESŮ K NĚMU PŘIPOJENÉ GRAFICKÉ ČÁSTI	45
13. POUŽITÉ PODKLADY	45
14. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	45
15. PŘÍLOHY:	48
Příloha č. 1: Vyhodnocení vlivů změny č. 3 územního plánu obce Záryby na životní prostředí	
Příloha č. 2: Expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýza potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek	

1. POSTUP PŘI POŘÍZENÍ ZMĚNY.

Pořízení změny č. III územního plánu obce Záryby (dále jen ÚPO) bylo schváleno zastupitelstvem obce Záryby dne 15. 10. 2008 usnesením č. 6 za účelem změny funkčního

využití území řešeného touto změnou na území určené k dobývání ložiska štěrkopísků s následnou rekultivací předmětných pozemků na částečně vodní plochu a částečně krajinnotvornou zeleň. Jedná se o pozemky, které jsou vyznačeny v příloze tohoto dokumentu v katastrální mapě.

Zadání:

Projednání návrhu zadání bylo oznámeno veřejnou vyhláškou vyvěšenou od 30.11.2008 do 15.1.2009 na úřední desce Obecního úřadu Záryby i elektronicky způsobem umožňujícím dálkový přístup a na obecním úřadě v době od 10.12.2008 do 15.1.2009. V uvedené lhůtě mohl každý uplatnit své připomínky. Dotčeným orgánům, sousedním obcím a krajskému úřadu byl návrh zadání zaslán jednotlivě s možností uplatnit požadavky do 30 dnů od obdržení návrhu zadání. Ve spolupráci s určeným zastupitelem byl návrh zadání upraven a předložen ke schválení. Pořizovatel upravitel návrh zadání v souladu s oprávněnými požadavky DO a jako takový jej předložil ke schválení zastupitelstvu obce.

Zadání souboru změn č. 3 bylo schváleno usnesením č. 3/2009 na svém veřejném zasedání zastupitelstva obce Záryby ze dne 10.6.2009.

Návrh:

Návrh souboru změn byl zpracován projekční kanceláří ARCHIS, Doc. Ing. arch. Ivan Horký, DrSc., Matějská 2136/48, 160 00 Praha 6. Společné jednání o návrhu uvedené územně plánovací dokumentace se uskutečnilo dne 31.3.2010. Místo a doba konání společného jednání byla oznámena jednotlivě dotčeným orgánům, krajskému úřadu a sousedním obcím 15 dnů předem. Dotčené orgány mohly uplatnit svá stanoviska k uvedenému návrhu ve lhůtě 30 dnů ode dne jednání, do 30.4.2010, na žádost Krajského úřadu Středočeského kraje - OŽPZ byla tato lhůta prodloužena o 30 dnů. Ve stejné lhůtě mohly sousední obce uplatnit své připomínky. Po tuto dobu bylo možné nahlížet do návrhu uvedené změny na Obecním úřadu Záryby. Od dotčených orgánů - Krajského úřadu odboru životního prostředí a zemědělství, jako orgánu ochrany zemědělského půdního fondu (KÚSK OŽPZ), bylo dne 20. 4. 2010 vydáno nesouhlasné stanovisko s nezemědělským využitím území, které bylo dne 16.9.2010 doplněno souhlasným stanoviskem s vyhodnocením vlivů změny č. 3 ÚPO Záryby na životní prostředí.

Dne 15. 8. 2013 vydalo Ministerstvo životního prostředí, odbor obecné ochrany přírody a krajiny změnu stanoviska k návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby – stanovisko k lokalitě pro těžbu štěrkopísku z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu.

Dne 17. 9. 2013 vydal KÚSK OŽPZ změnu svého nesouhlasného stanoviska z 20.4.2010 ve znění stanoviska ze dne 16.9.2010, kterou udělil souhlas s nezemědělským využitím území, řešeného změnou č.3 ÚPO Záryby a stanovil podmínky svého souhlasu. Dokumentace návrhu změny byla v říjnu 2013 upravena a následně byla pořizovateli doručena upravená dokumentace návrhu změny pro veřejné projednání.

Posouzení návrhu krajským úřadem:

Pořizovatel předložil návrh změny č. 3 územního plánu obce Záryby a kopie stanovisek a připomínek k posouzení Krajskému úřadu Středočeského kraje, odboru regionálního rozvoje. Krajský úřad vydal pod č.j. 175771/KUSK/2013 ze dne 4.12.2013 své stanovisko v němž

souhlasí, aby návrh změny byl veřejně projednáván v řízení o vydání územního plánu podle ustanovení § 52 odst. 1 stavebního zákona.

2. VYHODNOCENÍ SOULADU S POLITIKOU ÚZEMNÍHO ROZVOJE A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACÍ VYDANOU KRAJEM, VYHODNOCENÍ KOORDINACE VYUŽÍVÁNÍ ÚZEMÍ Z HLEDISKA ŠIRŠÍCH VZTAHŮ V ÚZEMÍ

Dle Politiky územního rozvoje České republiky 2008 (dále jen „PÚR“) schválené usnesením vlády ČR č. 929 ze dne 20. 7. 2009 vyplývají republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území týkající se navrženého záměru na území obce Záryby:

- *Ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie a tradice.*
- Změna č. 3 ÚPO Záryby je situována v neurbanizovaném území, je od něho oddělena vodním tokem Labe a neovlivní civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Nemění ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení. Lokálně mění vysoce antropogenní, intenzivně zemědělsky využívanou kulturní krajinu, přičemž formou navržené rekultivace a revitalizace po těžbě nerostů ji přibližuje původnímu krajinnému typu údolní nivy řeky Labe
- *Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Při řešení ochrany hodnot území je nezbytné zohledňovat také požadavky na zvyšování kvality života obyvatel a hospodářského rozvoje území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.*
- Exploatace bloku zásob štěrkopísků na území obce Záryby územně i časově navazuje na exploataci nevýhradního ložiska štěrkopísků č. D 5273100 Záryby – Křenek na sousedním katastrálním území Křenek, posiluje hospodářský potenciál a sociální stabilitu obce vytvořením nových pracovních míst za podmínek, které podle provedených podrobných analýz nepoškozují přírodní hodnoty a výrazně nezhoršují kvalitu životního prostředí.
- *Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu. Vytvářet územní podmínky pro implementaci a respektování územních systémů ekologické stability a zvyšování a udržování ekologické stability a k zajištění ekologických funkcí krajiny i v ostatní volné krajině a pro ochranu krajinných prvků*

přírodního charakteru v zastavěných územích, zvyšování a udržování rozmanitosti venkovské krajiny. V rámci územně plánovací činnosti vytvářet podmínky pro ochranu krajinného rázu s ohledem na cílové charakteristiky a typy krajiny a vytvářet podmínky pro využití přírodních zdrojů.

- Plocha těžby nerostů v k.ú. Záryby je v rámci krajinného segmentu Středního Polabí mezi obcemi Brandýs n.L., Ovčáry, Kostelec n.L. s intenzivní těžbou nerostů vymezena tak, že je nejméně konfliktní. Podle zpracovaných odborných analýz a dokumentací nejsou dotčeny zájmy ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, vodních zdrojů a prvků nadregionálního a regionálního systému ekologické stability. Kompenzační navržená opatření rekultivace a revitalizace zvýší rozmanitost vysoce antropogenní odlesněné krajiny Středního Polabí. Cílové charakteristiky rekultivace a revitalizace plochy těžby přiblíží lokální krajinný ráz původním přírodním charakteristikám a zvýší biologickou diverzitu přírody.
- *Vytvářet podmínky pro preventivní ochranu území před potencionálními riziky a přírodními katastrofami v území (záplavy, eroze atd.) s cílem minimalizovat rozsah případných škod. Zejména zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k rozlivům povodní.*

Vymezení plochy těžby nerostů v k.ú. Záryby je v souladu s hydrogeologickým posouzením vlivu plánované těžby štěrkopísků v těžebním prostoru Záryby na přirozený režim povrchových a podzemních vod (Česká geologická služba, s.r.o.). Záměr nebude mít žádný významný vliv na kvalitu nebo kvantitu povrchových vod.

Významný bude vliv způsobený vznikem nové vodní plochy. Těžba štěrkopísků v těžebním prostoru Záryby neovlivní rizikově průtoky povrchové vody v korytě Labe a jeho přítocích (Borecká svodnice). Povrchové vody nebudou z vodotečí odebírány, budou využívány vody z těžebního jezera. Do vodotečí ani do jejich ochranných pásem nebude zasahováno. V rámci předchozího posuzování záměru v letech 2008 - 2010 bylo dále zvažováno možné ovlivnění průtoku vod při případné povodňové situaci. Ze značné části leží prostor plánované těžby v záplavovém území. Prostor pískovny by v případě povodně sloužil do jisté míry jako retenční nádrž zadržující povodňové vody a urychlující jejich infiltraci do podzemních vod. K ovlivnění charakteristiky nebo zhoršení působení povodňových vod nedojde.

Dle Zásad územního rozvoje Středočeského kraje (dále jen ZÚR) vydaných Zastupitelstvem Středočeského kraje usnesením č. 4 – 20/2011/ZK dne 19. 12. 2011 s nabytím účinnosti dne 22. 2. 2012 respektovat zejména níže uvedené požadavky, zásady, podmínky.

1 - Priority územního plánování kraje a úkoly územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území týkající se navrženého záměru v obci Záryby:

(06) Vytvářet podmínky pro péči o přírodní, kulturní a civilizační hodnoty na území kraje, které vytvářejí image kraje a posilují vztah obyvatelstva kraje ke svému území. Přitom se soustředit

zejména na:

a) zachování a obnovu rozmanitosti kulturní krajiny a posílení její stability;

b) ochranu pozitivních znaků krajinného rázu;

c) zachování a citlivé doplnění výrazu sídel, s cílem nenarušovat cenné městské i venkovské

urbanistické struktury a architektonické i přírodní dominanty nevhodnou zástavbou a omezit fragmentaci krajiny a srůstání sídel;

d) upřesnit a zpracovat do ÚPD obcí cílové charakteristiky krajiny;

e) vytváření podmínek pro šetrné využívání přírodních zdrojů:

Návrh změny územního plánu je situován do bezprostřední blízkosti řeky Labe – prostoru, který je charakteristický rovinatým terénem (říční niva) s častými úpravami řečiště toku a také zásadní proměnou krajinného pokryvu. V místech výskytu někdejších lužních lesů se dnes většinou rozkládají dlouhodobě a intenzivně obhospodařované lány zemědělské půdy.

Tok Labe sehraává v krajinné struktuře zásadní roli, tvoří výraznou osu území. Další výrazné znaky prostorových vztahů tvoří především vlastní rovinaté dno údolní nivy. Krajinnou matici v území tvoří dominantně zemědělská (orná) půda, střídající se s mozaikou zbytků původních lužních lesů a relativně hustou sítí drobnějších vodotečí a říčních ramen. Zájmovou lokalitu tvoří de facto jediná enkláva orné půdy. Ostatní polnosti jsou tvořeny rovněž rozlehlými plochami. Z tohoto hlediska lze hovořit o hrubé krajinné struktuře a nízké mozaikovitosti v dotčeném krajinném prostoru (DoKP). Mokřady společně s vegetačními prvky zastoupené v DoKP mozaikovitost a také krajinnou diverzitu zvyšují. Východní a severní hranici řešeného území lemuje vodní kanál, vlévající se do Borecké svodnice, který kromě vodohospodářské funkce vytváří v ploché krajině příznivý krajinný kontrast. Příznivý vliv na krajinný obraz mají vegetační doprovody – liniová i solitérní zeleň podél vodních útvarů a drobné enklávy pozemků určených k plnění funkce lesa. Vodní toky a lesní pozemky změna č. 3 ÚPO Záryby plně respektuje a plochu těžby nerostů NT od nich odděluje ochranným bezzásahovým pásmem. Plocha těžby není urbanisticky exponovaná, leží v nezastavěném území obce a od zastavěného území nejbližšího sídla Záryby je oddělena tokem Labe a bezzásahovým pásmem o šířce 50 m. Výraz sídla, jeho urbanistickou strukturu a jeho architektonické a přírodní dominanty nijak neovlivní. Území změny č. 3 ÚPO Záryby je součástí oblasti krajinného typu N06 – krajina relativně vyvážená. ZÚR vymezují krajinu relativně vyváženou v územích odpovídajícím těmito charakteristikám:

a) relativně pestrá skladba zastoupených druhů pozemků;

b) nepřevažují ani ekologicky labilní ani ekologicky stabilní plochy.

ZÚR stanovují tyto zásady pro plánování změn v území a rozhodování o nich:

a) dosažení relativně vyváženého poměru ekologicky labilních a stabilních ploch;

b) změny využití území nesmí narušit relativně vyváženou krajinu nebo zabránit dosažení vyváženého stavu.

Po provedení rekultivace plochy těžby NT (cílový stav) na členitou vodní plochu s abrazními terasami a litorálním pásem krajinné zeleně se zvýší pestrost zastoupených druhů pozemků a posílí se ekologicky stabilní plochy. Relativně vyvážená krajina nebude narušena.

(07) Vytvářet podmínky pro stabilizaci a vyvážený rozvoj hospodářských činností na území kraje, zvláště ve vymezených rozvojových oblastech a vymezených rozvojových osách. Přitom sesoustředit zejména na:

... g) rozvíjení systémů dopravní obsluhy a technické vybavenosti, soustav zásobování energiemi a vodou a na využití surovinových zdrojů pro výstavbu, s cílem zabezpečit podmínky pro hospodářský rozvoj vybraných území kraje a pro stabilizaci hospodářských činností v ostatním území kraje.

Z hlediska obecných veřejných zájmů naplňuje záměr pískovny Záryby zcela podmínky, stanovené ZÚR SK, Krajskou koncepcí ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016, Regionální surovinové politiky Středočeského kraje a Studie limitů těžby

štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe (zpracovatelem Ateliér T-plán, s.r.o., 2004) – podrobné zdůvodnění viz kap. 7 a Přílohy č. 1 a 2.

Širší územní vztahy obce Záryby jsou v dokumentaci návrhu změny 3 ÚP Záryby respektovány a zohledněny. Je respektována EVL Polabí u Kostelce (CZ0210152), jejíž celková rozloha je 388 ha. Stejně tak je plně respektována dominantní součást ÚSES v širším území, kterou je nadregionální biokoridor NRBK 30 a NRBK 31 o dvou osách – NRBK K10/N (nivní řada) a NRBK K10/V (vodní řada). Nadregionální biokoridor jde po Labi (K10/V) a po lužních lesech, mokřinách, loukách a slepých ramenech zbylých v říční nivě po původním neregulovaném korytě řeky (K10/N). Do tohoto nadregionálního biokoridoru je vloženo několik lokálních i regionálních biocenter. Některé plochy v biokoridoru jsou navrženy jako maloplošná chráněná území. Jak EVL soustavy NATURA, tak nadregionální biokoridor ÚSES jsou od navržené plochy těžby odděleny bezzásahovými pásmy. Přehledně jsou zobrazeny ve výkresu č. II. 5.: „Výkres širších vztahů 1:50 000“.

i) vytvářet podmínky pro šetrné využívání ložisek nerostů. Při vymezování ÚSES hledat plochy mimo ložiska nerostů, vznik překryvu ložiska skladebnou částí ÚSES umožnit jen v nezbytných případech a při zohlednění stanovených dobývacích prostorů. Při povolování hornické činnosti vycházet z toho, že vymezení biocenter a biokoridorů přes ložiska nerostů není překážkou jejich využívání. V takových případech je nezbytné podporovat funkci ÚSES jak při samotné těžbě, tak při jejím ukončování a zejména rekultivaci těžbou dotčeného území, kdy dojde za předem stanovených podmínek k vytvoření funkčního prvku ÚSES.

j) při vytváření lokální úrovně ÚSES respektovat ochranu a šetrné využití přírodních zdrojů: Navržená plocha těžby nerostů nezasahuje do žádného skladebného prvku ÚSES, ani ho nijak nepříznivě neovlivní. Po dokončení rekultivace plochy těžby dojde pozitivním vlivem litorálních pásem vzniklého jezera k posílení funkceschopnosti ÚSES. Celá plocha těžby nerostů na k.ú. Záryby leží v ochranné zóně nadregionálního biokoridoru ÚSES.

- **V oblasti hospodářského rozvoje**

ZÚR SK k zabezpečení hospodářského rozvoje vymezují podmínky pro přípravu a využití místních zdrojů nerostných surovin k zabezpečení zejména vnitřních a celorepublikových potřeb území:

Zdůvodnění viz kap. 6A a Příloha č. 2

- **V oblasti ochrany životního prostředí**

chránit a rozvíjet přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví:

- zdůvodnění viz kap. 2

při návrhu ploch a konkrétních záměrů v maximální možné míře respektovat vyloučení negativního vlivu na území evropsky významné lokality:

- Evropsky významná lokalita Polabí u Kostelce (CZ0210152), není vymezením plochy těžby nerostů dotčena Jižní část plochy těžby nerostů bude oddělena od EVL Polabí u Kostelce ochranným pásmem o šířce 50 m od hranice EVL. U severní části území změny č. 3 bude ochrannou funkci dostatečně plnit pásmo o rozsahu 20-30 m.

těžbu nerostných surovin nepovažovat při jejich posuzování za prvotní nástroj k vytváření skladebných prvků územního systému ekologické stability (ÚSES) a k revitalizaci toků a vzniku

mokřadů; případné využití těžbou dotčeného území řešit na základě podrobnější dokumentace zpracované dle platných právních předpisů (projekt rekultivace) a zajistit tak plnohodnotnou a ekostabilizační funkci území:

- primárním důvodem vymezení plochy těžby nerostů není vytvoření nových prvků územního systému ekologické stability území. Cílový stav rekultivace a revitalizace území dotčeného těžbou však přispěje ke zvýšení nízkého stupně koeficientu ekologické stability území a zvýší jeho biodiverzitu

z důvodů prokazatelně vyšší kvality vody ve vodárenských rezervoárech vzniklých po těžbě štěrkopísků více podporovat jejich vodohospodářské využití

- nepředpokládá se vodohospodářské využití jezera po těžbě pro odběr vody k závlahám zemědělského půdního fondu či pro jiné účely

pro stávající a výhledové zdroje podzemní i povrchové vody uplatňovat preventivní ochranu a zabezpečit tak jejich pozdější bezproblémovou využitelnost:

- plocha změny 3 ÚPSÚ nezasahuje do ochranných pásem vodních zdrojů a podle zpracovaného hodnocení vlivů na životní prostředí SEA neovlivní jejich přirozený vodní režim. V rámci kompenzačních opatření se počítá s periodickým monitoringem vodních zdrojů v okolí plochy těžby. V okolních obcích Záryby a Křenek se nacházejí trvale obydlené nemovitosti. Některé domy mají vlastní domovní studnu, ale pouze jako náhradní zdroj užitkové vody. Odkrytím zvodně a vznikem trvalé vodní plochy prakticky nemůže dojít k žádnému ovlivnění jímacích objektů. Ovlivnění jímacích objektů v těchto obcích je vzhledem ke slabému všesměrnému proudění podzemní vody prakticky vyloučené. Sledování vlivu je možné provádět na pozorovacích vrtech státní pozorovací sítě ČHMÚ, popř. na nových monitorovacích objektech v předpolí těžby.

dbát na přiměřené využívání půdy pro jiné, než zemědělské účely, půdu chápat jako jednu ze základních prakticky neobnovitelných složek ŽP, k záboru ZPF (a PUPFL) navrhopvat pouze nezbytně nutné plochy, upřednostňovat návrhy na půdách horší kvality při respektování urbanistických principů a zásad:

- trvalý a dočasný zábor ZPF pro účely těžby představuje nejcitelnější zásah do přírodních hodnot prostředí – je vyhodnocen podrobně v kap. 7 a v Příloze č. 2 „Expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýza potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek“ (Česká geologická služba, 2013). Zábozem ZPF v ploše těžby navržené změnou č. 3 ÚPO Záryby nejsou dotčeny půdy v I. třídě ochrany ZPF

respektovat nezbytnost ochrany krajiny a jejího krajinného rázu, podporovat a realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz klást na posilování retenční schopnosti krajiny a omezování fragmentace krajiny:

- plocha těžby nerostů a navazující rekultivace a revitalizace lokálně pozmění krajinný ráz. Kauzální hodnocení vlivů na krajinný ráz v širších územních souvislostech je součástí posouzení vlivů záměru v procesu EIA. Podrobnější vyhodnocení předpokládaných jednotlivých složek krajinného rázu je obsaženo v kap. 6D. Realizací projektu rekultivace a revitalizace dojde ke vzniku rozsáhlých členitých ploch krajinné zeleně litorálního pásma jezera. Bude posílena retenční schopnost krajiny.

respektovat návrh skladebných částí nadmístního ÚSES vymezených v ZÚR (nadregionální biokoridor K 10 Stříbrný roh – Polabský luh, dvě větve, vodní ekosystémy, ekosystém nivních

os, regionální biocentra RC 1456 Křenek, RC 1477 Slepé rameno Labe, nivní ekosystémy), upřesnit a stabilizovat jejich vymezení v rámci ÚP obcí a doplnit prvky lokálního ÚSES:

- Plocha těžby nezasahuje do prvků nadmístních systémů ekologické stability území, s výjimkou ochranné zóny NK 10. Nadmístní i místní ÚSES jsou stabilizovány ve výkresu č. I. 2 „Hlavní výkres“ v měřítku 1:5000 a zobrazeny ve výkresu č. II. 2 „Širší vztahy“ v měřítku 1:50 000.

hospodárně využívat nerostné suroviny se zřetelem na reálně disponibilní zásoby požadované kvality suroviny a životnosti zásob stávajících ložisek pro nezbytnou potřebu na klíčové investiční záměry v rámci Středočeského kraje v souladu s principy udržitelného rozvoje kraje:

- vyhodnocení hospodárného využívání štěrkopísků se zřetelem na reálně disponibilní zásoby požadované kvality suroviny a životnosti zásob stávajících ložisek pro nezbytnou potřebu na klíčové investiční záměry v rámci Středočeského kraje a hl.m. Praha v souladu s principy udržitelného rozvoje kraje obsahuje Příloha č. 2

Těžbu orientovat do území ploch výhradních ložisek a významných ložisek nevyhrazených nerostů s nejnižšími střety, popřípadě s minimálními územními a ekologickými dopady:

- Plocha těžby nerostů, vymezená změnou 3 ÚPSÚ Záryby, je součástí významného nevýhradního ložiska Záryby - Křenek. Plocha těžby je vymezena tak, aby ekologické a územní dopady těžby byly minimalizovány – podrobněji viz kap. 6A

kvalifikovaně upřesňovat a aktualizovat současné i budoucí využívání a ochranu surovinových zdrojů se zřetelem na reálné potřeby suroviny v souladu s platnými právními předpisy podle průběžně aktualizované Krajské surovinové politiky kraje, plnící funkci územně analytických podkladů:

- územní rozsah, intenzita těžby i roční objem vytěžené suroviny jsou v souladu s Regionální surovinovou politikou Středočeského kraje a odpovídají dlouhodobým odhadům potřeby suroviny (podrobněji viz Příloha č. 2).

2 – Oblast Mělnicka a Neratovicka s vysokou koncentrací prováděné a připravované (očekávané) těžby nerostných surovin. Na území oblasti respektovat zásady:

v této rozsáhlé oblasti se připouští zahájit postupem dle „Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe (zpracovatelem Ateliér T-plán, s.r.o., 2004)“ přípravu dalších ložisek, a to především v souvislosti s výrazným úbytkem zásob a postupným ukončením a zahlazením těžby stejné komodity na okolních ložiskách. Otvírky zahájit na lokalitách, které budou splňovat všechny zákonné podmínky respektující co nejnižší zátěž na jednotlivé složky životního prostředí a které budou podrobeny dokumentaci EIA. V rámci realizovaných těžeb využívat maximální retenční kapacity v údolních nivách a jejich uvedení do souladu s ostatními nároky na rozdělení architektonického a krajinotvorného prostoru, v místě plánovaných těžeb realizovat pokud možno v maximální míře přírodě blízká protipovodňová opatření s využitím skryvek při stavbě a opravách povodňových hrází, bočních poldrů apod. pro ochranu obcí. Konkrétní limity pro minimální přiblížení těžby k sídlu stanoví územní plán (včetně SEA) a posouzení konkrétního záměru (EIA):

- Všem výše uvedeným kritériím podmínky využití plochy těžby nerostů v k.ú. Záryby vyhovují – viz podrobněji kap. 6A

2.1. V oblasti Mělnicka a Neratovicka respektovat tyto obecné zásady:

v území s vyšší koncentrací těžbených ložisek řešit sanaci a rekultivaci s ohledem na nové využití území, ve vybraných případech ponechat území po těžbě nerostných surovin v rámci plnění rekultivačních a sanačních prací k ochraně přírody a krajiny:

- plocha těžby v k.ú. Záryby je v současnosti tvořena výhradně intenzivně využívanou ornou půdou, která svými širšími územními vztahy nemá podstatný význam z hlediska ochrany přírody a krajiny

V rámci rekultivačních prací po dokončení těžby nerostných surovin přehodnotit tvarovou různorodost břehových linií včetně sanace větší části strmých svahů, zakládání širokých litorálních pásů a mělčin s cílem zvýšit pestrost litorálu a břehů včetně lokalizace prvků zvyšujících biodiverzitu a zároveň zabraňujících erozi. Průběh těžby a tvarování terénu podřídit požadavkům na konečný ráz vodních nádrží a jejich okolí

nepřipouští se zavážení vodních nádrží odpadním materiálem a ornici;

v rámci schválených rekultivačních postupů pro částečný závoz a modelaci vzniklých vodních ploch při tvorbě tvarově různorodých břehových linií a litorálů a tím i biodiverzifikovanějšího území jsou hlinitá skrývka a surovinově neproduktivní jílovité polohy vhodným materiálem. Využitím těchto materiálů zamezit vytváření antropogenních deponií, které mohou negativně ovlivňovat krajinný ráz už tak těžbou dotčeného území:

Po vytěžení ložiska vznikne na dotčeném území vodní plocha, na části bude realizována zpětná rekultivace na ostatní plochu osázenou zelení (za použití skrývek a výklizů z lokality těžby, nepůvodní materiály nebudou do těžebního prostoru naváženy), popř. lze část zpětně zasypané plochy rekultivovat na trvalý travní porost. Podíl trvalého a dočasného záboru ZPF a případné další podmínky rekultivace území budou stanoveny v podrobnější projektové dokumentaci.

realizaci rekultivace preferovat s ohledem na urbanistickou exponovanost území, v zásadě řešit průběžnou rekultivaci vytěžených míst po těžbě. V rámci rekultivace vytěžených ploch preferovat řešení orientovaná na vznik „kvalitních“ segmentů krajiny (lesy a ostatní krajinná zeleň, vodní plochy s tvarovanou břehovou linií a s pásem mělčin) apod. Způsob provedení rekultivaci řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území:

- Plocha těžby v k.ú. Záryby není urbanisticky exponovaná. Rekultivace bude postupně probíhat v souběhu s těžbou. Jejím výsledkem bude vodní plocha s tvarovanou břehovou linií, vytvářenou pásmem krajinné zeleně a pásmem mělčin a mokřadů.

v místě plánovaných těžeb realizovat v maximální možné míře přírodě blízká protipovodňová opatření s maximálním využitím retenčních schopností a bilance objemu skrývek při stavbě a opravách protipovodňových hrází, bočních poldrů apod. pro ochranu obcí

- Základním opatřením pro bezproblémový průtok povodňových vod řešeným územím je v souladu se zpracovaným hydrologickým posouzením:
  - ponechání plné funkčnosti vodního kanálu s napojením na Boreckou svodnici, který mj. odvádí povrchové vody z okolních zemědělských pozemků
  - umístění deponií skrytých zemin a jejich tvarování tak, aby nedošlo ke zhoršení odtokových poměrů v lokalitě (pro tento účel zajistit odborné zpracování návrhu řešení již ve fázi územního řízení).

2. 2. – veřejná infrastruktura, zásobování pitnou vodou

V území akceptovat a chránit stávající rozsah vodních zdrojů využívaných pro hromadné zásobování pitnou vodou včetně jejich stanovených ochranných pásem:

- Stávající vodní zdroje nebudou plochou těžby nerostů dotčeny

2. 3. - územní systém ekologické stability krajiny

Při využití území a jeho změnách respektovat vymezení nadregionálních a regionálních prvků ÚSES tak, jak je zobrazen (včetně úprav provedených při aktualizacích) grafické dokumentaci ZÚR územní systém ekologické stability nadmístního významu 1 : 100 000:

K ochraně jednotlivých prvků ÚSES a způsobům zapracování do územně plánovací dokumentace (dále v textu ÚPD) se stanovují tyto zásady:

Pro zapracování nadregionálních biocenter (dále v textu NC) respektovat jejich vymezení s přípustným upřesněním hranic v rozsahu max. 100 m.

Pro zapracování os nadregionálních biokoridorů (NK) do ÚP (a dalších dokumentů) respektovat vymezenou trasu, charakter a stanovené podmínky:

pro vodní osy NRBK určuje minimální vymezení břehová čára;

pro nivní osy NRBK určuje minimální vymezení 40 m (na jednom či na obou březích);

Při zpřesňování vymezení skladebných částí ÚSES regionální a nadregionální úrovně významnosti a při vymezování skladebných částí lokální úrovně významnosti v územních plánech preferovat řešení, které bude minimalizovat střety se zájmy na ochraně ložisek nerostných surovin.

Při využití území a jeho změnách respektovat vymezení, charakter a funkci jednotlivých skladebných prvků ÚSES:

- *nadregionální biocentra*
- *nadregionální biokoridory (osy)*
- *regionální biocentra*
- *regionální biokoridory:*

Záměr bude realizován výhradně na plochách, které se již v současné době nenacházejí v přírodě blízkém stavu a jsou tvořeny intenzivně využívanými agrocenty. Plochy agrocentů budou odstraněny a nahrazeny vodními plochami s litorálními pásy, břehovými porosty, zátočinami a ostrůvky. V přechodovém pásu mezi těžebním jezerem se přechodně rozvine úzký pás ruderalizovaného vegetačního pokryvu s náletem. Ruderalizaci bude těžební organizace vhodnou rekultivací a údržbou dotčených ploch potlačovat. Valy vytvořené ze skrývkových zemin oznamovatel bude průběžně ošetřovat proti ruderalním druhům flóry a případně je pro snížení vlivu na krajinu zatravní.

Pokles hladiny podzemní vody se jeví jako významný, avšak nikoliv zásadní vliv, který by mohl lesní porosty zničit. Patrně však v dané okrajové linii lesa dojde ke změně na takovou druhovou skladbu porostů, která má hlouběji dosahující kořenový systém a bude moci čerpat vodu z větší hloubky. Dosah poklesu hladiny podzemní vody není natolik závažný, aby způsobil podstatné změny druhové skladby lesa, zásadním způsobem ovlivnil jeho životaschopnost nebo se dotkl jeho funkce biocentra. Při hodnocení uvedeného vlivu je třeba vzít v úvahu, že vysoce propustný a porézní půdní pokryv umožní dostatečnou vzlínavost podzemní vody ke kořenům rostlin, tak jak to je ze zkušenosti s obdobnými lokalitami známo. Současně se mírně zvýší vzdušná vlhkost v blízkém okolí vodní plochy, což bude snížení hladiny podzemní vody zčásti kompenzovat.

Pro ochranu nadregionálního biokoridoru NK 10 Stříbrný roh – Polabský luh je navržena vzdálenost hranice plochy těžby minimálně 25 m, která zajistí jeho plnou funkčnost.

5.1. - koncepce ochrany a rozvoje přírodních hodnot

Při řešení změn využití území vždy hledat řešení, která vyloučí, popř. budou minimalizovat, vlivy na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech soustavy Natura 2000, významné krajinné prvky.

Podporovat a realizovat krajinotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz klást na posilování retenční schopnosti krajiny, zvyšování druhové diverzity a ekologické stability, protierozní ochranu a migrační průchodnost pro živočichy.

Záměr může mít potenciální vliv na některé předměty ochrany EVL Polabí u Kostelce.

Potenciálně dotčené předměty ochrany soustavy NATURA 2000 se nacházejí v prostoru západního okraje zájmové plochy. Významně negativní vliv může teoreticky mít záměr na zde se nacházející některé typy evropských stanovišť. Tyto vlivy lze účinně eliminovat přijetím výše uvedených zmírňujících opatření. Z výše uvedených důvodů je tedy možno konstatovat, že pokud budou naplněny podmínky využití plochy těžby, uvedené ve výrokové části návrhu, je možno záměr na těžbu štěrkopísků v prostoru uvažované "Pískovny Záryby" považovat za nekonfliktní z hlediska vlivů na předměty ochrany soustavy NATURA 2000.

5.2. - koncepce ochrany a využití nerostných surovin

Při ochraně a využití nerostných surovin v oblasti Mělnicka a Neratovicka je třeba respektovat zákony a další právní normy, jakož i „Studii limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe (zpracovatelem Ateliér T-plán, s.r.o., 2004)“, registrovanou v evidenci územně plánovací činnosti.

Lokalita se nachází v oblasti koncentrované probíhající i připravované těžby štěrkopísků. Relevantní zákony, právní normy i „Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ jsou respektovány.

6. vymezení cílových charakteristik krajiny

Vzhledem k tomu, že záměr je součástí krajinného typu N 06 – krajina relativně vyvážená dle rozčlenění řešeného území Středočeského kraje na krajinné celky (grafické znázornění rozčlenění viz Výkres oblastí se shodným krajinným typem 1 : 200 000) požaduje se:

U krajinných os věnovat pozornost:

vodnímu toku Labe, které vždy bylo osou přírodní a zásadním způsobem ovlivňovala orientaci krajinných struktur v okolí:

- návrh změny č. 3 ÚPO plně respektuje funkci vodního toku Labe jako přirozené krajinné osy a na ni navazujícího uspořádání krajinných typů

Respektovat koncepční rozvojové materiály Středočeského kraje:

Územní studii „Studii limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“, včetně regulace a obsahu územně plánovací dokumentace obce.

Z hlediska veřejných obecných zájmů pro vytváření příznivých podmínek v území a pro uspokojování potřeb obyvatel území budou při navrhování ploch těžby štěrkopísků v území specifické oblasti upřednostňována ložiska nebo jejich části, která:

- a) navazují bezprostředně na stávající těžbu za předpokladu jejího řádného dotěžení a při splnění podmínek stanovených touto studií,*
- b) mají v plné míře a rozsahu zajištěnou dopravní obslužnost mimo zastavěná území dotčených obcí a mimo zastavitelná území určená v územních plánech pro zástavbu stavbami bydlení a veřejné občanské vybavenosti,*
- c) nevyžadují zábory pozemků určených k plnění funkce lesa (PUPFL) nebo nevyvolají přímý zásah do takového pozemku,*

- d) jsou navrhována mimo pozemky nejvyšší bonity – I. a II. třídy ochrany ZPF (při zajištění efektivnosti těžby)*
- e) zohledňují návrhy na koncepční využití území po ukončení těžby pro realizaci záměru nadregionálního a regionálního významu nebo záměru vyjádřeného v ÚPD obce,*
- f) mají návrh sanace po ukončení těžby, která je v souladu s řešením navrhovaným ÚPD obce a pro jejíž realizaci je uzavřena dohoda s obcí (lze vytvořit např. i finanční fond),*
- g) nebudou se výrazněji dotýkat předmětů památkové ochrany vymezené zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.*

Území dotčené navrhovanou změnou č. 3 ÚPO Záryby leží na pravém břehu řeky Labe, přičemž plocha ložiska zasahuje i na území sousedních obcí Křenek, Ovčáry a Kostelec nad Labem.

Zájmové území štěrkopískové sedimentární akumulace (fluviální písčité štěrky) v prostoru Záryby je součástí evidovaného nevýhradního ložiska Záryby - Křenek, které má přiděleno podle Bilance ložisek nevyhrazených nerostů ČR číslo (D 5273100). Lokalita leží cca 6 km jihovýchodně od Neratovic. V ložisku se nachází kvalitní betonářská surovina, štěrkopísek s použitím jako hutné kamenivo pro stavební účely podle ČSN 72 15 12. Vliv těžby ložiska Záryby-Křenek na ochranu zemědělského půdního fondu, zdrojů podzemních vod a dalších složek životního prostředí a dále na ekologickou stabilitu území a krajinný ráz byly předmětem posouzení vlivů dokumentace záměru „Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby“ na životní prostředí v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (Maňour, et.al. 2010), ke které Krajský úřad Středočeského kraje vydal dne 6. 4. 2012 (čj. 061373/2012/KUSK/OŽP/Ven) souhlasné stanovisko .

Ložisko zaujímá velmi optimální mocnosti štěrkopískové suroviny o průměrné mocnosti 10 metrů, vysoké jakostně technologické kvality suroviny s požadovanou hrubozrnnější granulometrií a s velmi nízkými skrývkovými poměry. Z celkové prozkoumané ložiskové plochy nevýhradního ložiska Záryby – Křenek (tj. cca 108,5 ha) činí celková optimální plocha pro využití nevýhradního ložiska štěrkopísků cca 93,2 ha, z toho v k.ú. Záryby cca 52,8 ha. Těžitelný objem štěrkopískových zásob z této optimální ložiskové plochy (tj. cca 93,2 ha) činí cca 6,9 mil m³, tj. cca 12,42 mil tun vytěžitelných zásob. Při projektované a povolení roční těžbě 250 000 m³ štěrkopísků bude činit reálná životnost využití ložiska Záryby- Křenek min. 28-33 let. Doprava vytěžené suroviny bude realizována nákladní automobilovou dopravou. Nejbližšími obytnými lokalitami, které budou ovlivněny dopravou do pískovny budou obce Ovčáry, Borek a Stará Boleslav, kterými bude část této dopravy procházet. Vzhledem k tomu, že těžba v k.ú. Záryby nahradí ve shodném ročním objemu vytěžené suroviny probíhající a postupně ukončovanou těžbu v sousední pískovně Křenek, nezhorší doprava suroviny z pískovny Záryby hlukové poměry a prašnost v dotčených obcích na silnici II/331. Návrh plochy těžby nerostů v k.ú. Záryby nepředpokládá zábor PUPFL a zábor ZPF, zařazeného do I. třídy ochrany a nijak se nedotkne předmětů památkové ochrany, vymezených zákonem č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči ve znění pozdějších předpisů, přičemž celé území obce Záryby náleží k území s archeologickými nálezy.

3. VYHODNOCENÍ SOULADU S CÍLI A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ

Návrh změny č. 3 ÚPO Záryby je v souladu s cíli územního plánování, uvedenými v § 18 zákona č. 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů a s úkoly územního plánování, uvedenými v § 19., neboť zejména:

- vytváří předpoklady pro udržitelný rozvoj území
- chrání přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území
- respektuje podmínky využití nezastavěného území obce
- prověřuje a posuzuje potřebu změn v území, veřejný zájem na jejich provedení, jejich přínosy, problémy a rizika
- stanovuje podmínky pro provedení změn v území
- určuje nutné asanační, rekonstrukční a rekultivační zásahy do území
- reguluje rozsah ploch pro využívání přírodních zdrojů.

Konkrétní úkoly územního plánování jsou v návrhu změny 3 naplněny takto:

- *vyhodnocení plochy těžby z hlediska zachování celkové pohody prostředí vzhledem k bydlení a dalšímu funkčnímu využití území v souladu s § 19 odst. 1 písm. i) stavebního zákona:*

vyhodnocení možných vlivů plochy těžby nerostů na bydlení a ostatní funkce v území bylo předmětem podrobné hlukové a rozptylové studie a dále komplexního posouzení vlivů na životní prostředí. Míra zvýšení negativních důsledků těžby je velmi malá a nepředstavuje podstatné zhoršení životních podmínek obyvatel v zastavěném území obcí Záryby, Křenek a Ovčáry. Podrobněji viz kap. 6H a 7.

- *zajištění dopravní obslužnosti ploch těžby a ploch souvisejících, nejlépe vedené mimo zastavěná území obcí, a to tak, aby hlukem a exhalacemi nebylo nad míru přiměřenou zatěžováno zastavěné území a území určené k zástavbě stavbami pro bydlení a občanské vybavení:*

plocha těžby nerostů je izolována od nejbližší hranice zastavěného území obce Záryby tokem Labe a bezzásahovým pásmem na pravém břehu. 90% vytěžené suroviny bude z těžebny Záryby přepravováno přes prostor stávající těžebny Křenek a dále po silnici II/331. Intenzita zátěže hlukem, emisemi a prachem při splnění stanovených podmínek využití plochy těžby nijak výrazně nepřekročí stávající hodnoty. Omezující vlivy dopravy se projevují hlukovým zatížením, místy přesahujícím hygienické limity, ve formě pásu podél silnice II/331, která prochází severně od území, řešeného změnou č. 3. V současné době se hladina akustického tlaku před fasádou obytných budov ve všech obcích pohybuje pod hodnotou 60 dB. 10% vytěžené suroviny bude dopravováno lodní dopravou po Labi. Z pohledu dopravní obslužnosti území nenastanou v oblasti problémy. Záměr těžby a úpravy šterkopísků nebude zdrojem sluchově postižitelných vjemů u nejbližší obytné zástavby. Mírně negativně se projeví hlukové vlivy z dopravy související se záměrem. Žádný z hodnocených vlivů nepovede k poškození zdraví obyvatelstva.

Stávající stav okolních polních cest je zachován včetně stávající účelové komunikace pro dopravní obsluhu těžebny Křenek.

Podrobněji viz kap. 6H a 7.

- *zajištění prostupnosti krajiny (např. účelové komunikace, inženýrské sítě), aby nedošlo k výraznějšímu omezení nebo zhoršení dostupnosti a obsluhy pozemků v území (např.*

zemědělské plochy, plochy PUPFL) a byla zachována plná funkčnost a kvalita současného i navrhovaného technického vybavení území:

plocha těžby nezhorší prostupnost krajiny a nijak podstatně neovlivní technickou infrastrukturu území. Místo rušených úseků zavlažovacích řadů nebude třeba realizovat přeložky tak, aby byla zachována funkceschopnost systému. Podrobněji viz kap. 7.

- *zdali případné zásahy do stávající nebo i navržené protipovodňové ochrany nesníží její funkčnost a bude zachována dostatečná kapacita zařízení a objektů protipovodňové ochrany a nedojde k narušení hydrologických a odtokových poměrů:*

Při splnění podmínek a opatření, uvedených v odst. 8 a 9 Opatření obecné povahy č... nebude snížena funkčnost a kapacita protipovodňové ochrany širšího území. Hydrologické a odtokové poměry tohoto území vymezená plocha těžby neovlivní. Bude posílena retenční schopnost území. Z důvodu nutnosti zajištění stability břehu Labe i při povodňových stavech je stanovena podmínka zpracování hydrogeologického posudku. Hydrogeologický posudek bude zohledňovat způsob zpevnění návodního břehu vodní plochy po těžbě a možnost eroze návodního břehu vodní plochy po těžbě

- *bylo-li postupováno podle ust. § 47 odst. 1 a 2 stavebního zákona u případů, kdy zadání ÚP bude obsahovat i návrh na vymezení plochy pro těžbu – u těchto případů pořizovatel zpravidla uvede v návrhu zadání i požadavek na vyhodnocení udržitelného rozvoje území, jehož součástí je posouzení SEA, případně NATURA 2000 (při vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj se postupuje dle § 48 odst. 6 stavebního zákona):*

zdůvodnění viz kap. 6B. Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území je obsaženo v kap. 8.

- *zda a jak jsou řešeny střety, resp. jsou vytvořeny podmínky pro jejich řešení, mezi ložisky nerostných zdrojů a stávajícího ÚSES, dle dohody ústředních orgánů, v rámci zohlednění vzájemných potřeb využití území a zákonností, a to jak pro ÚSES, tak pro těžbu, při kvalifikovaném zpracování plánu otvírky a přípravy dobývání, plánu využívání a plánu sanace a rekultivace území po ukončení těžby. Způsob provedení sanací a rekultivací území po těžbě řešit s ohledem na budoucí využití těžbou dotčeného území v souladu s požadavky na ochranu přírody:*

návrh plochy těžby nerostů v k.ú. Záryby není ve střetu se stávajícím ÚSES. V širších krajinných souvislostech leží řešené území v pravobřežní části územního pásu podél nadregionálního biokoridoru Stříbrný roh – Polabský luh NK 10, v jeho ochranné zóně. Prvky regionálního a místního ÚSES se v území řešeném změnou č. 3 nevyskytují. Pro zajištění plné funkceschopnosti NK 10 se navrhuje mezi plochou těžby a hranicí nadregionálního biokoridoru bezzásahová zóna o šířce 25 m. Podrobnější vyhodnocení možných vlivů a opatření k zajištění a posílení funkceschopnosti skladebných prvků ÚSES je obsaženo v kap. 7

- *jak jsou v návrhu ÚPD stanoveny požadavky pro následné využití území při respektování zásady krajinného rázu po těžbě ve vztahu na typologii členění krajiny, která je typická pro řešené území (např. velikost a tvar vodních ploch ve vztahu na měřítko krajiny, krajinné úpravy, zalesnění apod.) a zda-li jejich formulování je dostatečné pro zpracování následných podkladů a dokumentací (dokumentace pro územní rozhodnutí, plán rekultivace apod.):*

požadavky pro následné využití území po těžbě nerostů jsou obsaženy v odst. 10 Opatření obecné povahy č... Vlivy na složky krajinného rázu a zásady jeho ochrany jsou vyhodnoceny v kap. 6D. Návrh zpětné rekultivace a revitalizace bude předmětem zpracování následných podkladů a dokumentací (dokumentace pro územní rozhodnutí, plán rekultivace)

- že v řešení ÚPD nedochází k umísťování ploch pro těžbu do míst, kde by došlo nebo by mohlo dojít k narušení předmětu ochrany přírody v lokalitách NATURA 2000 a zvláště chráněných územích a jejich ochranných pásmech. Obdobně bude postupováno i v případech, kdy by mělo dojít k zásahům do významných krajinných prvků (VKP) a kde by mohlo dojít k negativnímu ovlivnění vodních a na vodu vázaných ekosystémů, přičemž bude vycházeno ze stanoviska vydaného dle § 4 zákona č. 114/1992 Sb.:

při splnění podmínek využití plochy těžby, obsažených v odst. 7, 8, 9 a 10 Opatření obecné povahy č. nedojde k narušení předmětu ochrany přírody v EVL Polabí u Kostelce ani k negativnímu ovlivnění vodních a na vodu vázaných ekosystémů. Podrobnější zdůvodnění viz kap. 6F a 7

- že v řešení ÚPD je dostatečně zajištěno, aby při umísťování ploch těžby byla zabezpečena příslušná ochrana vodních zdrojů včetně respektování vyhlášených ochranných pásem. V případě dotčení podmínek obsažených ve správních aktech, kterými byla stanovena ochranná pásma vodních zdrojů 2. a 3. stupně, je požadováno alternativní řešení nebo uplatňování adekvátní náhrady pro splnění těchto podmínek. V území podmíněně vhodném lze vymezit plochy pro těžbu, bude-li doloženo:
(navrhované těžby se týká):

- v případě řešení plochy těžby na ZPF I. a II. třídy prokázání nezbytnosti záboru ZPF (včetně dokladování, že ve specifické oblasti není evidováno ložisko na půdách horší kvality, které by bylo z hlediska ochrany ZPF a životního prostředí výhodnější), vycházející z posouzení efektivnosti těžby a územního dopadu do ploch ZPF,

Zpracované podrobné hydrogeologické posouzení vyloučilo jakékoliv podstatné vlivy plochy těžby na vodní zdroje v blízkém i širším okolí plochy. Plocha těžby nezasahuje do žádných ochranných pásem vodních zdrojů. Hydrogeologický posudek hodnotí vliv těžby na režim podzemních vod jako zanedbatelný. Odkrytím zvodně a vznikem trvalé vodní plochy prakticky nemůže dojít k žádnému ovlivnění jímacích objektů. Měřitelný vliv těžby by se neměl projevit na žádné ze studní v Zárybech ani v Křenku a Ovčárech. Ovlivnění jímacích objektů v obcích je vzhledem ke směru proudění podzemní vody prakticky vyloučené. Sledování vlivu je možné provádět na pozorovacích vrtech státní pozorovací sítě ČHMÚ, popř. na nových monitorovacích objektech v předpolí těžby. Kvalitativně by neměly být žádné jímací objekty v okolí plánované pískovny rovněž ohroženy. V případě zachování podmínek pro nakládání s látkami nebezpečnými vodám, zejména ropnými, lze těžbu štěrkopísku připustit. Podrobné zdůvodnění potřeby otvírky plochy těžby v k. ú. Záryby, včetně vyhodnocení čerpání ložisek suroviny v regionu je obsaženo v Příloze č. 2. Podrobné vyhodnocení dopadů na zábor ZPF obsahuje kap. 9. Návrh změny č. 3 koordinuje využití území s ohledem na širší územní vazby:

- Respektuje vyhlášenou EVL Polabí u Kostelce.
- Funkční a prostorové využití území koordinuje s platnými územně plánovacími dokumentacemi sousedních obcí Křenek, Ovčáry a Kostelec n.L.
- Z hlediska širších vztahů zohledňuje ochranu krajinného rázu jako podstatné složky rekreační atraktivity území a vylučuje omezení využití ploch na sousedních správních územích.
- Vyhodnocuje novou návrhovou plochu pro těžbu štěrkopísku v k.ú. Záryby v širších souvislostech, zejména dalších těžeb, případně jejich útlumů.

4. VYHODNOCENÍ SOULADU S POŽADAVKY STAVEBNÍHO ZÁKONA A JEHO PROVÁDĚCÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Návrh změny ÚPO Záryby a způsob jeho projednání je v souladu s požadavky zákona č. 183/2006 Sb. o územním plánování a stavebním řádu, vyhláškou č. 500/2006 Sb. o územně plánovací dokumentaci, územně plánovacích podkladech a evidenci územně plánovací činnosti i vyhlášky č. 501/2006 Sb. o obecných požadavcích na využívání území ve znění pozdějších předpisů.

5. VYHODNOCENÍ SOULADU S POŽADAVKY ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ – SOULAD SE STANOVISKY DOTČENÝCH ORGÁNŮ PODLE ZVLÁŠTNÍCH PŘEDPISŮ

Pořizovatel přezkoumal dokumentaci návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby včetně dokumentace vyhodnocení na trvale udržitelný rozvoj území ve spolupráci s projektantem byla uvedená dokumentace upravena v souladu s požadavky zvláštních právních předpisů tak, aby mohla být projednána v řízení o vydání změny č. 3 územního plánu obce Záryby.

Rovněž byl prověřen soulad s nadřazenou územně plánovací dokumentací kraje i PÚR ČR. Krajský úřad vydal pod č.j. 175771/KUSK/2013 ze dne 4.12.2013 své stanovisko v němž souhlasí, aby návrh změny byl veřejně projednáván v řízení o vydání územního plánu podle ustanovení § 52 odst. 1 stavebního zákona.

6. VYHODNOCENÍ SPLNĚNÍ ZADÁNÍ

A. POŽADAVKY VYPLÝVAJÍCÍ Z POLITIKY ÚZEMNÍHO ROZVOJE, ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VYDANÉ KRAJEM, POPŘÍPADĚ Z DALŠÍCH ŠIRŠÍCH ÚZEMNÍCH VZTAHŮ

Způsob naplnění požadavků vyplývajících z politiky územního rozvoje, územně plánovací dokumentace vydané krajem, popřípadě z dalších širších územních vztahů je podrobně uveden v kap. 2.

Důvodem potřeby a umístění záměru a výběru navrhované varianty je existence prozkoumaného ložiska štěrkopísků s dostatečnými zásobami kvalitní suroviny, na nichž je ložisko situováno, dostupnost dopravních systémů a pracovních sil v území blízkost odbytišť výrobků. Těžební organizace má předběžně zhodnocenu potřebu a možnosti odbytu těžené suroviny v lokalitě. Předpokládá se využití těžené suroviny v oblasti s poloměrem do 50 km od místa těžby.

Snížení roční kapacity těžby oproti původní projednávané variantě bylo zvoleno z důvodu požadavku nižší dopravní zátěže a s tím související nižší hladiny hluku podél dopravních tras. Roční objem těžby je dán potřebou zajistit ekonomičnost celého záměru (v daném případě se jedná o kompromisní řešení mezi ekonomikou a nároky na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví). Zmenšení plochy záměru je dáno zejména požadavky na respektování EVL

Polabí u Kostelce, na snížení záboru ZPF a rozsahem záměru, který odpovídá rámci území projednávaného změnou územního plánu obce Záryby.

Širší vztahy - vazba na ZÚR Středočeského kraje

V rámci ZÚR Středočeského kraje byla v rámci kraje vymezena oblast Mělnicka a Neratovicka, vyznačující se vysokým nahromaděním surovinového potenciálu, zejména šterkopísků, které jsou předmětem stávající, popř. očekávané těžby. Tato oblast je charakteristická svojí geologicko-ložiskovou pozicí, kvalitou a kvantitou ověřené suroviny, stávající roztěžeností, ale i limitními podmínkami využitelnosti opírající se o zákonné složky životního prostředí, které z hlediska závažnosti střetů zájmů kategorizují oblast podle platných zákonů a rozhodnutí na řešitelnou, podmíněně řešitelnou, či naopak neřešitelnou. Při vymezení bylo přihlášeno k dosavadní plošné roztěženosti dané oblasti a exponovanosti těžeb (podrobněji viz Příloha č. 2).

B. POŽADAVKY NA ŘEŠENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z ÚZEMNĚ ANALYTICKÝCH PODKLADŮ

Pro území dotčené změnou 3 ÚPO Záryby jsou zpracovány Územně analytické podklady pro správní území obce s rozšířenou působností Brandýs n.L. – Stará Boleslav.

Rozbor udržitelného rozvoje, který je součástí územně analytických podkladů, je zpracován formou SWOT analýzy pro celé správní území obce s rozšířenou působností. Pro vlastní území obce Záryby jsou vyhodnoceny silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, z kterých řešení změny č. 3 územního plánu vychází.

Dle stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí, ze dne 16.9.2010, č.j. 126164/2010/KUSK, návrh změny č. 3 ÚPO Záryby nemá samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi významný negativní vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality CZ0210152 Polabí u Kostelce.

Vlastní záměr těžby nerostů byl posouzen v procesu EIA a dne 6. 4. 2012 vydal Krajský úřad Středočeského kraje pod č.j. 061373/2012/KUSK/OŽP/Ven souhlasné stanovisko s podmínkami.

Změna č. 3 územního plánu obce Záryby byla komplexně posouzena z hlediska vlivů na životní prostředí (SEA) a z hlediska vlivů změny č. 3 ÚPO Záryby na území NATURA 2000. Dne 16.9.2010, pod č.j. 126164/2010/KUSK bylo vydáno souhlasné stanovisko s doplněným vyhodnocením vlivů změny č.3 ÚPO Záryby na životní prostředí.

Z tohoto rozboru vyplývá, že ložiska jsou **silnou stránkou**. Silnou stránkou je však i evropsky významná lokalita Polabí u Kostelce a půdy I. a II. třídy ochrany.

Slabou stránkou je záplavové území, které na levém břehu sahá do zástavby, plocha těžby nerostů NT se také nachází v záplavovém území. V obci je malá kapacita ploch pro podnikání a vysoká míra vyjížděky za prací.

Příležitosti pro obec spočívají v možnosti využití ložisek nerostných surovin, je však nutné nalézt kompromis s ochranou zemědělské půdy a zájmy ochrany životního prostředí.

Hrozba by mohla nastat při nedodržení podmínek pro těžbu a požadavků vyplývajících z krajské dokumentace a podkladů.

Problémy v území: Z problémového výkresu vyplývá požadavek na řešení dopravního napojení plochy těžby na silnici II. třídy č. 331 přes silnici III/10158 . Vzhledem k tomu, že se plánovaná těžba povrchovým způsobem nachází v záplavovém území, je záměr řešen i s ohledem na povodňové stavy a protipovodňová opatření.

V návrhu změny č. 3 jsou respektovány následující **limity využití území dle ÚAP ORP Brandýs n.L. – Stará Boleslav a** ochranná pásma, vyplývající z příslušných zákonů:

- Záplavové území řeky Labe - záměr se nachází v záplavovém území
- významné krajinné prvky dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů – lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera, údolní nivy (nejsou vyznačeny v grafické části)
- ochranné pásmo silnice II/331 - 15 m od osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu v nezastavěném území dle zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- ochranné pásmo vodního zdroje dle zákona č. 254/2001 Sb. o vodách, ve znění pozdějších předpisů

- ochranné pásmo vzdušného vedení VN 22 kV

C. POŽADAVKY NA ROZVOJ ÚZEMÍ OBCE

Změna č. 3 nevyvolává žádné požadavky na rozvoj zastavěného území. V nezastavěném území se projeví požadavkem na vybudování dočasné přípojky VN a provedením přeložek závlah. Těžebna Záryby bude využívat stávající sociálně technické zázemí stávající těžebny Křenek ve svém sousedství. Územní stabilizace výše uvedených požadavků je patrná z výkresů č. II. 4 „Koordinační výkres“ v měřítku 1:5000 a č. II. 5 „Výkres širších vztahů“ v měřítku 1:50 000.

D. POŽADAVKY NA PLOŠNÉ A PROSTOROVÉ USPOŘÁDÁNÍ ÚZEMÍ (URBANISTICKOU KONCEPCI A KONCEPCI USPOŘÁDÁNÍ KRAJINY)

Systém vymezení a podmínek využití (regulativy) ploch odlišného způsobu využití v závazné části schváleného ÚPO Záryby se z důvodu uchování konzistence územně plánovací dokumentace obce v návrhu změny č. 3 nemění a jednotlivé typy ploch zůstávají zachovány. Stávající regulativy prostorového uspořádání správního území obce Záryby, definované příslušnou vyhláškou obce o závazných částech územního plánu obce Záryby, se změnou č. 3 nemění.

Navrhovaná změna využití ploch zemědělské půdy na plochy těžby nerostných surovin s následnou rekultivací zasahuje v plném rozsahu do nezastavěných ploch přírody a krajiny – ploch zemědělské půdy. Návrh změny č. 3 vychází ze stávajícího charakteru a uspořádání urbanistické koncepce obce Záryby. Vzhledem k plošnému rozsahu a situaci v kontaktních zónách současně zastavěného území ji výrazně neovlivňuje. Návrh změny č. 3 ve svých důsledcích neznemožňuje průchodnost krajiny a neomezuje vedení pěších a cyklistických tras. Navržený rozvojový záměr respektuje požadavky a zásady koncepce nakládání s odpady, stanovené v obecně závazné vyhlášce obce. Návrh změny č. 3 rovněž respektuje současnou výškovou a hmotovou proporcionalitu objektů v řešeném území.

Nejzásadnější znaky přírodní charakteristiky krajinného rázu identifikované v dotčeném krajinném prostoru – plochý kotlinový terén a přítomnost významného vodního toku – nebudou změnou ÚPO dotčeny. Nejsilnější vliv bude znamenat dopad na půdu – jednu z klíčových využívaných přírodních složek v DoKP. V průběhu těžby bude postupně odstraňováno horninové podloží včetně svrchních úrodných horizontů. Těžební deprese bude v souběhu s těžbou vyplňována podzemní vodou, čímž vznikne nový vodní útvar –

těžební jezero. Ztráta zemědělského půdního fondu představuje citelný zásah do přírodního charakteru území, s ohledem na jeho výskyt v blízkém i vzdálenějším okolí je tento vliv akceptovatelný. Realizací těžby dojde k posílení antropického tlaku na území, umělému zásahu do přírodního charakteru, který je již dnes zásadně pozměněn. Tato činnost nebude v území přítomna trvale, v konečném stádiu od ní lze očekávat z hlediska přírodní charakteristiky krajinného rázu rovněž příznivé dopady.

V souladu se standardizovaným metodickým přístupem (Vorel a kol., 2004) jsou předpokládané vlivy na jednotlivé identifikované znaky a hodnoty krajinného rázu klasifikovány následovně – stav po ukončení těžby:

Vlivy na identifikované znaky krajinného rázu

Znaky a hodnoty	Projev			Význam			Cennost			Míra vlivu (velikost zásahu) (Ad 2)
	Pozitivní	Neutrální	Negativní	Zásadní	Spoluúčující	Doplňující	Jedinečná	Význačná	Běžná	
Přírodní charakteristika										
Významný tok	x			x				x		žádný
Plochý kotlinový terén		x		x					x	žádný
Převaha zemědělské půdy		x			x				x	silný
Přítomnost druhově rozmanitých vegetačních prvků	x					x			x	žádný/pozitivní
Přítomnost stojatých vodních útvarů	x					x			x	silný/pozitivní
Nízká ekologická stabilita			x			x			x	pozitivní
Silný antropický tlak na přírodní sféru			x			x			x	pozitivní
VKP – údolní niva		x				x			x	silný
Kulturní a historická charakteristika										

Archeologické doklady dřívějšího osídlení		x				x		x		žádný
Dlouhodobé zemědělské hospodaření		x		x					x	středně silný
Tranzitní charakter území		x				x			x	žádný
přítomnost kulturně-historických dominant	x				x			x		žádný
Estetické hodnoty, prostorové vztahy, harmonické měřítko										
Symbióza vertikálního i horizontálního měřítka		x		x					x	žádný
výrazná osa v území		x		x				x		středně silný
Kontrast daný formami reliéfu	x				x			x		žádný
Esteticky působivá scénérie včetně architekt. dominant	x				x			x		žádný
Liniová, solitérní zeleň	x				x				x	žádný/pozitivní
Lesní remíz – prostorově významný prvek	x					x			x	žádný
Členitější krajinná struktura (vodní plochy,	x				x				x	pozitivní

remízky)										
Přítomnost rušivých prvků technické povahy			x			x			x	žádný
Zachovalé harmonické měřítko a vztahy	x					x			x	žádný/pozitivní

V dotčeném území bude vytvořen nový krajinný prvek, a to poměrně rozsáhlá vodní plocha. Dočasně bude vzhled blízkého území ovlivněn umístěním valů vytvořených ze skrytých kulturních zemin, jejichž umístění bude proměnné a bude trvat vždy po dobu několika let (po vytěžení dané etapy budou zeminy využity pro rekultivaci území, resp. budou již v průběhu těžby zčásti odvezeny k využití v jiné lokalitě). Reliéf, který je dominantní charakteristikou ovlivňující vzhled každé krajiny, nebude stavbou významně ovlivněn. Výškové ovlivnění valy zeminy bude zanedbatelné (předpokládá se max. 5 m), při vhodném tvarování valů a jejich ošetření, resp. zatravnění nebude tento prvek působit rušivě a splyne s okolím.

Těžbou dojde k vytvoření výrazné sníženiny (dno šterkovny), která však bude zaplavena podzemní vodou, tedy nebude z povrchu patrná. Dle hydrogeologického posudku nebude docházet k odvodňování území.

Celý prostor pískovny bude realizován do plochy zemědělské půdy, mezi stromové linie podél řeky Labe a silnic při hranicích lokality a zbytky lužního lesa v západní části. Pohledově bude tento prostor patrný pouze z nejbližšího okolí vzhledem k plochému terénu a obklopení prostoru dřevinami.

Plocha pískovny bude v budoucnu po realizaci rekultivačních prací významným ekostabilizujícím prvkem. Při realizaci vhodných úprav a vytvoření litorálu bude po ukončení těžby celý prostor začleněn do navazujícího krajinného systému. Navíc lze říci, že pro krajinný ráz znamená povrchová voda jako vodoteč, rybník nebo nádrž významný prvek, který se pozitivně podílí na krajinném rázu. Navíc bude šterkovna nepřímo navazovat na stávající vodní plochy, které již při činnosti, a zejména po ukončení těžby, významně doplní nově vzniklým přírodním systémem.

Prostor těžby písku se přímo nedotkne prvků ÚSES.

Lokalita pro šterkopískovnu je situována v území přiměřeným způsobem s ohledem na lesní celky, jejichž ucelenou strukturu nenaruší. Tato skutečnost je významná vzhledem k typu záměru a návaznosti na okolní prostorové charakteristiky. Žádná stávající kulturní dominanta krajiny v území není dotčena.

Hledisko krajinného rázu nebude nepříznivě ovlivněno vznikem nádrže. Krajinný ráz bude pozměněn, za předpokladu vhodné rekultivace bude tento zásah do navazujícího krajinného systému přijatelný. Vznikne nový přírodní prvek, pozitivně dotvářející stávající krajinný systém. Časové hledisko pro vytvoření nového krajinného prvku je dlouhodobé. Souhrnné **hodnocení podmínek pro ochranu krajinného rázu** je možno předpokládat v následujících zásadních směrech:

a) Změna charakteristiky území

Realizací záměru dojde k dočasné změně charakteristiky území, kde zahloubení těžebního prostoru s doprovodným vytvořením velkých vodních ploch nahradí část vizuálně vnímatelných celků orné půdy. Tento vliv je nevratný, postupující s postupem těžby, stálý, pozitivní.

Změna charakteristiky území spojená s dočasným vytvořením deponií zemin bude zanedbatelná z důvodu malé konstrukční výšky a vhodné povrchové úpravy. Tento vliv je vratný, poměrně krátkodobý, po dobu těžby proměnný co do umístění a velikosti, neutrální.

b) Změna poměru krajinných složek

V této souvislosti bude z hlediska změny krajinných složek stav změněn trvale. Orná půda s proměnnými porosty kulturních rostlin bude nahrazena vodní plochou s doprovodnými porosty.

Vliv bude trvalý, nevratný, co do rozsahu lokální, postupující s postupem těžby.

Vliv na změnu poměru krajinných složek spojený s dočasným vytvořením valů zemin bude vratný, poměrně krátkodobý, po dobu těžby proměnný, co do velikosti málo významný, neutrální.

c) Ovlivnění vizuálních vjemů

V současné době obsahuje vizuální vjem krajiny rovinu s členícími prvky ojedinělých lesních porostů a menších lidských sídel. Převažující vizuální vjem poskytují vodoteče, zejména řeka Labe.

Vlivem realizace záměru nastane ovlivnění vizuálního vjemu vznikem vodních ploch významného rozsahu, nicméně s ohledem na rovinatost území se nepředpokládá dálkový dosah tohoto vlivu.

Ovlivnění vizuálního vjemu umístěním valů zeminy bude málo významné, krátkodobé, co do rozsahu malé, pozitivní nebo negativní vnímání je subjektivně hodnotitelné, bez dálkového dosahu.

d) Vliv na strukturu a funkční využití území

Lokalita je v současné době výrazně poznamenána antropogenní činností (intenzivním zemědělským hospodařením). Tento stav bude realizací záměru přechodně změněn na využití pro činnost prováděnou hornickým způsobem, avšak po ukončení biologické rekultivace v území dojde ke změně funkčního využití na vodní plochy, kterou bude možno využít jako biocentrum minimálně lokálního významu, okrajově také pro rekreaci.

Vliv umístění valů zemin na strukturu a funkční využívání území je obdobné, avšak krátkodobé, vzhledem k okrajovému umístění se zde může očekávat částečný návrat k zemědělskému využití (resp. změnu orné půdy na trvalý travní porost, případně zeleň a ÚSES).

e) Vlivy na rekreační využití krajiny

Krajina není v současné době v místě těžby využívána pro rekreační účely. Po ukončení biologické rekultivace bude rekreační potenciál území posílen.

E. POŽADAVKY NA ŘEŠENÍ VEŘEJNÉ INFRASTRUKTURY

Omezující vlivy dopravy se projevují hlukovým zatížením, nepřesahujícím však hygienické limity, ve formě pásu podél silnice II/331, která prochází od jihovýchodu na severozápad mimo území obce asi 650 m od okraje současně zastavěného území a dále podél silnic III/10159 Brandýs n.L. – Záryby a III/10158 Dřísy – Křenek – Záryby – silnice II/101..

Účinky dopravy vytěženého šterkopísku po silnici II/331 jsou podrobně vyhodnoceny v dokumentaci SEA. V současně zastavěném území obce ani v rozvojových zastavitelných plochách obce Záryby se neprojeví. Realizace nového úseku místní účelové komunikace, zpřístupňující navrhované území těžby šterkopísku nijak negativně neovlivní výše charakterizované přepravní vztahy v obci.

F. POŽADAVKY NA OCHRANU A ROZVOJ HODNOT ÚZEMÍ

Krajina v místě řešeného záměru je typu A – silně poznamenaná civilizačními zásahy – zemědělskou intenzivní činností, do značné míry antropogenizovaná, s nízkým koeficientem stability (těžební prostor je většinou orná půda), okraje těžebního prostoru se stupněm stability 3-4 (vodoteče, lesní porosty), s nižším až středním stupněm krajinářské hodnoty.

Nejbližší stromové porosty pohledově navazující na navrhovaný těžební prostor jsou porosty lesního celku jihozápadně od lokality, které nebudou dotčeny těžbou.

Terénní předěly v území nejsou. V současné době je dominantou území řeka Labe s doprovodnými porosty. Dominantním využitím oblasti je zemědělská výroba, v širším území bydlení.

Krajinný ráz nivy řeky Labe je dán především převažujícím rovinatým reliéfem bez výrazných přirozených terénních nerovností, a podstatným ovlivněním antropogenní činností, jejímž hlavním projevem je odlesnění a zemědělská činnost a navazující zástavba okolních obcí. Převážnou část území zaujímají polní monokultury, v nivách se zbytky polopřirozených lužních porostů. Zeleň lemuje i většinu vodních toků, které by měly v rovinaté krajině výrazně meandrovat.

Proměnou území – vznikem jezera s doprovodnými prvky krajinné zeleně – dozná změn krajinná struktura a prostorové vazby v území. Od vodní plochy lze rovněž očekávat změnu estetického působení lokality. Kromě toho bude mít těžba vliv na znaky přírodní a kulturně-historické charakteristiky území.

V bezprostředním místě těžby a blízkém okolí dojde rovněž ke změně ekologické stability území. Ovlivnění krajiny a ekologické stability má výrazné pozitivní rysy.

Téměř celá plocha navrhované těžby nerostů je tvořena zemědělskou půdou. Při západní hranici řešeného území prochází Evropsky významná lokalita Polabí u Kostelce, kód lokality: CZ021052, která je součástí soustavy NATURA 2000. Plocha těžby do ní nezasahuje a je od ní oddělena bezzásahovou zónou o šířce 50 m v jižní části území a 20 – 30 m v severní, postačující dle zpracovaného biologického hodnocení potřebám ochrany. Bezzásahová zóna bude využita výhradně k tvorbě pásu krajinné zeleně (autochtonní druhy dřevin a trvalé travní porosty). Těžební prostor ani jeho okolí není součástí zvláště chráněného území ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. To znamená, že neleží na území

národního parku, chráněné krajinné oblasti, přírodního parku, národní přírodní rezervace, přírodní památky ani přechodně chráněné plochy.

Správní území Záryby spadá do zranitelných oblastí dle vl. nař. č. 103/2003 Sb.

Výroková část návrhu změny č. 3 upravuje:

1. Podmínky využití nově vymezené plochy těžby nerostů a stanovuje hlavní, přípustné, podmíněně přípustné a nepřípustné využití
2. podmínky dopravního uspořádání obce
3. uspořádání technického vybavení obce
4. ochranu kulturních hodnot
5. ochranu přírody, krajiny, ÚSES a ochranu půdy
6. stanovuje způsob a podmínky rekultivace a revitalizace plochy těžby
7. limity využití území obce a omezení negativních dopadů těžby.

Tento komplex opatření vytváří adekvátní podmínky pro ochranu a rozvoj území.

G. POŽADAVKY NA VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÉ STAVBY, VEŘEJNĚ PROSPĚŠNÁ OPATŘENÍ A ASANACE

Změna č. 3 ÚPO Záryby nestanovuje požadavky na veřejně prospěšné stavby, veřejně prospěšná opatření a asanace.

H. DALŠÍ POŽADAVKY VYPLÝVAJÍCÍ ZE ZVLÁŠTNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ (NAPŘ. POŽADAVKY NA OCHRANU VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ, CIVILNÍ OCHRANY, OBRANY A BEZPEČNOSTI STÁTU, OCHRANY LOŽISEK NEROSTNÝCH SUROVIN, GEOLOGICKÉ STAVBY ÚZEMÍ, OCHRANY PŘED POVODNĚMI A JINÝMI RIZIKOVÝMI PŘÍRODNÍMI JEVY)

Ochrana veřejného zdraví:

Podrobné vyhodnocení z hlediska hluku a kvality ovzduší z vlastní těžby a úpravy štěrkopísku je obsaženo v Příloze č. 1

Civilní ochrana, obrana a bezpečnost státu:

Změna č. 3 ÚPSÚ Záryby nemá vliv na civilní ochranu, obranu a bezpečnost státu

Ložiska nerostných surovin a geologická stavba území:

Realizací záměru dojde k úplné exploataci části bloku zásob, umístěném v nevýhradním ložisku štěrkopísků Záryby - Křenek. Zájmové území štěrkopískové sedimentární akumulace (fluviální písčité štěrky) v prostoru Záryby je součástí evidovaného nevýhradního ložiska Záryby - Křenek. V ložisku se nachází kvalitní betonářská surovina, štěrkopísek s použitím jako hutné kamenivo pro stavební účely podle ČSN 72 15 12.

Realizací záměru dojde k vytěžení části nevýhradního ložiska štěrkopísků, která nevykazuje významné střety s ochranou obyvatelstva a životního prostředí.

Realizací záměru nebude omezeno nebo znemožněno využití žádných jiných ložisek nerostných surovin. Geologická stavba území nebude změnou č. 3 ÚPO Záryby dotčena.

Ochrana před povodněmi a jinými rizikovými přírodními jevy:

Na základě územně analytických podkladů ORP Brandýs n.L. – Stará Boleslav (aktualizace 2010), schváleného ÚPO Zárby a doplňkových informací, získaných zpracovatelem, jsou u významného vodního toku Labe, protékajícího širším zájmovým územím, vymezena záplavová území velké vody Q 100. Na celé vymezené území změny č. 3 ÚPO Zárby zasahuje záplavové území Q 100, které je zakresleno ve výkresu č. II. 4: "Koordinační výkres".

Je stanovena podmínka, že postup těžby musí splňovat ustanovení vodního zákona v §67 (těžba v aktivním záplavovém území) a znění nař. vl. č. 85/1981 Sb., §2 odst. 1e), a že pro doložení podmínky neohrožení kvality a kvantity podzemních vod těžební organizace po celou dobu těžby bude provádět monitoring podzemních vod.

Podle nařízení vlády č. 108/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb., náleží katastrální území Zárby mezi vymezené zranitelné oblasti. V rámci dalšího stupně PD se doporučuje podrobně projednat s Povodím Labe s. p. přípravu a provoz těžby ložiska v pískovně Zárby z hlediska ochrany před povodněmi a režimu provozu pískovny v případě povodně.

Při splnění podmínek obsažených v odst. 8 - 10 opatření obecné povahy č. .. výstavba Pískovny Zárby v rozsahu navržené plochy těžby dle této dokumentace nemůže mít žádný vliv na zhoršení povodňové situace v této oblasti.

I. POŽADAVKY A POKYNY PRO ŘEŠENÍ HLAVNÍCH STŘETŮ ZÁJMŮ A PROBLÉMŮ V ÚZEMÍ

Požadavky a opatření pro řešení hlavních střetů v území jsou obsaženy v odst. 4 až 10 Opatření obecné povahy č.

J. POŽADAVKY NA VYMEZENÍ ZASTAVITELNÝCH PLOCH A PLOCH PŘESTAVBY S OHLEDEM NA OBNOVU A ROZVOJ SÍDELNÍ STRUKTURY A POLOHU OBCE V ROZVOJOVÉ OBLASTI NEBO ROZVOJOVÉ OSE

Požadavky nebyly v zadání definovány, takové plochy a koridory nejsou určeny.

K. POŽADAVKY NA VYMEZENÍ PLOCH KORIDORŮ, VE KTERÝCH BUDE ULOŽENO PROVĚŘENÍ ZMĚN JEJICH VYUŽITÍ ÚZEMNÍ STUDIÍ

Požadavky na vymezení ploch a koridorů, ve kterých bude uloženo prověření změn jejich využití územní studií se nestanovují

L. POŽADAVKY NA VYMEZENÍ PLOCH KORIDORŮ, PRO KTERÉ BUDOU PODMÍNKY PRO ROZHODOVÁNÍ O ZMĚNÁCH JEJICH VYUŽITÍ STANOVENY REGULAČNÍM PLÁNEM

Požadavky nebyly v zadání definovány, takové plochy a koridory nejsou určeny.

M. POŽADAVKY NA VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ, POKUD DOTČENÝ ORGÁN VE SVÉM STANOVISKU K NÁVRHU ZADÁNÍ UPLATNIL POŽADAVEK NA ZPRACOVÁNÍ VYHODNOCENÍ Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ

PROSTŘEDÍ NEBO POKUD NEVYLOUČIL VÝZNAMNÝ VLIV NA EVROPSKY VÝZNAMNOU LOKALITU ČI PTAČÍ OBLAST

Dle stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí k návrhu zadání, koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality ani ptačí oblasti. Proto bylo zpracováno a na základě požadavků KÚSK OŽPZ doplněno Vyhodnocení vlivů změny č. 3 ÚPO Záruby na ŽP a Vyhodnocení vlivů na území NATURA 2000

Dne 16.9.2010, pod č.j. 126164/2010/KUSK bylo vydáno souhlasné stanovisko k Vyhodnocení vlivů změny č. 3 na životní prostředí a na území NATURA 2000. Vliv změny č. 3 na ŽP je hodnocen jako únosný za podmínek stanovených ve stanovisku. Významný negativní vliv změny č. 3 na celistvost a předměty ochrany evropsky významné lokality CZ0210152 Polabí u Kostelce byl vyloučen.

N. PŘÍPADNÝ POŽADAVEK NA ZPRACOVÁNÍ KONCEPTU, VČETNĚ POŽADAVKŮ NA ZPRACOVÁNÍ VARIANT

Bez požadavků.

O. POŽADAVKY NA USPOŘÁDÁNÍ OBSAHU NÁVRHU ÚZEMNÍHO PLÁNU A NA USPOŘÁDÁNÍ OBSAHU JEHO ODŮVODNĚNÍ S OHLEDEM NA CHARAKTER ÚZEMÍ A PROBLÉMY K ŘEŠENÍ VČETNĚ MĚŘÍTEK VÝKRESŮ A POČTU VYHOTOVENÍ

Dokumentace je pro projednání s veřejností upravena do formy opatření obecné povahy (dle metodiky Ministerstva pro místní rozvoj).

7. KOMPLEXNÍ ZDŮVODNĚNÍ PŘIJATÉHO ŘEŠENÍ

Návrh změny č. 3 dále posiluje celkovou životaschopnost obce. Výměra plochy těžby nerostů je v současné době tvořena takřka výhradně ornou půdou zařazenou do II., III. a IV. třídy ochrany a činí 52,77 ha. Předpokládá se vytěžení vymezeného území změny 3 do 20 let při objemu těžby 250 tis. m³/rok a rekultivace na vodní plochu s rekreačním využitím a krajinnou zeleň dle podrobné projektové dokumentace.

Celá lokalita těžby se nachází zcela mimo obytnou zástavbu, k níž nedosahují ani posuzované vlivy záměru (hluk, emise).

V území řešeném návrhem změny č. 3 se nevyskytují kulturní památky, zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky.

V důsledku navrhované změny 3 dojde ke změně způsobu využití plochy v extravilánu obce na pravém břehu řeky Labe, která není v kontaktní poloze k současně zastavěnému území ani k zastavitelným rozvojovým plochám obce Záruby a sousedních obcí. Dopravní obsluha území změny č. 3 je možná ze silnice III. třídy č. III/10158, která prochází v blízkosti severovýchodní hranice řešeného území.

Změnou č. 3 nebudou dotčeny limity využití území. Změnou č. 3 nedochází ke střetům se záměry územně plánovací činnosti.

Posuzovaný návrh změny 3 územního plánu Záruby se týká pouze zahrnutí záměru na těžbu štěrkopísku do územního plánu obce. Vliv koncepce změny č. 3 byl posuzován v procesu SEA a záměr je posuzován v procesu EIA podle zákona č.100/2001 Sb. (příloha 1, kategorie II, bod 2.5 – těžba nerostných surovin 10 – 1 000 kt), ve znění zákona č. 93/2004 Sb. a předpisů

pozdějších. K návrhu změny č. 3 ÚPO Záryby bylo vydáno souhlasné stanovisko k posouzení vlivů na životní prostředí a na území soustavy NATURA 2000. Ministerstvo životního prostředí změnou svého stanoviska č.j. 90775/ENV/12 z 15.8.2013 vydalo souhlas s těžbou zásob štěrkopísku na navržené lokalitě. Krajský úřad Středočeského kraje svou změnou stanoviska č.j. 133766/2013/KUSK vydalo souhlas dle zákona č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu ve znění pozdějších předpisů.

Vlivy na obyvatelstvo

U vlivů na obyvatelstvo byly hodnoceny zejména hluk, prašnost a emise z manipulace s pískem i ze spalovacích motorů nákladních vozidel. Pro posouzení těchto vlivů byla zpracována rozptylová a hluková studie, které hodnotí nárůst negativních vlivů v území. Hodnocena byla i doprava, která souvisí s provozem záměru.

Měření hluku v území poblíž silnice II/331 nebylo zjištěno překročení limitních hodnot hluku.

Vlivy na obyvatelstvo nepovedou ke zhoršení zdravotního stavu obyvatelstva, přinesou ale narušení faktoru pohody vlivem zvýšení četnosti průjezdů nákladních vozidel.

Vlivy na ovzduší a klima

Vlivy na ovzduší a klima v území budou zanedbatelné, v řádu desetin procenta až procenta u jednotlivých druhů škodlivin ve srovnání se současným stavem. Vlivy na klima jsou neprokazatelné.

Vlivy na vody

Podmínkou přípustnosti změny využití území podle návrhu změny č. 3 je zajištění realizace všech potřebných opatření pro ochranu podzemních vod.

Vlivem těžby dojde k vytvoření velkoplošného jezera s litorálním přechodovým pásmem a plochami nové krajinné zeleně. Do podzemních nebo povrchových vod mimo těžební prostor nebudou vypouštěny žádné odpadní vody. Do těžební jezera a v něm vymezeném prostoru kalového pole budou vypouštěny vody z mokrého třídění vytěženého písku.

Voda pro potřeby sociálního zařízení pro zaměstnance pískovny bude odebírána ze studny, která je provedena v sociálně-technickém zázemí pískovny Křenek. Splaškové vody budou svedeny do podzemní nepropustné vyvážecí jímky a odvázeny k čištění do čistírny odpadních vod v okolí.

Těžební organizace zajistí zpracování projektu ukládky zemin odborně způsobilou osobou tak, aby nedošlo ke zhoršení odtokových poměrů v území.

Odkrytím zvodně a vznikem trvalé vodní plochy prakticky nemůže dojít k žádnému ovlivnění jímácích objektů.

Vlivy na půdu

Zábor poměrně kvalitní zemědělské půdy je jedním z nejvýznamnějších vlivů těžby v posuzovaném území a je předmětem podrobného vyhodnocení v kapitole 9 a v Příloze č. 1 a 2. Těžené pozemky nebudou vráceny zpět do zemědělské půdy, větší část plochy bude změněna na vodní plochu.

Lesní pozemky se v prostoru určeném k těžbě nenacházejí a nebudou dotčeny.

Vlivy na faunu, floru, ekosystémy

Celá plocha těžby nerostu je v současné době intenzivně obhospodařována, nenacházejí se zde žádné ohrožené druhy rostlin. V území byl zajištěn biologický průzkum a hodnocení možných vlivů na zvláště chráněné části přírody, zejména na druhy a prvky obsažené v blízké evropsky významné lokalitě Polabí u Kostelce. Od EVL a břehu řeky Labe bude plochu těžby nerostů oddělovat bezzásahová zóna o šíři 50 m v jižní části území a 20 – 30 m v severní. Záměr nebude při splnění stanovených podmínek tyto chráněné přírodní prvky ohrožovat.

Všechna požadovaná opatření, která by měla vést k zachování vhodných rozvojových podmínek pro zvířata a rostliny, zejména požadavek vytváření litorálních pásem, ostrůvků a členění břehů těžebního jezera bude oznamovatel záměru akceptovat.

K redukci negativních vlivů poklesu hladiny podzemních vod na nadregionální biokoridor NK 10 se navrhuje bezzásahová zóna o šířce 25 m od okraje plochy těžby.

Těžba se nedostane do střetu s žádným navrhovaným nebo stávajícím prvkem systému ekologické stability, naopak, výhledová plocha jezera může funkčnosti systému ÚSES napomoci.

Vlivy na krajinný ráz

Území řešené změnou č. 3 ÚPO Záryby leží v údolní nivě řeky Labe, v krajině silně antropogenní, využívané intenzivně zemědělsky a s rovinatým terénním reliéfem.

Pro krajinný ráz širšího zájmového území je příznačná zjednodušená struktura krajinných prvků s tím, že širší zájmové území vykazuje výrazně otevřený, nepřiliš členitý charakter krajiny. Vliv na vzhled krajiny bude nepřiliš významný a nikoliv negativní. Vytvoření vhodné tvarované vodní plochy s doprovodnými porosty se stane novou vhodnou dominantou lokálního významu v území. Vliv na krajinný ráz bude u vytvářených deponií skrytých zemin krátkodobý a málo významný.

V území nezůstanou po ukončení činnosti prováděné hornickým způsobem žádné stavby.

Vlivy na kulturní a archeologické památky

V katastru Záryby, i když na druhém břehu Labe, jsou známy z minulosti archeologické nálezy. Oznamovatel bude tuto skutečnost respektovat a zahájení zemních prací včas oznámí příslušným úřadům.

Kulturní památky v okolních obcích nebudou těžbou ani vlivy dopravy s ní spojené dotčeny.

Souhrnné zhodnocení

Návrh zadání změny č. 3 územního plánu obce Záryby byl posouzen v r. 2011 ve zjišťovacím řízení podle § 22, písm. b) zák. č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění zákona č. 93/2004 Sb. (podle §10 i, odst. 2) s tím, že dle stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí k návrhu zadání, koncepce může mít samostatně nebo ve spojení s jinými koncepcemi významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality ani ptáčích oblastí.

Změna č. 3 územního plánu Záryby není navržena variantně. Povaha záměru vychází z polohy ložiska nerostné suroviny – štěrkopísku. Možná variantnost spočívá v intenzitě těžby a tím délce jejího trvání. Časová variabilita záměru nemá vliv na prostorové a technické nároky.

Vyhodnocení vlivů změny územního plánu na životní prostředí vychází ze stávajícího stavu – stavu kdy nebude změna územního plánu realizována.

Ze srovnání se současným stavem (nerealizací změny územního plánu) budou představovat nejvýznamnější vlivy zábor ZPF a účinky dopravy na silnici II/331. Další ovlivnění životního prostředí nastane v hydrosféře, v krajinném rázu území, prostupnosti krajiny a v biotě v území. Zábor ZPF a účinky dopravy představují vlivy negativní. Vliv na vodní složku nebude znamenat zásadně negativní zásah do vodohospodářských poměrů. Vlivy na biotu a krajinný ráz území byly posouzeny v procesu EIA a v dlouhodobém horizontu jsou pozitivní (v případě krajinného rázu v době realizace těžby s nepříznivým aspektem přítomnosti technického aparátu).

Podle zákona č. 17/92 Sb., ve znění předpisů pozdějších, nesmí být území zatěžováno činnostmi nad míru únosného zatížení území. Přípustnou míru zatížení určují mezní hodnoty stanovené příslušnými zákony a vyhláškami.

U daného záměru je z hlediska vlivů na obyvatelstvo nejzávažnějším vlivem doprava vytěžené suroviny, avšak ani tento vliv, stejně jako vlivy ostatní, nepřináší sám o sobě překročení limitních hodnot. Na straně druhé přináší záměr některá výrazná pozitiva, zejména z hlediska vytváření nových lokalit zpestřujících podmínky vývoje nových druhů rostlin a živočichů.

Pro realizaci záměru jsou ve výrokové části dokumentace změny č. 3 ÚPO Záryby navrženy podmínky, při jejichž splnění budou negativní vlivy záměru omezeny na minimum. Tyto podmínky pocházejí jednak ze studií a posudků, které sloužily jako vstupní materiály pro zpracování dokumentace, jednak z platných předpisů.

Uvažovaná těžba na k.ú. Záryby je situována v oblasti prováděné a připravované těžby nerostných surovin Mělnicko – Neratovicko. Podle „**Expertního posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýzy potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek**“ v blízkosti plánovaného záměru těžby nevýhradního ložiska Záryby-Křenek, tj. do spádové oblasti 30-40 km od předmětného ložiska, **se nachází 5 těžených výhradních ložisek štěrkopísků s velmi nízkou (až kritickou) životností zásob.** Jedná se o ložisko Tišice-Mlékojedy s DP Tišice I s životností zásob max. 6-7 let, ložisko Vojkovice I s DP Všetudy s maximální životností 3-4 roky, ložisko Černuc s DP Černuc s max. životností 1 rok, ložisko Hostín s DP Hostín s max. životností 1 rok a v neposlední řadě ložisko Nelahozeves-Uhy s DP Nelahozeves s max. životností 5-6 let. Zbývající 2 těžená výhradní ložiska (Borek-Brandýs nad Labem Lužec nad Vltavou) zaujímají životnost zásob max. 3 – 5 let. Rovněž na území jsou celkem 3 výhradní ložiska s ukončenou těžbou (Vliněves, Čechelice, Jeviněves).

Ještě kritičtější stav vytěžitelných zásob a nízké životnosti ložisek štěrkopísků je u využívaných ložisek nevyhrazeného nerostu, resp. ložisek nevýhradních podle zákonné evidence § 13 novely zákona č. 62/1988 Sb., které jsou součástí pozemku podle § 7 zákona č. 44/1988 Sb., dle pozdějších novel. Z celkového spádové počtu 13 využívaných nevýhradních ložisek štěrkopísků na území Středočeského kraje je těsně před ukončením (tzn. s vytěžitelností od 1 roku do max. 4 let) **celkem 9 ložisek.** Jedná se o ložiska (Křenek, Otradovice, Zálezlice-Chlumín, Zlosyň 1, Brandýs nad Labem, Černuc 2, Daleké Dušníky, Dalovice u Mladé Boleslavi, Újezdec-Dřínov). Dále u 3 ložisek nevyhrazeného nerostu byla již těžba ukončena (Sojovice, Ovčáry u Dřís – Kopa, Konětopy). Těžba byla zastavená z důvodů nízkých těžitelných zásob na jednom z bloků zásob ložiska Borek-Brandýs nad

Labem. Pouze u 3 využívaných ložisek se životnost zásob pohybuje více než 6 let (ložisko Zlosyň 2, Zlosyň 3 a výhradní ložisko Sojovice).

Celková roční produkce štěrkopísků z využívaných ložisek na území Středočeského kraje činí 2957 tis. m³ (tj. 5204 tis. tun). Tento stav je k poslednímu datu 1. 1. 2012. Uvedená roční produkce zachovává konstantní objem od roku 1996, tzn., že těžba štěrkopísků na území Středočeského kraje je stále dominantní a je potřebná pro pokrytí stávající a plánované dopravní infrastruktury a veřejně prospěšných staveb celostátního významu. Z této celkové roční produkce zaujímá cca 1009 tis. m³ těžba z výhradních ložisek, tj. cca pouze 30%, zbývající část objemu roční produkce (tj. 1948 tis. m³) je saturována těžbou z nevýhradních ložisek. **V případě ukončení těžeb (max. do 3-5 let) na výše vyjmenovaných 14 výhradních a nevýhradních ložiskách nacházejících se v bezprostřední blízkosti nevýhradního ložiska**

Záryby-Křenek, dojde k úbytku, resp. výpadku roční produkce štěrkopísků v objemu cca 2 000 tis. m³ (tj. 3520 tis. tun). Přestože na řadě těžených ložiskách jsou evidované dostatečné zásoby (např. Tišice –Mlékojedy, Hostín 2, Zálezlice-Chlumín, apod.), jedná se o zásoby hluboko za hranicí dobývacích prostorů v rámci CHLÚ s nízkými zásobami uvnitř POPD a DP. Uvážíme-li navíc, že pouze část zásob bilančních volných představují zásoby schválené k těžbě v rámci POPD či PVL, může být skutečný úbytek zásob na stávajících těžených ložiskách ještě podstatně vyšší. Nikde přitom vzhledem ke střetům zájmů a pozemkovým vztahům neexistuje garance, že se povolovací proces těžby podaří úspěšně realizovat i ve zbylé části těchto ložisek.

Z pohledu výše uvedeného se jeví celý plánovaný záměr těžby štěrkopísku na lokalitě Záryby jako akceptovatelný, protože po podrobném vyhodnocení závěrů a výsledků z veškerých doposud zpracovaných odborných podkladů MPO ČR a MŽP ČR převažují kladné stránky pro plánovaný záměr využití ložiska štěrkopísků.

Zpracovaný biologický průzkum uvádí v území určeném k těžbě výskyt antropogenně silně ovlivněných biotopů. Jedná se zejména o intenzivně využívané agrocenózy, jejichž bioekologická hodnota je velmi nízká.

Vzhledem k tomu, že obec je a bude od zájmových ploch těžebny oddělena, nepředpokládá se, že by zájmová plocha byla nadále využívána k intenzivní zemědělské činnosti (i v souvislosti s nutným růstem vkladů do půdy pro udržení produkce).

Těžba štěrkopísků si vyžádá v celém rozsahu skrytí nadložních (zúrodnitelných) vrstev. Téměř celou plochu plánované těžby zaujímá půda orná. Vzhledem k uvažované rekultivaci většiny těženého území na vodní plochu bude odstranění půdy nevratné.

Zastoupené bonitované půdně ekologické jednotky reprezentují II., III., IV. stupeň ochrany zemědělského půdního fondu (dle vyhlášky MŽP ČR č. 48/2011 Sb.).

Půdní eroze

Půdy v území náležejí k typům náchylným k větrné i vodní erozi. Omezeně v období, kdy je půda bez vegetačního pokryvu, podléhají erozi větrné. Ta se projevuje prášením za suchého počasí a silného větru (obvykle jaro, podzim) a jsou jí ohroženy zejména částice pod 0,1 mm. Částice větší se pohybují vlivem větru skokem nebo sunutím po povrchu. Ve zdejších podmínkách nemá větrná eroze zvláště s přihlédnutím k rovinnému povrchu větší význam.

Podstatně významnější pro odnos půdních částic má působení vody. To může nastat zejména vlivem srážek a vybřežením vodního toku Labe. Nejvíce ohrožujícím prvkem jsou příválové deště a tok vody, které nejen odnášejí splachem jemné částice, ale také rozrušují jinak kompaktní povrch břehových hran, nejsou-li zpevněny porosty.

Realizace záměru si vyžádá změnu stávajícího charakteru zemského povrchu. V ploše cca 52,77 ha dojde k postupnému odstranění půdního profilu a pod ním se nacházejících sedimentárních hornin. Tento fakt plyne z povahy těžební činnosti, jejímž smyslem je vydobytí surovinového zdroje. Po vytěžení ložiska vznikne na dotčeném území vodní plocha, na části bude realizována zpětná rekultivace na ostatní plochu osázenou zelení (za použití skrývek a výklizů z lokality těžby, nepůvodní materiály nebudou do těžebního prostoru naváženy), popř. lze část zpětně zasypané plochy rekultivovat na trvalý travní porost. Podíl trvalého a dočasného záboru ZPF a případné další podmínky rekultivace území budou stanoveny v podrobnější projektové dokumentaci. Vymezená plocha těžby nezasahuje do žádných pozemků určených pro plnění funkce lesa. Realizace skrývek půd bude probíhat po etapách. Nejprve bude odděleně sejmuta ornice a zúrodnění schopná podorniční vrstva a tyto budou uloženy na deponie v souladu s podmínkami aktualizované studie vlivu na povodňovou situaci. Deponie budou ošetřovány proti zaplevelení, popř. zatravněny. Dočasný zábor ZPF se předběžně předpokládá v rekultivovaných břehových partiích jezera. Zpětná rekultivace vytěžených ploch bude probíhat v místech tvarování břehů s výsadbou zeleně a tvorby litorálního pásma jezera.

Nadregionální a regionální ÚSES.

Podél západní hranice řešeného území probíhá nadregionální biokoridor NK 10 Stříbrný roh – Polabský luh. Řešené území do nadregionálního biokoridoru nezasahuje, leží však v jeho ochranné zóně. Jako kompenzační opatření k posílení ekologické stability území je navrženo bezzásahové pásmo o šířce 25 m mezi hranicí neregionálního biokoridoru a hranicí těžby. Koeficient ekologické stability pro katastr (tedy i obec) Záryby má dle úhrnných hodnot druhů pozemků evidovaných ke konci roku 2008 hodnotu 0,10 a po vzniku jezera stoupne na 0,19, přičemž stupnice hodnocení dle Lipského (1999) má následující charakteristiku:

- $K_{es} < 0.10$: území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzívně a trvale nahrazovány technickými zásahy,
- $0.10 < K_{es} < 0.30$: území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy,

Z charakteristiky zcela jasně vyplývá, že katastr obce je ekologicky silně nestabilní.

Průběh prvků nadregionálního a místního ÚSES na katastrálním území Záryby nebo v jeho blízkosti zachycuje výkres č. II. 4. „Koordinační výkres“ v měřítku 1:5000.

Lokální ÚSES.

V území řešeném změnou 3 se nenachází žádný prvek lokálního ÚSES. Nejbližší lokální prvek ÚSES reprezentuje biocentrum BC 1477 Slepé rameno Labe, ve vzdálenosti několika set metrů od řešeného území. Řešení lokálního ÚSES odpovídá prostorovým podmínkám katastrálního území obce. Návrh změny 3 územního plánu toto uspořádání respektuje a nijak do něho nezasahuje.

Významné krajinné prvky

Z definice významný krajinný prvek je zřejmé, že zájmová lokalita leží v zákonem vymezeném VKP – údolní nivě. VKP ze zákona představují rovněž blízké toky Labe a Borecké svodnice s přítoky, či porosty podél vodotečí.

Registrovaný významný krajinný prvek se v zájmové lokalitě ani v její blízkosti nevyskytuje.

Zvláště chráněná území

Zájmová lokalita neleží v žádném ze zvláště chráněných území dle zákona č. 114/1992 Sb.

Vlivy na ekosystémy

a) vlivy na prvky ÚSES

S ohledem na polohu skladebných i podpůrných prvků ÚSES takové vlivy nenastanou. Veškeré funkční i navrhované prvky ÚSES jsou situovány mimo předmětnou lokalitu a nebudou záměrem při dodržení podmínek pro ochranu rostlinných a živočišných druhů a kompenzačních opatření ovlivněny.

b) vlivy na významné krajinné prvky

V území dotčeném vlivy těžby se nenacházejí žádné registrované VKP nebo VKP ze zákona, které by mohly být těžbou zničeny.

Celý záměr je umístěn do nivy Labe, která je VKP ze zákona, avšak jeho realizace funkčnost nivy významně nenaruší. Dotčení tohoto VKP vyžaduje vydání závazného stanoviska orgánu ochrany přírody.

c) vlivy na další ekosystémy

Budou ovlivněny v zásadě jen výrazně antropogenně podmíněné ekosystémy (agrocenózy) v rozsahu daném těžebním prostorem. Nově v území vzniknou ekosystémy spojené se stojatými vodami, jejichž druhovou rozmanitost podpoří oznamovatel vytvořením litorálních pásem a cíleným tvarováním břehů. Je možno předpokládat, že konečný dopad těžby na ekosystémy bude pozitivní a povede ke zvýšení biodiverzity v území.

d) vlivy na prostupnost krajiny

záměr těžebny ovlivní prostupnost krajiny, neboť navrženou plochou těžby nerostů prochází několikasetmetrový úsek polní cesty. Jako kompenzační opatření je navržena objezdná trasa v k.ú. Křenek.

8. VYHODNOCENÍ VLIVŮ NA UDRŽITELNÝ ROZVOJ ÚZEMÍ

Závěrem „Vyhodnocení vlivů změny č. 3 územního plánu obce Záryby na životní prostředí“ podle přílohy zákona č. 183/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů je konstatováno, **že při splnění navržených opatření (doporučení) pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí tak, jak je uvedeno v kap. 7 (SEA), je návrh změny č. 3 územního plánu obce Záryby z hlediska udržitelného rozvoje území únosný.**

Předpokládané vlivy změny 3 územního plánu obce Záryby na výsledky analýzy silných stránek, slabých stránek, příležitostí a hrozeb v území uvedených výše je možno specifikovat takto:

- Nevýhradní těžba na k.ú. Záryby je navrhována na ložisku s prokázanou a ověřenou zásobou velmi kvalitní suroviny. Lokalita je dopravně velmi dobře dostupná a nevyžaduje další vyvolaný zábor ZPF. Dále je lokality těžby situována v blízkosti

rozvojové oblasti národního významu OB 1 Praha, kde jsou koncentrovány strategické rozvojové zóny včetně realizace dopravních sítí.

- realizace pískovny (předmět změny 3 ÚPSÚ Záryby a tohoto hodnocení) bude na půdách, v nichž jsou zastoupeny půdy II, III., IV. tř. ochrany. Tyto půdy leží na vysoce propustném podloží, nejsou součástí zranitelné oblasti a jejich využití pro zemědělské účely vyžaduje vysoké vklady energií bez ohledu na to, zda dojde k realizaci pískovny či nikoliv.
- Podle vyjádření Odboru životního prostředí Krajského úřadu Středočeského kraje neovlivní pískovna sama o sobě nebo ve spojení s dalšími žádné EVL (soustava NATURA 2000 a ptačí oblasti). Vyhodnocení vlivů změny 3 ÚP Záryby na životní prostředí rovněž vylučuje negativní působení realizace záměru na území přírody, chráněná dle zákona 114/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů
- Demografický vývoj populace dotčené obce Záryby ukazuje, že i přes určitý mírný růst počtu obyvatel dlouhodobě počet obyvatel obce stagnuje, a to hlavně v důsledku záporného salda migrace. Natalita bude v obci tohoto typu a velikosti dlouhodobě stagnovat nebo klesat, což je spojeno s celkovým stárnutím populace. Saldo migrace se bude pohybovat k záporným číslům, to je spojeno jednak s všeobecným odlivem obyvatel z venkova do měst, jednak s nedostatkem pracovních příležitostí a poklesem zájmu o činnost v zemědělství (tj. mimo jiné spojeno i s poklesem zemědělské výroby všeobecně). Navrhovaná změna vnese do území nový prvek – pískovnu, která vytvoří zázemí pro zvýšení zaměstnanosti asi o 15 osob na dobu asi 20 let, to může vést ke zpomalení nebo i zastavení poklesu obyvatel. Tuto činnost v tomto kontextu chápeme jako přínosnou.
  - Vzdělanost obyvatelstva obou obcí nebude uvedeným záměrem (změnou ÚPD) nijak ovlivněna. I nadále bude docházet k odlivu vzdělaných lidí z obce v souvislosti s volbou povolání
- Ekonomickou aktivita obyvatel obce navrhovaný záměr jednoznačně zvýší využitím nově vytvořených pracovních příležitostí i generováním nových podnikatelských aktivit v cestovním ruchu a infrastrukturu pro rekreaci. Zároveň se sníží vyjížděka obyvatel obce za prací. Vliv změny ÚPD v souvislosti s navrhovanou pískovnou je v této sledované oblasti pilíře sociální soudržnosti obyvatel přínosný.
- Bydlení – tento ukazatel v zásadě nebude navrhovanou změnou ÚPD přímo dotčen
- Ostatní ukazatele RURÚ budou navrhovanou změnou ÚPD významně dotčeny především v environmentálním pilíři. Realizací pískovny dojde k redukci (snížení) výměry zemědělské, respektive orné půdy v katastru obce o celkem 52,77 ha. Naopak dojde k významnému nárůstu ekostabilizujících ploch v k. ú. Záryby vytvořením rozsáhlých přírodě blízkých vodních ploch s mělkými poldry a pásů nové krajinné zeleně. Tím dojde k významnému posílení ekologické stability a biodiverzity území, i když území obce Záryby zůstane pravděpodobně i nadále ekologicky nestabilní. Z hlediska členění ploch katastrálního území ve vztahu k životnímu prostředí a trvale udržitelnému rozvoji se jedná o záměr přínosný. Z hlediska zemědělské produkce je záměr hodnocen jako mírně negativní až neutrální, neboť se sníží podíl orné půdy. Jde však o nevratnou ztrátu orné půdy, přičemž skrytá ornice a podorníčí budou znovu využity.

Slabé a silné stránky území a navrhované změny ÚPD jsou uvedeny v následujícím přehledu:

1. Horninové prostředí a geologie

Silné stránky	Slabé stránky
Regionálně významné zdroje nerostných surovin	Netěžené nevýhradní ložisko leží pod zemědělskými půdami II., III., IV. třídy ochrany
Příležitosti	Hrozby
Zahájení a rozvoj regulované těžby kvalitní stavební suroviny	Dílčí zhoršení některých parametrů ŽP (hluk, emise, prach) během těžby Ztráta zemědělské produkce na těžných plochách Ztráta části kvalitní suroviny v případě jiného budoucího způsobu využití území

2. Vodní režim

Silné stránky	Slabé stránky
Souvislá hladina podzemní vody v lokalitě ložiska	Relativně nízký podíl vodních ploch v dotčeném krajinném prostoru Nízká retenční schopnost krajiny v důsledku vysokého zornění půd Nízká ekologická stabilita DOKP, m.j.v důsledku nízkého podílu vodních ploch
Příležitosti	Hrozby
Vytvoření přírodě blízké vodní plochy pro posílení ekologické stability, biodiverzity i pro rekreaci Zvýšení podílu TTP, PUPFL a nelesní krajinné zeleně (IP místního ÚSES) po provedené rekultivaci území těžby	Zhoršení kvality podzemních vod v důsledku nedodržení regulativů využití území Zranitelnost stávajících hydrologických charakteristik území v důsledku neregulované těžby

3. Životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
pokles imisí z dálkového přenosu i velkých stacionárních zdrojů v Pražské a středočeské aglomeraci Celkově zlepšená kvalita ŽP v porovnání se skutečností na začátku 90. Let	Velmi nízký stupeň ekologické stability k.ú. Záryby Vysoká intenzita zemědělského využití krajiny s vysokým podílem agrocenóz Vysoká antropogenní zátěž DOKP Místně zhoršená kvalita ŽP vlivem rostoucí dopravní zátěže území
Příležitosti	Hrozby
Vybudování ekostabilizujících ploch v prostoru pískovny po jejím vytěžení a rekultivaci Snížení podílu orné půdy Vybudování ploch a zařízení pro ekologicky vhodnou formu rekreace a sportu	Další intenzivní zemědělské využití DOKP s užíváním pesticidů, umělých hnojiv a nevhodných způsobů hospodaření Místní zhoršování kvality prostředí v důsledku rostoucí dopravní zátěže (hluk, emise, prach) bez odpovídajících kompenzačních opatření

	Zhoršování kvality ŽP malých sídel v důsledku návratu k fosilním palivům v lokálních topeništích

4. Ochrana přírody a krajiny

Silné stránky	Slabé stránky
Záměrem pískovny nejsou ohrožena žádná chráněná území přírody ani EVL	Změna krajinného rázu: krátkodobě (během těžby) negativní, dlouhodobě (po rekultivaci) pozitivní Zásah do VKP – údolní nivy Labe
Příležitosti	Hrozby
Vytvoření přírodě blízké vodní plochy pro posílení ekologické stability, biodiverzity i pro rekreaci Realizace funkčního L ÚSES po zapojení rekultivovaných břehových partií vodní plochy	Pomalý a nedůsledný postup rekultivace

5. Zemědělský půdní fond a pozemky určené k plnění funkce lesa

Silné stránky	Slabé stránky
Příznivé klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu Většinou vysoká bonita zemědělských půd	Dlouhodobé intenzivní využívání zemědělské půdy Většinou silně propustné podloží svrchního půdního horizontu vede k vytváření výsušných rovin Absence ekologického způsobu hospodaření
Příležitosti	Hrozby
Žádoucí rozšíření ploch PUPFL a TTP Rozšíření ekologických způsobů hospodaření (přímo nesouvisí se záměrem pískovny) Zlepšení produkčních schopností půd v důsledku vyšší retence vody Využití dotací na zalesňování pozemků a ekologické způsoby hospodaření	Úbytek ZPF Znehodnocení půdy intenzifikací zemědělského využití, erozí a znečištění chemickými látkami

6. Veřejná dopravní a technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
Dobré dopravní napojení dotčených obcí na významné dopravní systémy (silniční a železniční síť)	Zátěž okrajových částí intravilánů obcí účinky dopravy

Naprostá většina současně zastavěných území i zastavitelných ploch obce Záryby leží mimo koridor nejintenzivnější silniční dopravy po II/331	
Příležitosti	Hrozby
Obnova dopravní infrastruktury Snížení dopravní zátěže silnice II/331 převedením dopravy větší části vytěžené suroviny na Labskou vodní cestu	Další nárůst dopravy po II/331 v důsledku odkládání investic do výstavby a rekonstrukce silniční sítě Mělnicka a Neratovicka

7. Sociodemografické podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Stabilizovaná sociální struktura obyvatelstva obce Záryby	Vysoký průměrný věk obyvatelstva Nízká míra ekonomické aktivity obyvatelstva Zhoršující se podmínky na místním i regionálním trhu práce
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení zaměstnanosti vytvořením nových pracovních míst v pískovně a ve službách spojených s rekreací	Nízká atraktivita obou obcí pro trvalý život mladých domácností s vyšším stupněm vzdělání

8. Bydlení

Silné stránky	Slabé stránky
Dobrá dostupnost regionálních center osídlení Brandýs n.L., Neratovice a Mělník	Zastaralost a relativně nízký standard bytového fondu
Příležitosti	Hrozby
Zvýšení atraktivity pro bydlení v důsledku vytvoření nových pracovních příležitostí Zlepšení veřejné vybavenosti obce v důsledku zvýšení jejích daňových příjmů od nového podnikatelského subjektu	Stárnutí bytového fondu a jeho nedostatečná obnova Nezájem mladých lidí o bydlení v obci Nedostatek financí v rozpočtu obce pro rekonstrukce a rozvoj technické a dopravní infrastruktury a pro obnovu a výstavbu bytového fondu

9. Rekreace

Silné stránky	Slabé stránky
Předpoklady pro ekologicky vhodné formy využití jezera pro rekreaci	Slabě rozvinutá infrastruktura služeb pro rekreaci
Příležitosti	Hrozby
Vytvoření zázemí pro vhodné formy rekreace kolem nově vytvořeného jezera po rekultivaci území	Tlak na povolení ekologicky zatěžujících forem rekreace (vodní lyžování, motorové čluny) Neregulovaný přístup k jezeru osobními

Výrazné zvýšení rekreačního potenciálu obou obcí	motorovými vozidly

10. Hospodářské podmínky

Silné stránky	Slabé stránky
Vytvoření ekonomicky silného podnikatelského subjektu v obci	Útlum a nejasná budoucnost tradičních místních oborů ekonomiky (zemědělství)
Příležitosti	Hrozby
Snížení míry nezaměstnanosti vytvořením nových pracovních míst v pískovně, při provádění rekultivace a ve službách pro rekreaci Posílení ekonomické prosperity obcí	Další růst nezaměstnanosti Radikální pokles odbytových cen stavebních surovin na trhu Radikální růst cen za dopravu Radikální nárůst mzdových nákladů a daňové zátěže podnikatelských subjektů

Závěrem vyhodnocení vlivů změny č. 3 ÚPO Záryby na udržitelný rozvoj území je možno uvést:

- Celková vyváženost hospodářského pilíře, pilíře sociální soudržnosti obyvatel a environmentálního pilíře udržitelného rozvoje v dotčeném území obce Záryby zůstane při důsledném uplatnění regulativů využití ploch zachována
- Dílčí slabé stránky či hrozby plynoucí ze záměru těžebny písků jsou kompenzovány jinými dílčími silnými stránkami a zejména potenciálními příležitostmi
- Řada specifikovaných slabých stránek (např. částečné narušení krajinného rázu po dobu těžby, dopravní zátěž místního úseku silnice II/331 po dobu těžby ...) má dočasný charakter
- Dlouhodobé a trvalé změny v území po provedení rekultivace (např. vytvoření nové krajinné matrice, ekostabilizujících ploch, posílení funkčnosti místního ÚSES, zvýšení rekreačního potenciálu a celkové atraktivity území, posílení ekonomické prosperity obce Záryby, vytvoření nových pracovních příležitostí, atd..) mají pozitivní charakter
- Realizaci záměru nedojde k vytvoření střetů se záměry na změny využití ploch v regionálním a nadregionálním měřítku.

9. VYHODNOCENÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH DŮSLEDKŮ NAVRHOVANÉHO ŘEŠENÍ NA ZEMĚDĚLSKÝ PŮDNÍ FOND A POZEMKY URČENÉ K PLNĚNÍ FUNKCÍ LESA.

Obsah vyhodnocení předpokládaných důsledků navrhovaného řešení na ZPF, je daný přílohou č. 3. vyhlášky MŽP ČR č.13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany ZPF. Vyhodnocení se skládá z části textové a části grafické. Textová je součástí ODŮVODNĚNÍ změny č. 3 ÚPO Záryby. Grafickou část tvoří výkres Il. 6: „Výkres předpokládaných záborů ZPF“ v měřítku 1:5000

Výchozí podklady:

- Zákon č. 334/1992 sb. o ochraně ZPF ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška MŽP ČR č. 13/1994 Sb.
- Společné metodické doporučení MMR a MŽP z 07/2011

- Expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýzy potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - šterkopísku Záryby-Křenek - Česká geologická služba, 2013
- Vyhodnocení podle přílohy č. 3 vyhl. č. 13/1994 Sb. obsahuje údaje, členěné v bodech 2. 1. až 2. 7. přílohy vyhlášky :

- 2.1. Údaje o celkovém rozsahu požadovaných ploch, druhy pozemků, BPEJ, třídy ochrany
- 2.2. Údaje o uskutečněných investicích do půdy za účelem zlepšení její úrodnosti
- 2.3. Údaje o areálech a objektech zemědělské prvovýroby a zemědělských usedlostech
- 2.4. Údaje o uspořádání ZPF v území, opatřeních k zajištění ekologické stability krajiny a významných skutečnostech vyplývajících ze schválených návrhů pozemkových úprav a jejich předpokládaném porušení
- 2.5. Znázornění průběhu hranic územních obvodů obcí a hranic katastrálních území
- 2.6. Zdůvodnění, proč je navrhované řešení ve srovnání s jiným možným řešením nejvýhodnější
- 2.7. Znázornění průběhu hranic zastavěného území obce

2.1. Údaje o celkovém rozsahu požadovaných ploch, druhy pozemků, BPEJ, třídy ochrany

Předmětem vyhodnocení je plocha o výměře 52,77 ha, která představuje plochu těžby nerostů NT s následnou rekultivací a revitalizací.

Z výměry 52,77 ha je část o výměře 0,27 ha tvořená pozemky, vedenými v katastru nemovitostí jako ostatní plocha, pozemky ZPF jsou zastoupeny v rozsahu 52,50 ha. Všechny pozemky ZPF o výměře 52,50 ha jsou v katastru nemovitostí vedeny jako orná půda či trvalé travní porosty. Deklarovanému druhu pozemků odpovídá i skutečný charakter území. Dotčená zemědělská půda zčásti není dlouhodobě zemědělsky obhospodařována. Jednotlivé produkční bloky orné půdy jsou vymezené účelovými komunikacemi.

Celé vyhodnocované území je určeno pro vlastní těžbu (52,77 ha) a následnou rekultivaci.

Způsob rekultivace celého území bude podrobně řešený v rámci dalšího stupně přípravy záměru.

Graficky je řešené území zřejmé z mapové části dokumentace.

Charakter záboru ZPF :

Vzhledem k tomu, že těžba šterkopísku bude většinou probíhat pod hladinou spodní vody, bude po těžbě postupně vznikat vodní plocha. Břehy po obvodu vodní plochy budou upraveny a ozeleněny. Rozhodující část dotčené zemědělské půdy bude tedy ze ZPF trvale vyjmuta.

V části těžebního prostoru budou provedeny finální úpravy terénu a vegetační úpravy (zatravnění, příp. výsadba zeleně). Z hlediska charakteru záboru ZPF se zde předpokládá dočasný, příp. i trvalý zábor, a to podle následující tabulky:

Plocha	Rozloha [ha]	Zemědělská půda				Nezemědělská půda	
		BPEJ	třída ochrany	kultura	rozloha [ha]	rozloha [ha]	kultura
NT	52,77	2.58.00	II	TTP	4,57	-	-
				orná	35,99	-	-
				-	-	0,27	komunikace

		2.59.00	III	orná	0,05	-	-
		2.21.10	IV	TTP	2,94	-	-
				orná	8,95	-	-

Struktura BPEJ, třídy ochrany

Převažujícím půdním typem jsou v zájmovém území nivní půdy.

Hlavní půdní jednotka (2. a 3. číslice kódu BPEJ) 21 – hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na pískách; velmi lehké a silně výsušné; zaujímají cca 16 % území plánované těžby v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.21.10. s půdami řazenými do IV. třídy ochrany.

Hlavní půdní jednotka 58 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podloží teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí, pouze slabě skeletovité; cca 84 % v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.58.00. s půdami řazenými do II. třídy ochrany.

Hlavní půdní jednotka 59 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké i velmi těžké, bez skeletu; zaujímají cca 0,03 % území plánované těžby v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.59.00. s půdami řazenými do III. třídy ochrany.

Třídy ochrany jsou stanoveny podle metodického pokynu MŽP č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu) ze dne 12. 6. 1996

Zastoupené bonitované půdně ekologické jednotky reprezentují II. a IV. stupeň ochrany zemědělského půdního fondu (dle metodického pokynu MŽP č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu).

BPEJ 2.21.10 – hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na pískách; velmi lehké a silně výsušné (IV. stupeň ochrany).

BPEJ 2.58.00 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podloží teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí, pouze slabě skeletovité (II. stupeň ochrany).

BPEJ 2.59.00 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké i velmi těžké, bez skeletu (III. stupeň ochrany)

Skrývka kulturní vrstvy půdy z ploch záboru ZPF bude provedená v mocnostech podle pedologického průzkumu, zpracovaného v dalším stupni přípravy záměry. Obecně lze konstatovat, že tato skrývka bude využita jednak v rámci rekultivace prostoru dotčeného těžbou a to pouze jako svrchní, biologicky aktivní vrstva půdy a dále bude - v souladu se zásadami ochrany ZPF - použita ke zlepšení půdních poměrů jiné zemědělské půdy mimo areál těžebny.

Skrývka bude prováděna po etapách, vždy v dostatečném časovém předstihu před zahájením vlastní těžby suroviny. Časový harmonogram i velikosti etap těžby budou upřesněny v dalším stupni přípravy záměru, předpokládá se, že výměra etapy bude vždy cca 4 ha/rok.

2.2. Údaje o uskutečněných investicích do půdy za účelem zlepšení její úrodnosti

V rámci vyhodnocované plochy se vyskytují závlahy, jejichž funkceschopnost bude zajištěna provedením nezbytných přeložek.

2.3. Údaje o areálech a objektech zemědělské prvovýroby a zemědělských usedlostech

V rámci vyhodnocované plochy se objekty zemědělské prvovýroby nenachází, nemůže tedy dojít k jejich předpokládanému porušení.

2.4. Údaje o uspořádání ZPF v území, opatřeních k zajištění ekologické stability krajiny a významných skutečnostech vyplývajících ze schválených návrhů pozemkových úprav a jejich předpokládaném porušení

Údaje o uspořádání ZPF

Obec Záryby je tvořena katastrálním územím Záryby a katastrálním územím Martinov a má celkovou výměru 8,16 km².

Celková výměra pozemku (ha)	816
Lesní půda (ha)	28
TTP (ha)	28
Orná půda (ha)	645
Ostatní plochy (ha)	53
Ovocné sady (ha)	3
Vodní plochy (ha)	21
Zahrady (ha)	22
Zastavěné plochy (ha)	16

Z přehledu je zřetelná naprostá převaha orné půdy. Koeficient ekologické stability (dále též KES) je hodnota, která vyjadřuje ve zkoumaném území poměr tzv. stabilních ploch ku plochám tzv. nestabilním. Neodráží druhovou skladbu porostů ani aktuální stav vegetace. Diskutabilní je jeho aplikace na administrativně vymezené území, vhodnější se jeví na území s přírodní hranicí (povodí). Zde je situace výrazně ovlivněná bariérou toku Labe.

Za stabilní plochy jsou považovány: lesní pozemky, trvalé travní porosty, vodní plochy a toky, sady, vybrané stabilní položky z kategorie ostatní plochy; za nestabilní jsou považovány: orná půda, zastavěné plochy, chmelnice, vinice, vybrané nestabilní položky z kategorie ostatní plochy. Obecně lze konstatovat, že čím vyšší je hodnota K_{ES}, tím řešené území vykazuje vyšší ekologickou stabilitu.

Území v širším měřítku čili krajinu lze charakterizovat jako plošinatý silně hospodářsky využívaný prostor s výraznou osou v podobě toku Labe. Na zdejší území je již po dlouhý čas (nejméně 200 let) vyvíjen antropogenní tlak, který se projevil v razantní proměně přírodní charakteristiky území. V současnosti můžeme hovořit o plošné agrocenóze, dělené občasnými porosty často s nepůvodní dřevinou skladbou (kulturní bory) či porosty vázané na říční síť. Patrný je výskyt vodních útvarů, často rovněž v důsledku lidské činnosti (těžba, úpravy toku Labe – relikty v podobě dřívějších ramen). Na ostatní říční síti lze rovněž pozorovat vodohospodářské zásahy, napřimování koryt a regulaci.

Orná půda, která tvoří naprostou většinu správního území obce, je z ekologického hlediska velmi nestabilní a má minimální biodiverzitu. Naopak příznivý vliv na ekologickou stabilitu území mají lesní plochy, travní porosty, zahrady, sady a vodní plochy – ty jsou však v k.ú. Záryby zastoupeny minimálně.

Struktuře půdního fondu v celém správním území odpovídá i struktura půdy v rámci vyhodnocovaného území: z celkové výměry dotčené půdy v rozsahu 52,77 ha je 44,99 ha tvořeno stávající ornou půdou (tj. 85,26%), zbytek tvoří TTP. Krajina v okolí území řešeného změnou č. 3 ÚPO Záryby je převážně rovinatá a i v širším území je tvořena zemědělsky obhospodařovanou ornou půdou.

Opatření k zajištění ekologické stability krajiny

Vzhledem k charakteru těžby, která má za následek postupný vznik vodní plochy, bude mít území po těžbě – ve srovnání se stávajícím stavem - výraznou ekostabilizační funkci a významně přispěje k rozmanitosti krajiny. Způsob, kterým bude dotčené území dotvořeno, určí rekultivace. Cílem rekultivace je výhledové posílení územního systému ekologické stability. V prostoru po těžbě má vzniknout cíleně vytvořená škála biotopů, která v současné, převážně rovinaté ploše poskytne vhodné životní podmínky řadě druhů rostlin a živočichů.

Pro uskutečnění tohoto záměru jsou navrhovány následující druhy rekultivace :

- a) hydrická (zřízení vodní plochy)
- b) osázení dřevinami a keři (krajinná zeleň)
- c) zatravněním

Předpokládá se, že rekultivací bude nově realizováno:

- společenstvo teplomilných doubrav
- společenstvo borového lesa s příměsí dubu, břízy a dalších
- společenstvo lužního lesa kde bude sortiment doplněn o vrby (v. bílá a v. jíva) a olši lepkavou
- společenstvo ovsíkových luk.

Je předpokládáno, že v území proběhne i sukcese, která bude spojena s řadou změn

- souběžně s vývojem rostlinných společenstev bude probíhat vývoj půdy a dojde k opětné diferenciaci půdních horizontů
- postupně se bude zvětšovat výška, hmota a rozrůznění pater rostlinných společenstev
- postupně se bude zvyšovat hrubá produkce
- mikroklima uvnitř společenstva bude stále více určováno společenstvem samotným
- druhové bohatství se bude zvyšovat
- na ploše se budou postupně střídat populace podle svých ekologických nároků, tyto změny budou postupně pomalejší, podle toho jak drobné a krátkověké druhy (dominující byliny mezi výsadbou dřevin) budou střídány druhy většími a dlouhověkými (dorůstajícími dřevinami)
- ekosystém se postupem času relativně ustálí.

Souhrnem lze uvést, že rekultivací vznikne mozaika lesních ekosystémů s polopřirozenou skladbou, která účinně ochrání vzniklé plochy před přímými pohledy. Po prvotní sukcesi je očekáváno ustálení. Díky přítomnosti vodních ploch a lesa je očekáváno, že prostor bude velmi brzo bohatě obýván, nebo alespoň navštěvován běžnými druhy volně žijící zvěře.

Vodní plocha ve vytěženém prostoru pískovny bude nově vytvořeným biotopem tůní v Polabí. Půjde o trvale napuštěné, zarybné vodní plochy bez možnosti manipulace s hladinou, s dostatečnou hloubkou.

Pozemkové úpravy

Poslední pozemkové úpravy v území, řešeném návrhem změny č. 3 proběhly v období 2010 - 2012

2.5. Znázornění průběhu hranic územních obvodů obcí a hranic katastrálních území je patrné z výkresu I. 1.: „Základní členění území“ v měřítku 1:5000 a výkresu II. 5.: „Výkres širších vztahů“ v měřítku 1:50000. Území změny č. 3 je situováno v pravobřežní nivě řeky Labe ve volné krajině mezi obcemi Záryby, Kostelec n.L., Křenek a Ovčáry.

2.6. Zdůvodnění, proč je navrhované řešení ve srovnání s jiným možným řešením nejvýhodnější:

Viz kap. 7 a Příloha č. 2

2.7. Znázornění průběhu hranic zastavěného území obce

Řešené území se nachází mimo zastavěné území obce.

Pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL)

PUPFL nebudou realizací záměru dotčeny.

Odůvodnění zpracované pořizovatelem

Ná základě přezkoumání souladu s požadavky § 53 zákona č. 183/2006 Sb. (dále stavební zákon v platném znění) konstatujeme, že návrh změny č. 3 ÚPO Záryby je v souladu s politikou územního rozvoje ČR a se ZÚR Středočeského kraje

Návrh řešení změny 3 rovněž respektuje zásady formulované v Politice územního rozvoje ČR (PÚR).

Dále lze konstatovat soulad s cíli a úkoly územního plánování definovaných § 18 a § 19 stavebního zákona. Součástí návrhu změny je i vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, jehož součástí je posouzení koncepce z hlediska vlivů na životní prostředí.

Návrh změny č. 3 je zpracován v souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů a s požadavky zvláštních právních předpisů. V rámci řízení o vydání návrhu změny a před jeho předložením zastupitelstvu k projednání byl přezkoumán vzájemný soulad a obsah došlých stanovisek a oprávněné požadavky dotčených orgánů byly do návrhu změny zapracovány.

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, které bylo zpracováno na základě schváleného zadání je součástí dokumentace změny č. 3) ÚPO Záryby. Na základě výsledků veřejného projednání a řízení o vydání změny č. 3) ÚPO Záryby lze konstatovat, že podmínky nadřízeného orgánu k dokumentaci SEA byly zapracovány do dokumentace změny č. 3) územního plánu obce Záryby.

Stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje k vyhodnocení vlivů navržené koncepce na životní prostředí

Praha:	16. 9. 2010	Obecní úřad Záryby
Číslo jednací:	126164/2010/KUSK	Záryby 147
Spisová značka:	SZ_032234/2010/KUSK	277 13 KOSTELEČ NAD LABEM
Vyřizuje:	Mgr. Lucie Tučková / l. 773	
Značka:	OŽP/Tuč	

Návrh změny č. III územního plánu obce Záryby

STANOVISKO

Odboru životního prostředí a zemědělství,
dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí,
a zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny

doplnění koordinovaného stanoviska č.j. 032234/2010/KUSK-OŽP/Tuč ze dne 20.4.2010

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, obdržel od Obecního úřadu Záryby oznámení o společném jednání o návrhu změny č. III územního plánu obce Záryby, ze dne 23.2.2010 (doručené dne 24.2.2010), v souladu s § 50 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon). Návrh změny č. III územního plánu obce Záryby byl předložen spolu s vyhodnocením vlivů změny č. III ÚPO Záryby na životní prostředí (dále jen vyhodnocení SEA) podle § 10i zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a vyhodnocením vlivů změny č. III ÚPO Záryby na území Natura 2000 (dále jen vyhodnocení Natura) podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

Vzhledem k nedostatečně zpracovanému vyhodnocení SEA a vyhodnocení NATURA Krajský úřad na základě vyjádření z hlediska zákona č. 100/2001 Sb., vydaného v koordinovaném stanovisku č.j. 032234/2010/KUSK-OŽP/Tuč dne 20.4.2010, **požadoval přepracovat návrh změny ÚP včetně Vyhodnocení vlivů změny č. III ÚPO Záryby na životní prostředí a Vyhodnocení změny č. III ÚPO Záryby na území Natury 2000, která budou součástí Vyhodnocení vlivů změny č. III ÚPO Záryby na trvale udržitelný rozvoj území a opětovně předložit Krajskému úřadu pro vydání stanoviska podle § 22 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb.**

Dne 17.8.2010 Krajský úřad obdržel přepracované vyhodnocení SEA změny č. III ÚPO Záryby a vyhodnocení Natura.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství na základě jemu svěřených kompetencí podle jednotlivých složkových zákonů na úseku životního prostředí, na

základě výše uvedeného, ve smyslu § 50 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon), vydává následující stanovisko:

Stanovisko dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) (Ing. K. Polesná, l. 789)

Předložené posouzení vlivů „Změny č. III územního plánu obce Záryby“ na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle ust. §45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. je zpracováno v souladu s metodikou Ministerstva životního prostředí k hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (Věstník MŽP č. 11/ 2007). Zpracovatelem vyhodnocení Natura je Mgr. Stanislav Mudra, autorizovaná osoba podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (autorizace č.j. 630/66/05). Závěrem posouzení je, že změna č. III územního plánu obce Záryby nebude mít samostatně ani ve spojení s jinými koncepcemi nebo záměry významný negativní vliv na příznivý stav a celistvost evropsky významné lokality CZ0210152 Polabí u Kostelce, která byla jediná identifikovaná jako možná dotčená.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody příslušný dle ust. § 77a odst. 4 písm. x) zákona č. 114/1992 Sb. **nemá** s ohledem na závěry výše uvedeného posudku **žádné připomínky** k „Návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby“ a **souhlasí** s jeho předloženým zněním.

Dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon) (Ing. D. Zemanová, l. 345)

Předložený návrh změny č. III ÚPO Záryby obsahuje „Vyhodnocení vlivů změny č. III Územního plánu obce Záryby na životní prostředí“ (tzv. SEA) a „Hodnocení dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, návrhu změny č. III ÚPO Záryby“ (tzv. naturové hodnocení). Vyhodnocení SEA bylo zpracováno v říjnu 2009 Jiřím Maňourem, prom. geol., CSc., který je podle § 19 citovaného zákona držitelem autorizace MŽP k posuzování vlivů na životní prostředí (autorizace č.j. 45329/ENV/06). Obsah vyhodnocení SEA, část A „Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území“, rámcově odpovídá příloze stavebního zákona č. 183/2006 Sb. Naturové hodnocení, část B „Vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území“, ve smyslu stavebního zákona a vyhl. č. 500/2006 Sb., bylo zpracováno v srpnu 2009 a doplněno v červenci 2010, Mgr. Stanislavem Mudrou, který je podle § 45i odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, držitelem autorizace MŽP k provádění posouzení vlivů koncepcí na území Natura 2000. Naturové hodnocení je zpracováno v souladu s metodikou Ministerstva životního prostředí k hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (Věstník MŽP č. 11/2007).

Oba materiály (SEA i naturové hodnocení) byly zpracovány a doplněny na základě a v rozsahu požadavků orgánu posuzování vlivů na životní prostředí a orgánu ochrany přírody a krajiny, který je součástí koordinovaného stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje k návrhu zadání změny č. III ÚP, vydaného dne 23.12.2008 č.j. 176655/2008/KUSK/OŽP/La a dodatečně opraveného stanoviska ze dne 5.11.2009 č.j. 167293/2009/KUSK. Zdejší příslušný orgán ochrany přírody a krajiny k předloženému zadání změny č. III ÚP nevyloučil vliv na evropsky významnou lokalitu (EVL) Polabí u Kostelce CZ0210152.

Změna územního plánu řeší území určené k dobývání ložiska šterkopísku na nevýhradním ložisku Záryby - Křenek s následnou rekultivací předmětných pozemků na částečně vodní plochu a částečně krajinotvornou zeleň. Navrhovaná změna leží mimo současně zastavěné území obce. Těžba plynule naváže na současnou těžbu v pískovně Křenek. Plocha ložiska je tvořena pozemky se zemědělskou půdou. Těžba bude využívat k úpravě suroviny stávající technologický aparát i s technickým zázemím.

Technické zázemí je spojeno účelově vybudovanou dočasnou komunikací s pevným povrchem se silnicí III/10158. Těžba zasahuje kromě k.ú. Záryby do sousedních k.ú. Křenek, Ovčáry u Dřís a Kostelec nad Labem. Celková plocha těžbou dotčeného území činí 112 ha, v k.ú. Záryby cca 52,8 ha. Umístění těžby je řešeno pouze v jedné variantě. Variantně je těžba řešena pouze podle ročního

množství těžené suroviny a délky trvání těžby. Těžba ponechá podél toku Labe a EVL ochranné pásmo 50 metrů, podél odvodňovacího kanálu jdoucího po severním okraji zájmového území ochranné pásmo 20 metrů. Konečná podoba území po vytěžení zásob bude tvořena těžebními depresemi vyplněnými vodou a doprovodnými prvky rozptýlené zeleně po jejím obvodu (včetně luk) odpovídající přirozeným ekologickým podmínkám.

Z provedeního posouzení vlivů na životní prostředí vyplývá, že nejvýznamnější vliv představuje zábor zemědělské půdy, nárůst dopravy na silnici II/322 a vlivy na biotu. Dále ovlivnění životního prostředí nastane v hydrosféře a krajinném rázu území. Zábor ZPF, nárůst dopravy a zřejmě biologické vlivy představují vlivy negativní. Vliv na vodní složku nebude představovat významně nepříznivý zásah do vodohospodářských poměrů. Vlivy na biotu a krajinný ráz bude nutné následně posoudit v procesu posuzování vlivů záměru těžby na životní prostředí tzv. EIA. Zpracovatel hodnocení vlivů změny ÚP na životní prostředí závěrem konstatuje, že při splnění v předloženém vyhodnocení SEA navržených opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí, je návrh změny č. III ÚPO Záryby z hlediska udržitelného rozvoje území únosný.

Zpracovatel předloženého naturového posouzení dospěl k závěru, že posuzovaná koncepce tj. změna č. III ÚPO Záryby nebude mít významný negativní vliv na příznivý stav předmětů ochrany a celistvost EVL CZ0210152 Polabí u Kostelce. V okolí zmiňované EVL sice dojde k významnému zásahu do struktury krajiny, který bude mít i vliv na stav hladin mělkých podpovrchových vod, tyto vlivy by však neměly být natolik závažné, aby vyvolaly svojí podstatou, anebo svým rozsahem změny podmínek pro výskyt a stav předmětů ochrany, zejména lučních biotopů. Z hlediska principů předběžné opatrnosti ale nelze vliv na dotčená stanoviště plně vyloučit. Na základě posouzení vzdálenosti a možnosti propagace předpokládaných negativních vlivů ostatních záměrů a koncepcí, byly kumulativní vlivy na EVL Polabí u Kostelce vyloučeny. S tímto závěrem zdejší příslušný orgán ochrany přírody a krajiny souhlasí a k předloženému naturovému hodnocení nemá žádné připomínky.

Problémem však nadále zůstává skutečnost, že ke změně č. III ÚPO Záryby vydal zdejší příslušný orgán ochrany ZPF nesouhlas s nezemědělským využitím lokality určené pro těžbu vzhledem k rozsahu (celková výměra 52,77 ha) a vzhledem k umístění na půdě zařazené převážně do II. tř. ochrany dle BPEJ. Tento nesouhlas vychází z podkladu - předchozího nesouhlasu MŽP odboru ochrany horninového a půdního prostředí s využitím zemědělské půdy pro těžbu, a to z důvodu, že nebyla prokázána nezbytnost navrhovaného řešení pro zajištění těžby šterkopísku pro potřeby Středočeského kraje ani to, že se jedná o nevýhodnější řešení z hlediska ochrany ZPF.

Záměr těžby, který je řešen v projednávané změně ÚPO Záryby, byl též předmětem posouzení ve zjišťovacím řízení záměru „Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby“, se závěrem vydaným zdejším úřadem dne 4.6.2009 pod č.j. 064587/2008/KUSK/OŽP/Okt s tím, že záměr těžby bude dále posuzován podle zákona tzv. EIA. Podmínky a připomínky, které je nutno v dokumentaci EIA zohlednit se poměrně shodují s podmínkami, které jsou navrženy zpracovatelem hodnocení SEA. Důležitou okolností a podmínkou budoucí možné realizace záměru však zůstává získat souhlas s využitím zemědělské půdy pro uvažovanou těžbu. Podle rozsahu uvažovaného záboru ZPF bude příslušným orgánem k vydání souhlasu MŽP.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství jako příslušný orgán podle § 22 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu ustanovení § 10i uvedeného zákona a podle § 45 i odst. 8 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, vydává

SOUHLASNÉ STANOVISKO

k vyhodnocení vlivů změny č. III územního plánu obce Záryby na životní prostředí.

- 1. K předloženému vyhodnocení SEA změny č. III ÚPO Záryby souhlasné stanovisko s podmínkami.** Pro zpracování návrhu, vydání a uplatňování změny č. III ÚPO a následně zpracování projektové EIA konkrétního záměru těžby naplňujícího vyhodnocenou změnu ÚP se navrhuje následující podmínky:

- Pro realizaci záměru musí být v rámci územního řízení pro záměr vydáno souhlasné závazné stanovisko příslušného orgánu ochrany ZPF.
- Záměr těžby je nutno projednat v procesu EIA.
- Pro fázi povolování záměru budou následně podmínky stanoviska EIA zahrnuty jako závazné podmínky rozhodnutí nebo opatření nutných k provedení záměru v příslušných správních nebo jiných řízeních, pokud nebudou do té doby splněny.
- Plnit požadavky vycházející z rozptylové a hlukové studie, které budou obsaženy v dokumentaci EIA záměru.
- Součástí dokumentace EIA bude hodnocení vlivu těžby na krajinný ráz, zásah do významného krajinného prvku údolní nivy řeky Labe, biologické hodnocení, plán rekultivace a hodnocení vlivu na plánované zřízení zvlášť chráněného území v těsné blízkosti plochy pro těžbu štěrku.
- Těžba ponechá podél toku Labe a EVL ochranné pásmo 50 metro, podél odvodňovacího kanálu jdoucího po severním okraji zájmového území ochranné pásmo 20 metrů.
- Pro snížení sekundární prašnosti provádět skrápění a úklid obslužných komunikací a zpevněných manipulačních ploch, především v teplých a suchých dnech.
- Úpravářskou linku, včetně expedice kameniva, provozovat pouze ve všední dny v denní době, tj. mezi 6.00 – 19.00 hod.
- Skrývku provádět pouze po omezenou část roku, ve všedních dnech. Skrývku ornice a ostatních zemin neprovádět za nepříznivých atmosférických podmínek, za kterých by docházelo k nadměrnému prášení.
- Udržovat strojový a vozový park v bezvadném stavu.
- Průběžně kontrolovat jakost vody. Budou prováděny odběry vzorků vody z těžebního jezera, z vrtu k odběru vod pro sociální účely v prostoru technického zázemí a na vybraném objektu. Odběr vzorků provádět se zaměřením na vybrané složky základního chemismu: pH, dusičnany, dusitany, amonné ionty, vodivost, ropné látky.
- Možné vlivy na hladinu podzemních vod (ve studních) sledovat záměry hladin na vodočtu v těžebním jezeře, na vybraných domovních studnách na okraji obce Křenek a Ovčáry, popř. pozorovacích vrtech stávajícího monitorovacího systému.
- Odděleně ukládat ornici, podorniční a ostatní skrývku, dbát na zabránění degradace humózních zemin.

2. Konstatuje, že změna č. III územního plánu obce Záryby nemá významný negativní vliv na celistvost a předměty ochrany evropsky významné lokality CZ0210152 Polabí u Kostelce. Pro fázi vydání, uplatňování změny č. III ÚP a následné zpracování projektových dokumentací konkrétního záměru těžby naplňujících vyhodnocenou změnu ÚP se navrhuje následující zmírňující opatření uvedené v kapitole 13 předloženého naturového hodnocení :

- V rámci revitalizace prostoru po těžbě vzniklé vodní plochy, je důležitou podmínkou vytvoření odpovídajícího podílu litorální zóny s různou hloubkou vodního sloupce a tím vytvoření prostoru pro vznik rozsáhlejších porostů pobřežní vegetace a makrofyt. Vytvoření 5 - 15 m abrazní terasy, která bude tlumit vlnobití k zabránění erozi břehů a tím i vytvoření stanovišť pro rozvoj litorální vegetace. Vzniklý litorál tvarovat tak, aby byl umožněn vznik tůň v závislosti na výšce hladiny. V severozápadní části nejrozsáhlejší těžební plochy je vhodné vytvořit malý záliv. Zabránit propojení hladiny vytvořených tůň s vodami pískovny.
- Rekultivované plochy osázet dřevinami snášejícími zaplavení např. olše, vrba a další druhy měkkého luhu (borovice je nevhodná). V polohách s nižší frekvencí povodní je vhodné použít např. dub a další druhy tvrdého luhu. Z důvodu zastínění příbřežní zóny je nevhodné dosazovat stromy

do bezprostřední blízkosti vodní hladiny. Vhodné je ponechat prostor pro přirozenou sukcesi. Je doporučeno stromy osadit maximálně 40 % břehových partií a ostatní ponechat volné.

- Dále je doporučeno na vhodných místech vytvořit podmínky ke vzniku kolmých stěn soudržnějšího substrátu, a tím rozšířit vhodné podmínky pro hnízdění ptáků např. břehule říční, případně ledňáček.
- Na těžbou narušených plochách je nutno monitorovat výskyt invazních druhů rostlin a v případě jejich výskytu přijmout nezbytná opatření na omezení jejich šíření, příp. jejich likvidaci. Toto je nutné provádět i po ukončení těžby až do doby než dojde k zapojení vegetace a k její stabilizaci.

Upozorňujeme, že podle § 10i odst. 5 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je schvalující orgán povinen ve svém usnesení o schválení změny územně plánovací dokumentace zduvodnit, jak zohlednil podmínky stanoviska k vyhodnocení vlivů změny ÚP na životní prostředí a dále je povinen toto usnesení zveřejnit.

	Ing. Josef Keřka, Ph.D.
	vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství

Praha:	20. 1. 2014	Obecní úřad Záryby Záryby 147 277 13 ZÁRYBY
Číslo jednací:	002553/2014/KUSK	
Spisová značka:	SZ_032234/2010/KUSK	
Vyřizuje:	Mgr. Lucie Tučková / I. 773	
Značka:	OŽP/Tuč	

Krajský úřad Středočeského kraje, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, jako věcně a místně příslušný správní orgán, uplatňuje u pořizovatele podle ustanovení § 52 odst. 3, v souladu s ust. § 4 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 7 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, toto

K O O R D I N O V A N É   S T A N O V I S K O

k veřejnému projednání návrhu změny č. 3 územního plánu obce

Záryby

Na základě výsledků společného jednání a pokynů pro úpravu návrhu změny č. 3 územního plánu obce došlo k úpravě návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby, byly zpracovány podmínky dotčených orgánů.

1. Odbor životního prostředí a zemědělství

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství na základě jemu svěřených kompetencí podle jednotlivých složkových zákonů na úseku životního prostředí vydává následující:

Stanovisko dle zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů

Orgán ochrany zemědělského půdního fondu, příslušný dle ustanovení § 17a odst. a) a § 5 odst. 2 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, sděluje, že **podmínky** souhlasného stanoviska č.j. 133766/2013/KUSK ze dne 17. 9. 2013 **byly zpracovány** do upraveného návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby.

Stanovisko dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (Mgr. L. Tučková, l. 773)

Podmínky souhlasného stanoviska k vyhodnocení vlivů změny č. 3 územního plánu obce Záryby na životní prostředí (SEA) ve smyslu ustanovení § 10i a § 22 písm. e) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů, vydaného pod č.j. 126164/2010/KUSK dne 16. 9. 2010, kterými byla stanovena opatření pro vydání a uplatňování územního plánu, **byly zpracovány** do územně plánovací dokumentace, resp. odůvodněny v souladu s § 10g odst. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství na základě jemu svěřených kompetencí podle jednotlivých složkových zákonů na úseku životního prostředí: zákona č. **114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, **č. 289/1995 Sb.**, o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů, **č. 201/2012 Sb.**, o ochraně ovzduší, **č. 59/2006 Sb.**, o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky (zákon o prevenci závažných havárií), ve znění pozdějších předpisů, **nemá** k upravenému návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby **připomínky**.

2. Odbor dopravy

Odbor dopravy Krajského úřadu Středočeského kraje, jako silniční správní úřad uplatňující stanovisko k územně plánovací dokumentaci z hlediska řešení silnic II. a III. třídy dle ust. § 40 odst. 3 písm. f) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, sděluje, že k upravenému návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby **nemá připomínky**.

3. Odbor kultury a památkové péče

Odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Středočeského kraje z hlediska státní památkové péče k upravenému návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby **nemá připomínky**.

Ing. Zdeněk Štětina
ředitel Krajského úřadu Středočeského kraje

Podmínky vztahující se k posouzení navržené koncepce (SEA) jsou v dokumentaci respektovány, podmínky vztahující se k posouzení konkrétního záměru (EIA) budou respektovány v rámci navazujících správních řízení.

Z hlediska vyhodnocení účelného využití zastavěného území a vyhodnocení potřeby vymezení zastavitelných ploch uvádíme, že návrh změny ÚP obsahuje pouze jednu lokalitu- změna funkčního využití na územní určené k dobývání ložiska štěrkopísku s následnou rekultivací na vodní plochu krajinnotvornou zeleň. Navrhovaná změna leží mimo současné zastavěné území obce. Změna územního plánu je únosná z hlediska udržitelného rozvoje území a do budoucna zvýší rekreační potenciál území.

10. ROZHODNUTÍ O NÁMITKÁCH A JEJICH ODŮVODNĚNÍ

Pořizovatel neobdržel žádné námítky za strany vlastníků pozemků nebo zástupce veřejnosti.

11. VYHODNOCENÍ PŘIPOMÍNEK

Pořizovatel obdržel následující připomínky:

Podatel: PaedDr. Miluše Nováková, nar.19.6.1957, bytem Záryby 4, Kostelec nad Labem 277 13

Věc: **připomínky dotčeného vlastníka k návrhu III. změn územního plánu obce Záryby**

Podavatel je vlastníkem domu č.p. 4 na pozemku par. Č. 46/2 vše v k.ú. Záryby, obec Záryby.

Nesouhlasím se změnou funkčního využití území – zemědělské půdy – na území určené k dobývání ložiska štěrkopísků s následnou rekultivací na vodní plochu.

Odůvodnění:

Těžbou by došlo k znehodnocení kvalitní zemědělské půdy a vytvoření vodní plochy, která by byla ohrožením v době povodní.

Projekt bohužel nezahrnuje výsadbu lužního lesa podél toku Labe, který by mohl částečně regulovat povodňové stavy.

Výsadba lužního lesa by zároveň mohla tvořit protiprachovou a protihlukovou clonu a zároveň by nahradila (alespoň částečně) zeleň, která byla produkováána na zemědělské půdě.

Vyřízení připomínky:

Připomínce se nevyhovuje, jelikož proces změny územního plánu probíhal v souladu s předepsaným postupem vyplývajícím ze stavebního zákona a souvisejících právních předpisů. Součástí dokumentace návrhu změny bylo vyhodnocení záboru zemědělského půdního fondu a pořizovatel v rámci projednání návrhu změny obdržel souhlasná stanoviska ze strany dotčených orgánů k vynětí řešené lokality ze zemědělského půdního fondu i ze strany ostatních dotčených orgánů.

Projekt změny územního plánu dále navrhuje rekultivaci vytěženého prostoru na vodní plochu a krajinnotvornou zeleň, jejíž součástí bude i plocha lužního lesa a to z podnětu dotčeného orgánu ochrany životního prostředí.

Podatel: PaedDr. Miluše Nováková, nar.19.6.1957,bytem Záryby 4, Kostelec nad Labem 277 13

Věc: připomínky dotčeného vlastníka k návrhu III. změn územního plánu obce Záryby

Podavatel je vlastníkem domu č.p. 4 na pozemku par. Č. 46/2 vše v k.ú. Záryby, obec Záryby. Tyto nemovitosti podavatel využívá k trvalému bydlení.

Na základě vlastnických práv k výše uvedeným nemovitostem podatel tímto podává proti předmětnému III. Návrhu územního plánu obce Záryby v souladu s ustanovením § 52 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebnímu řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, následující námitky:

Nesouhlasím se změnou funkčního využití území – zemědělské půdy – na území určené k dobývání ložiska štěrkopísků s následnou rekultivací na vodní plochu.

Požaduji vymazání tohoto záměru z návrhu územního plánu, případně změnu této stavby tak, aby neomezovala moje práva.

Odůvodnění:

Těžbou, úpravou a distribucí štěrkopísku (v sousedství mého pozemku), by došlo k přímému ohrožení na zdraví mého i mé rodiny. Došlo by ke zvýšení úrovně hluku a prachu. Těžba dle předložené dokumentace je plánovaná s výhledem minimálně 28 – 33 let. To znamená, že půjde o dlouhodobé zatížení hlukem a prachem v hraničních hodnotách ohrožující zdraví.

Došlo by ke snížení hodnoty mého pozemku.

Součástí mého pozemku je studna. Je to jediný zdroj vody pro tuto nemovitost. Obávám se změny kvality a úbytku podzemní vody v závislosti na těžbě štěrkopísku.

Vyřízení připomínky:

Podání bylo vyhodnoceno jako připomínka, nikoliv námitka, jelikož pozemek ve vlastnictví podatele není přímo dotčen změnou funkčního využití pozemků řešených změnou územního plánu ani osoba podatele není zástupcem veřejnosti ve smyslu stavebního zákona.

Připomínce se nevyhovuje, jelikož proces změny územního plánu probíhal v souladu s předepsaným postupem vyplývajícím ze stavebního zákona a souvisejících právních předpisů. Součástí dokumentace návrhu změny bylo vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území obsahující posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí (SEA). Pořizovatel v rámci projednání návrhu změny obdržel souhlasné stanovisko k posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí. Rovněž současně probíhalo i posouzení záměru z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA). Součástí procesu EIA je i hluková a rozptilová studie. V rámci projednání návrhu změny dotčený orgán na úseku ochrany hygienických limitů vyjádřil souhlas s navrženým rozsahem těžby a vydal kladné stanovisko i z hlediska dodržení hygienických limitů.

K bodu týkající se změn poměrů podzemních vod uvádíme, že případné podstatné snížení hladiny podzemní vody, které by bylo prokazatelně způsobeno těžbou, bude investor kompenzovat. Pokud by v přímé souvislosti s dobýváním ložiska štěrkopísku došlo k podstatnému snížení hladiny vody ve studních, budou studny na náklady těžební organizace prohloubeny. Z procesu posuzování vlivů na životní prostředí vyplývají jasná kompenzační opatření.

Věc: NÁMITKA PROTI NÁVRHU ZMĚNY ÚP 3. – PROTI ZŘÍZENÍ PÍSKOVNY U LABE

Dovoluji si tímto vznést námitku proti zřízení těžebního místa (pískovny) v lokalitě u Labe, která je nedaleko méj parcely č. 195, 574/25. Parcelu jsem si pořídil kvůli hezkému okolí a hlavně klidu a také za účelem výstavy RD, který jsem již začal stavět.

Otevřením pískovny by došlo k narušení všeho proč jsem si pořídil parcelu ve Vaší obci. Hlavně by došlo k výraznému snížení hodnoty mé parcely. Případným otevřením pískovny by došlo ke zvýšení hluku, prachu a ke snížení hladiny spodní vody a mělo by to vliv na moji nově vybudovanou studnu, která by v budoucnu měla zásobovat můj dům.

Bohatě stačí, že jsem nucen každý den poslouchat zvuky pocházející z místní farmy a zápach po drůbeži a v lete snášet mraky komárů a much.

Doufám, že bude brán na námitku ohled a těžební místo přesunuto na jiné vhodné místo, kde nebude omezovat nikoho v kvalitním bydlení. Mít vedle svého domu zapáchající farmu a za domem pískovnu po dobu cca 30 let s provozní dobou 7-22hod to už by bylo moc.

Děkuji za pochopení

Hrubý Miroslav

tel 731 148 488 hrubý – miroslav@seznam.cz

Vyřízení připomínky:

Podání bylo vyhodnoceno jako připomínka, nikoliv námitka, jelikož pozemek ve vlastnictví podatele není přímo dotčen změnou funkčního využití pozemků řešených změnou územního plánu ani osoba podatele není zástupcem veřejnosti ve smyslu stavebního zákona.

Připomínce se nevyhovuje, jelikož proces změny územního plánu probíhal v souladu s předepsaným postupem vyplývajícím ze stavebního zákona a souvisejících právních předpisů. Součástí dokumentace návrhu změny bylo vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území obsahující posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí (SEA). Pořizovatel v rámci projednání návrhu změny

obdržel souhlasné stanovisko k posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí. Rovněž současně probíhalo i posouzení záměru z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA). Součástí procesu EIA je i hluková a rozptilová studie. V rámci projednání návrhu změny dotčený orgán na úseku ochrany hygienických limitů vyjádřil souhlas s navrženým rozsahem těžby a vydal kladné stanovisko i z hlediska dodržení hygienických limitů.

K bodu týkající se změn poměrů podzemních vod uvádíme, že případné podstatné snížení hladiny podzemní vody, které by bylo prokazatelně způsobeno těžbou, bude investor kompenzovat. Pokud by v přímé souvislosti s dobýváním ložiska štěrkopísků došlo k podstatnému snížení hladiny vody ve studních, budou studny na náklady těžební organizace prohloubeny. Z procesu posuzování vlivů na životní prostředí vyplývají jasná kompenzační opatření.

Věc: Námitky proti návrhu změny ÚP č.3 – proti zřízení pískovny u Labe

Dovolujeme si tímto vznést námitky proti případnému zřízení těžebního místa (pískovny) v lokalitě / U Labe, která je nedaleko naší parcely parc. č. 574/26, resp. č. st. 192. Tuto parcelu jsme si pořídili za účelem výstavby RD na bydlení otevřením pískovny by došlo k výraznému narušení našeho záměru a snížení hodnoty naší parcely. Případným otevřením nového těžebního místa (pískovny) by zajisté došlo ke zvýšení hluku, prašnosti a možná i ke snížení hladiny spodní vody.

Věříme, že případné zřízení nového těžebního místa (pískovny) na území obce Záryby bude v dostatečné vzdálenosti od naší parcely a že jeho provozní řád bude respektovat klidné a kvalitní bydlení i ostatních spoluobčanů.

Děkujeme za pochopení.

Miroslava a Antonín Štemberovi
Josefa Lady 2213/6 a Zdeňka Štěpánka 426/34
434 01 Most mob. 602 527 240

Údaje o parcelách dotčených:
Parc.č. 574/26 a st. 192
Katastrální území: Záryby (791016) LV: 711

V Mostě, dne 28.02.2014

Vyřízení připomínky:

Podání bylo vyhodnoceno jako připomínka, nikoliv námitka, jelikož pozemek ve vlastnictví podatele není přímo dotčen změnou funkčního využití pozemků řešených změnou územního plánu ani osoba podatele není zástupcem veřejnosti ve smyslu stavebního zákona.

Připomínce se nevyhovuje, jelikož proces změny územního plánu probíhal v souladu s předepsaným postupem vyplývajícím ze stavebního zákona a souvisejících právních předpisů. Součástí dokumentace návrhu změny bylo vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území obsahující posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí (SEA). Pořizovatel v rámci projednání návrhu změny obdržel souhlasné stanovisko k posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí. Rovněž současně probíhalo i posouzení záměru z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA). Součástí procesu EIA je i hluková a rozptilová studie. V rámci projednání návrhu změny dotčený orgán na úseku

ochrany hygienických limitů vyjádřil souhlas s navrženým rozsahem těžby a vydal kladné stanovisko i z hlediska dodržení hygienických limitů.

K bodu týkající se změn poměrů podzemních vod uvádíme, že případné podstatné snížení hladiny podzemní vody, které by bylo prokazatelně způsobeno těžbou, bude investor kompenzovat. Pokud by v přímé souvislosti s dobýváním ložiska štěrkopísků došlo k podstatnému snížení hladiny vody ve studních, budou studny na náklady těžební organizace prohloubeny. Z procesu posuzování vlivů na životní prostředí vyplývají jasná kompenzační opatření.

Obecní úřad Záryby
Petr Mašek – starosta obce
277 13 Kostelec nad Labem

Věc: Návrh změny III. ÚPnO Záryby

Vážený pane,

Rada města Kostelec nad Labem se zabývala Oznámením návrhu změny č. III územního plánu obce Záryby a na svém zasedání přijala toto

Usnesení č. 55 ze dne 10.03.2010

Rada města Kostelec nad Labem

Schvaluje zamítavé stanovisko ke změně č. 3 ÚP obce Záryby z důvodu, že požadovaná plocha těžby o výměře cca 53 ha ve spojení s již provozovanou těžbou štěrkopísků v k.ú. Křenek (cca 60ha) negativně ovlivní stávající hydrogeologické a klimatické poměry území přesahující hranice katastru obce Záryby (např. pokles hladiny podzemní vody) a dojde k dalšímu negativnímu zatížení obyvatel města hlukem, zplodinami a prachem včetně poškozování budov vibracemi od projíždějících souprav.

Josef Chalupa
Starosta města Kostelec nad Labem

Vyřízení připomínky:

Připomínce se nevyhovuje, jelikož proces změny územního plánu probíhal v souladu s předepsaným postupem vyplývajícím ze stavebního zákona a souvisejících právních předpisů. Součástí dokumentace návrhu změny bylo vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území obsahující posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí (SEA). Pořizovatel v rámci projednání návrhu změny obdržel souhlasné stanovisko k posouzení navržené koncepce z hlediska vlivu na životní prostředí. Rovněž současně probíhalo i posouzení záměru z hlediska vlivů na životní prostředí (EIA). Součástí procesu EIA je i hluková a rozptilová studie. V rámci projednání návrhu změny dotčený orgán na úseku ochrany hygienických limitů vyjádřil souhlas s navrženým rozsahem těžby a vydal kladné stanovisko i z hlediska dodržení hygienických limitů.

K bodu týkající se změn poměrů podzemních vod uvádíme, že případné podstatné snížení hladiny podzemní vody, které by bylo prokazatelně způsobeno těžbou, bude investor kompenzovat. Pokud by v přímé souvislosti s dobýváním ložiska štěrkopísků došlo k podstatnému snížení hladiny vody ve

studních, budou studny na náklady těžební organizace prohloubeny. Z procesu posuzování vlivů na životní prostředí vyplývají jasná kompenzační opatření.

12. ÚDAJE O POČTU LISTŮ ODŮVODNĚNÍ ZMĚNY Č. 3 ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE A POČTU VÝKRESŮ K NĚMU PŘIPOJENÉ GRAFICKÉ ČÁSTI

Textová část odůvodnění obsahuje 48 stran a 24 listů

Grafická část odůvodnění obsahuje:

- II. 4. Koordinační výkres
- II. 5. Výkres širších vztahů
- II. 6. Výkres předpokládaných záborů ZPF

13. POUŽITÉ PODKLADY

Při vypracování návrhu změny č. 3 byly použity následující podklady:

Culek, M. (eds.), a kol, 1996: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

Demek J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR, Hory a nížiny. Academia Praha.

Havlík, A., a kol. (2009): Hydrotechnické posouzení stability dělicího pásu mezi uvažovanou pískovnou u obce Křenek a korytem řeky Labe; Revital, Praha.

Klouda, L. (2009): Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby, Oznámení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., Praha

Koroš, I. (2008): Záryby, Hydrogeologické posouzení otvírky a těžby ložiska štěrkopísků, Hydrogeologická společnost s.r.o., Praha.

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o hodnocení kvality ovzduší – vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, na základě dat za rok 2006.

Smetana, R. (2008): Provoz pískovny Záryby – hluková studie, Ekomod, Liberec, 2008.

Šinágl, J.: Pískovna Záryby – rozptylová studie, Praha, 2008

Vybrané oblasti udržitelného rozvoje ve Středočeském kraji, kap. 2.2. Přehled vybraných indikátorů a jejich význam pro udržitelný rozvoj. Český statistický úřad, Praha, 2007. Dostupné na [http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/BE0043FC43/\\$File/13210907022.pdf](http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/BE0043FC43/$File/13210907022.pdf)

Zadání územního plánu - upraveno dle připomínek DOSS, září 2009

Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe , Ateliér T-plán, s.r.o., 2004

Vyhodnocení vlivů změny územního plánu na životní prostředí podle přílohy zákona č. 183/2006 Sb. O územním plánování a stavebním řádu, odpovědný řešitel: p.g. Jiří Maňour, CSc – hodnocení koncepce, Zpracovatel: mgr. Lukáš Klouda

Expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýzy potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek, Česká geologická služba, 2013

Ostatní:

<http://www.zaryby.cz/?cil=uzemniplan>
www.geoportal.cenia.cz
<http://www.wmap.cz/vucprazskyregion/>

14. SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

BPEJ	bonitovaná půdně ekologická jednotka
MŽP ČR	Ministerstvo životního prostředí České Republiky
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČIZP	Česká inspekce životního prostředí
ČSN	česká státní norma
DP	dobývací prostor
EIA	anglický název "Environmental Impact Assessment" - hodnocení vlivů na životní prostředí
HPJ	hlavní půdní jednotka
k.ú.	katastrální území
L _A	hladina hluku A [dB(A)]
L _{Aeq}	ekvivalentní hladina hluku A [dB(A)]
L _{Aeqp}	nejvyšší přípustná hladina hluku A [dB(A)]
L _{Amax}	maximální hodnota hladina hluku A [dB(A)]
MZe ČR	ministerstvo zemědělství České republiky
MŽP	ministerstvo životního prostředí
KHS	krajská hygienická stanice
k.ú.	katastrální území
KÚ	krajský úřad
PM ₁₀	respirační frakce prašného aerosolu s aerodynamickým průměrem 50% částic menších než 10 m
POPD	plán otvirky, přípravy a dobývání
PUPFL	pozemky určené pro plnění funkce lesa („lesní pozemky“)
ÚP	územní plán
ÚSES	územní systém ekologické stability

VKP	významný krajinný prvek
VÚC	vyšší územní celek
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
DoKP	dotčený krajinný prostor

Poučení:

Proti změně č. 3 ÚP Záryby, vydané formou opatření obecné povahy nelze podat opravný prostředek (§ 173 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád v platném znění)

Příloha č. 1

VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ   PODLE PŘÍLOHY ZÁKONA č. 183/2006 Sb. O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU
NÁZEV POSUZOVANÉ KONCEPCE   ZMĚNA č. 3 ÚZEMNÍHO PLÁNU OBCE ZÁRYBY   pořizovatel o. ú. Záryby

oprávněná úřední osoba Marek Šplíchal

Řešitel: p.g. Jiří Maňour, CSc

Datum: říjen 2009

VYHODNOCENÍ VLIVŮ ZMĚNY ÚZEMNÍHO PLÁNU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

PODLE PŘÍLOHY ZÁKONA č. 183/2006 Sb.
O ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ A STAVEBNÍM ŘÁDU

odpovědný řešitel: p.g. Jiří Maňour, CSc – hodnocení koncepce
autorizace ke zpracování dokumentace a posudku: osvědčení
odborné způsobilosti č.j. 45329/ENV/06

Zpracovatel: Mgr. Lukáš Klouda

Příloha: Posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality
a ptačí oblasti dle § 45 h a i zákona č. 114/1992 Sb., o
ochraně přírody a krajiny – Mgr. Stanislav mudra

Obsah:

<u>ÚVOD</u>	54
<u>1. ZHODNOCENÍ VZTAHU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI</u>	56
<u>2. ÚDAJE O SOUČASNÉM STAVU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V ŘEŠENÉM ÚZEMÍ A JEHO PŘEDPOKLÁDANÉM VÝVOJI, POKUD BY NEBYLA UPLATNĚNA ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE</u>	62
<u>3. CHARAKTERISTIKY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY</u>	71
	62

4. <u>SOUČASNÉ PROBLÉMY A JEVY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, KTERÉ BY MOHLY BÝT UPLATNĚNÍM ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE VÝZNAMNĚ OVLIVNĚNY, ZEJMÉNA S OHLEDEM NA ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ A PTAČÍ OBLASTI</u>	74
5. <u>ZHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍCH A PŘEDPOKLÁDANÝCH VLIVŮ NAVRHOVANÉ ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE</u>	75
6. <u>POROVNÁNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH Kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení</u>	80
7. <u>POPIS NAVRHOVANÝCH OPATŘENÍ PRO PŘEDCHÁZENÍ, SNÍŽENÍ NEBO KOMPENZACI VŠECH ZJIŠTĚNÝCH NEBO PŘEDPOKLÁDANÝCH ZÁVAŽNÝCH ZÁporných vlivů na životní prostředí</u>	81
9. <u>NÁVRH UKAZATELŮ PRO SLEDOVÁNÍ VLIVU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ</u>	82
10. <u>NETECHNICKÉ SHRnutí VÝŠE UVEDENÝCH ÚDAJŮ, ZÁVĚR</u>	83
<u>PODKLADY</u>	84

Seznam tabulek v textu

tab. č. 1: Klimatická charakteristika oblastí T2	62
tab. č. 2: Imisní limity stanovené pro roční průměrné koncentrace	62
tab. č. 3: Odhad imisního pozadí v zájmové oblasti	63
tab. č. 4: Nároky na expediční dopravu	72
tab. č. 5: Použitá mechanizace – zdroje hluku z provozu pískovny	74
tab. č. 6: Výměra druhů pozemků území obce Záryby k 31. 12. 2008 (ČSÚ)	78

Seznam obrázků v textu

obr. č. 1: Obec Záryby	54
obr. č. 2: Poloha zájmové lokality	56
obr. č. 3: výřez z územního plánu vyššího územního celku Pražský region	61
obr. č. 4: Vymezení oblastí ze zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) ve středočeském kraji	63
obr. č. 5: BPEJ	65
obr. č. 6: Znázornění navrženého maloplošného chráněného území Zárybsko (fialová šrafa)	67
obr. č. 7: EVL – Polabí u Kostelce	68

Seznam zkratek, jež mohou být použity v textu

AIM	- automatický imisní monitoring
AOPK	- Agentura ochrany přírody a krajiny
AVČR	- Akademie věd České republiky
BPEJ	- bonitovaná půdně ekologická jednotka
ČHMÚ	- Český hydrometeorologický ústav
ČIŽP	- Česká inspekce životního prostředí
ČPHZ	- činnost prováděná hornickým způsobem
ČSN	- česká státní norma
ČSÚ	- Český statistický úřad
DoKP	- dotčený krajinný prostor
DP	- dobývací prostor
EIA	- Environmental Impact Assessment (hodnocení vlivů na životní prostředí)
EVL	- evropsky významná lokalita
HČ	- hornická činnost
IČ	- identifikační číslo
IRZ	- Integrovaný registr znečišťování
ISKO	- informační systém kvality ovzduší
KHS	- Krajská hygienická stanice
KN	- katastr nemovitostí
KÚ	- katastrální území
MŽP	- Ministerstvo životního prostředí

MÚ	- městský úřad
NA	- nákladní automobily
NO	- oxid dusnatý
NO _x	- oxidy dusíku
NO ₂	- oxid dusičitý
NUTS	- La Nomenclature des Unites Territoriales statistiques (tj. nomenklatura územních statistických jednotek)
NV	- nařízení vlády
OA	- osobní automobily
OBÚ	- obvodní báňský úřad
OÚ	- obecní úřad
PHM	- pohonné hmoty
PK	- pozemkový katastr
PO	- ptačí oblast
PP	- přírodní památka
PR	- přírodní rezervace
PM ₁₀	- suspendované částice frakce PM ₁₀
PUPFL	- pozemky určené k plnění funkcí lesa
RBC	- regionální biocentrum
RBK	- regionální biokoridor
SEZ	- staré ekologické zátěže
SLDB	- sčítání lidu, domů a bytů
THP	- technicko hospodářský pracovník
TKO	- tuhý komunální odpad
TZL	- tuhé znečišťující látky
ÚP	- územní plán
ÚSES	- územní systém ekologické stability
VN	- vysoké napětí
VKP	- významný krajinný prvek
ZPF	- zemědělský půdní fond
ZÚJ	- základní územní jednotka
WHO	- světová zdravotnická organizace

Úvod

Posouzení vlivů změny č. 3 územního plánu obce Záryby je provedeno v rozsahu a s obsahem podle přílohy zákona č. 183/2006, o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Pořízení změny č. 3 územního plánu obce Záryby (dále jen ÚPO) bylo schváleno zastupitelstvem obce Záryby dne 15. 10. 2008 za účelem změny funkčního využití území řešeného touto změnou na území určeném k dobývání ložiska štěrkopísků s následnou rekultivací předmětných pozemků na částečně vodní plochu a částečně krajinotvornou zeleň. Záměrem je těžba štěrkopísků na nevýhradním ložisku Záryby-Křenek (D 5273100) a jejich následná úprava. Plocha ložiska zasahuje i na území sousedních obcí Křenek, Ovčáry a Kostelec nad Labem.

Navrhovaná těžba bude využívat k úpravě suroviny stávající technologický aparát společně s technickým zázemím sloužící provozu a pracovníkům v pískovně Křenek. Toto technické zázemí je spojeno účelově vybudovanou dočasnou komunikací s pevným povrchem se silnicí III/10158. Těžba plynule naváže na těžbu v pískovně Křenek. Plocha ložiska je tvořena pozemky se zemědělskou půdou. Zásoby suroviny se nacházejí nad i pod úrovní hladiny podzemní vody. Dobývání bude prováděno v jednom řezu v celé ploše ložiska z vody. Vlastní těžbě bude předcházet skrývka ornice a podomičí. Technologii úpravy štěrkopísku představuje suchá úprava (třídící síta, drtič).

Svrchní vrstvy půdy (ornice a podomičí) budou v předstihu separátně před těžbou skrývány a odděleně ukládány na deponie. Tyto skládky půdy (dočasné deponie, zvláště ornice, zvláště

podorníci) budou umístěny na plochách, které nebudou těženy (pás po stranách těžebny, kde se vytvoří val o výšce asi 6 m, případně v předpolí těžebny).

Předpokládaný stav území po ukončení těžby bude tvořen několika vodními plochami s doprovodnou zelení, oddělnými pilíři. Na území obce Záryby je uvažováno se vznikem jedné vodní plochy.

Vymezení zájmového území

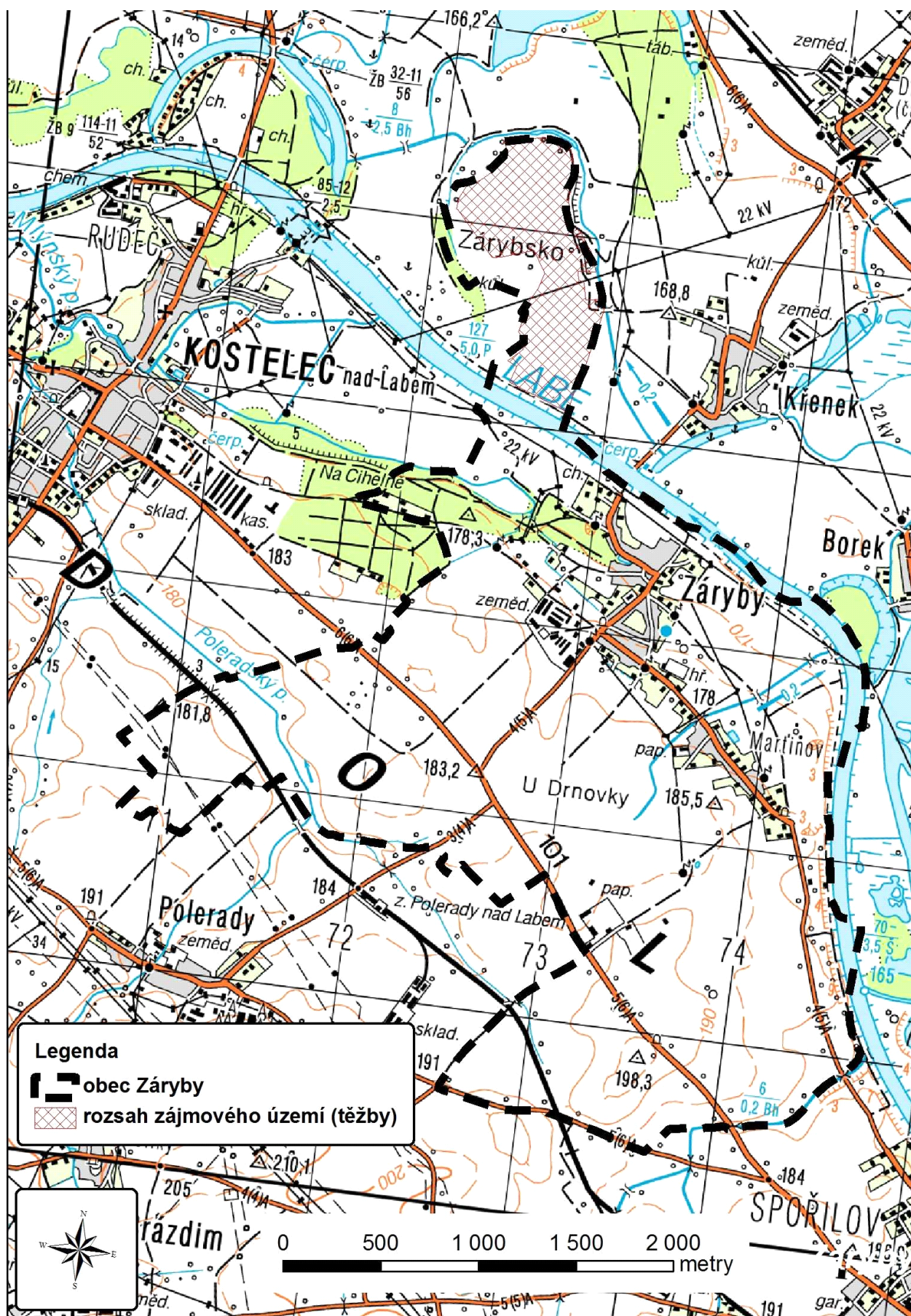
Zájmovým územím je plocha navržené těžby v severní části katastrálního území Záryby.

Administrativně se jedná o:

Kraj:	Středočeský (NUTS CZ 02)
Okres:	Praha - východ
Správní obvod obce s rozš.půs.:	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
Správní obvod obce s pov. obecním úřadem:	Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
Obec:	Záryby (ID obce: 19101, IČZÚJ: 535362)
Katastrální území:	Záryby (kód k.ú.: 791016)

Obec Záryby leží ve Středočeském kraji, v severní části okresu Praha-východ, při hranici s okresem Mělník. Při severním okraji obce protéká řeka Labe. Území v ploše působnosti obce leží v odlesněné údolní nivě s malým převýšením a z větší části je zemědělsky využito. Plocha území v působnosti obce Záryby dosahuje 8,16 km² a je tvořena dvěma katastrálními územími (Záryby a Martinov). Plocha navržené těžby přesahuje do působnosti sousedních obcí Křenek, Ovčáry a Kostelec nad Labem.

obr. č. : Obec Záryby

1. ZHODNOCENÍ VZTAHU ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE K CÍLŮM OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ PŘIJATÝM NA VNITROSTÁTNÍ ÚROVNI

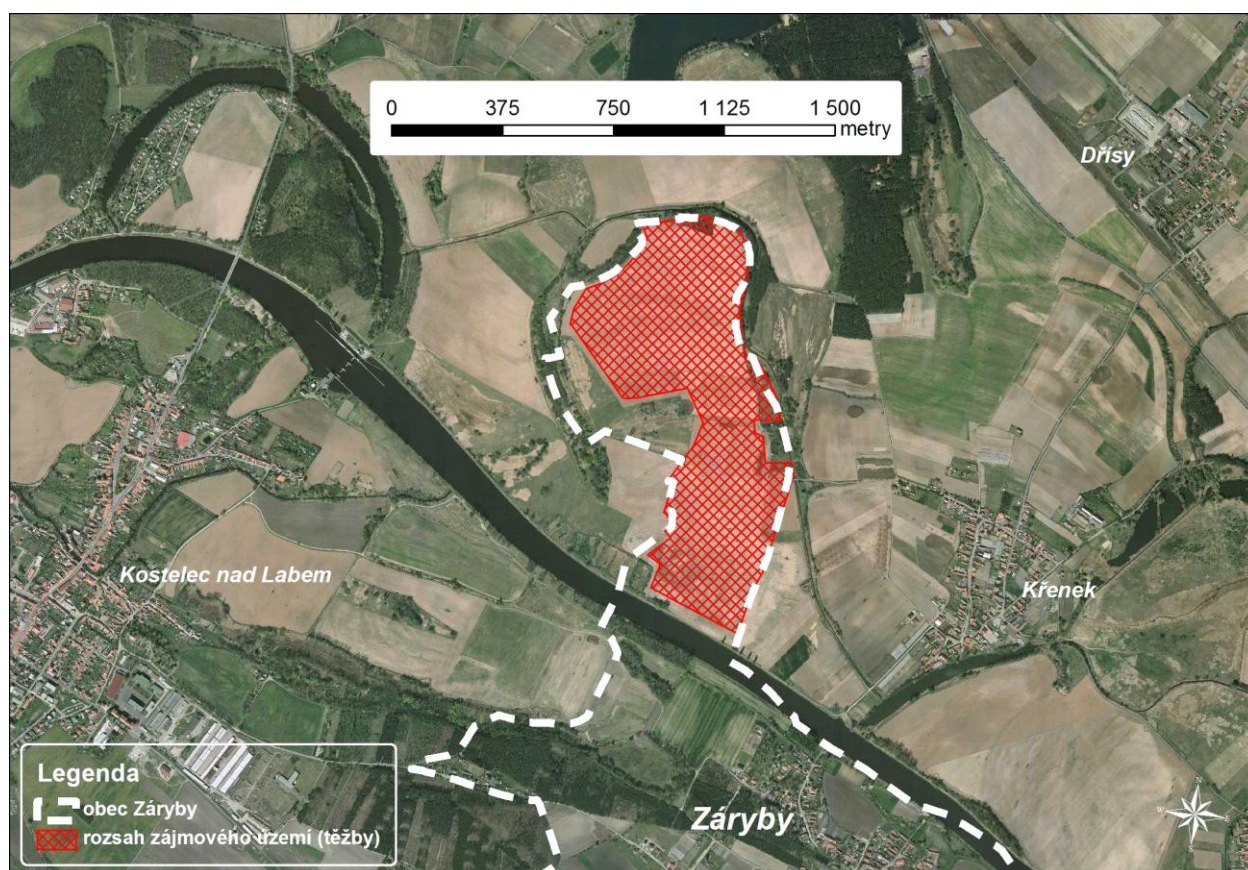
Předmět změny územního plánu obce Záryby

Předmětem změny č. 3 ÚPO Záryby je změna funkčního využití území řešeného touto změnou na území určeném k dobývání ložiska štěrkopísků Záryby s následnou rekultivací předmětných pozemků na vodní plochu a krajinotvornou zeleň.

Obsah změny ÚP – charakter záměru

Záměrem je těžba štěrkopísků na nevýhradním ložisku a jejich následná úprava. K úpravě suroviny bude v dotčeném území sloužit již v současnosti využívaný technologický aparát pískovny Křenek. Plocha ložiska je tvořena pozemky se zemědělskou půdou. Zásoby suroviny se nacházejí nad i pod úrovní hladiny podzemní vody. Dobývání bude prováděno v jednom řezu v celé ploše ložiska z vody. Vlastní těžbě bude předcházet skrývka ornice a podorničí.

obr. č. : Poloha zájmové lokality

Svrchní vrstvy půdy (ornice a podorničí) budou v předstihu separátně před těžbou skrývány a odděleně ukládány na deponie. Tyto skládky půdy (dočasné deponie) budou umístěny na plochách, které nebudou těženy (pás po stranách těžebny – severozápadní okraj a v blízkosti

technického zázemí). Během těžby a po jejím ukončení budou skryté zeminy postupně (průběžně) používány k rekultivaci území.

Těžba zasahuje kromě k.ú. Záryby do sousedních k. ú. Křenek, Ovčáry u Dřís a Kostelec nad Labem. Celková plocha těžbou dotčeného území činí cca 112 ha, přičemž v k. ú. Záryby cca 52,8 ha. Těžba je navržena variantě podle ročního množství těžené suroviny, ve variantě I (580 000 m³/rok) činí odhadovaná délka dobývání cca 14 let, ve variantě II (290 000 m³/rok) pak cca 28 let. Těžba ponechá podél toku Labe ochranné pásmo 50 metrů, podél odvodňovacího kanálu jdoucího po severním okraji zájmového území ochranné pásmo 20 metrů.

Konečná podoba území po vytěžení zásob bude tvořena těžebními depresiemi vyplněnými vodou a doprovodnými prvky rozptýleně zeleně po jejím obvodu (včetně luk) odpovídající přirozeným ekologickým podmínkám.

Vybrané koncepce na národní úrovni mající vztah k životnímu prostředí a veřejnému zdraví

Tato kapitola uvádí cíle ochrany životního prostředí specifikované ve zpracovaných dokumentech, jež mají vazbu k zájmové lokalitě. Tyto materiály (koncepce) s relevantním vztahem k navržené změně územního plánu představují strategické dokumenty zpracované na národní, regionální či lokální úrovni. Národní koncepce jsou promítnuty v koncepcích na regionální úrovni, kde jsou podrobněji specifikovány cíle a opatření a mají konkrétnější vazbu k území.

Z koncepcí zpracovaných na národní či meziregionální úrovni lze jako vazebné ke změně územního plánu obce Záryby uvést následující:

- Státní politika životního prostředí
- Státní program ochrany přírody a krajiny
- Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti
- Státní surovinová politika
- Dopravní politika ČR pro léta 2005 - 2013
- Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007 - 2013
- Plán povodí ČR
- Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky
- Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU (2004 – 2013)
- Strategie regionálního rozvoje České republiky

Z koncepcí zpracovaných na regionální úrovni lze jako vazebné ke změně územního plánu obce Záryby uvést následující:

- Územní plán VÚC Pražského regionu
- Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (ve stadiu zadání)
- Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje (aktualizace 2006)
- Krajská koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016
- Povodňový plán Středočeského kraje (2004)

Z koncepcí zpracovaných na lokální úrovni lze jako vazebné ke změně územního plánu obce Záryby uvést následující:

- Územní plán obce Záryby
- Povodňový plán ORP Brandýs nad Labem

Státní politika životního prostředí obsahuje ve vztahu k změně č. 3 ÚPO Záryby následující teze:

- Chránit půdu před záborů a neodpovědným rozšiřováním měst a obcí mimo současná zastavěná území
- Nadále je třeba počítat s využíváním surovinových zdrojů zejména pro tradiční odvětví lehkého průmyslu (kaolin, jíly, živce, sklářské písky, vápenec), při němž by se mělo dbát na optimální využití užitečných nerostů. Pokračovat bude rovněž i těžba stavebních surovin (dekorační a drcený kámen, šterkopísky, aj.), která má vliv na stav krajiny.

Zároveň uvádí požadavek podpory plnění environmentálních cílů Surovinové politiky.

Státní program ochrany přírody a krajiny uvádí cíl důsledného respektování daných územní limitů těžby stanovené zejména v územně - plánovacích podkladech a tam kde schází, tyto limity zavést. Mezi prioritními úkoly a opatřeními v péči o zemědělské ekosystémy uvádí mj.:

- Změnit nepříznivý poměr výměry orné půdy, luk a pastvin v těch územích, kde louky a pastviny mají nezastupitelnou ekostabilizační funkci. Zatravňovat především plochy narušené erozí a širší okolí řek a potoků.
- Navracet do zemědělské krajiny ekostabilizační prvky (remízky, meze, stromořadí a soliterní stromy) v souladu s vytvářením ÚSES.

Mezi prioritní úkoly a opatření v péči o vodní ekosystémy řadí *navrácení nivám řek jejich původní rozmanité ekologické funkce včetně schopnosti neškodného převedení povodní*. Za tímto účelem uvádí potřebu zvyšování podílu luk a lužních lesů v těchto nivách, odstranění nevhodných staveb, zavádění systému odsazených povodňových hrází a posílení významu hydrologické sítě (propojovat trvale zavodňovaný systém kanálů a slepých ramen).

Národní strategie ochrany biologické rozmanitosti uvádí v oblasti zemědělských ekosystémů mj. cíl *podpory obnovy a vytváření ekologicky významných krajinných segmentů (meze, remízky, liniová i mimolesní zeleň, travní porosty zvláště pak nivní louky atd.)*.

V oblasti regionální politiky a územního plánování uvádí mj. cíl *podpory a ochrany krajinného rázu území a jeho prvků, jakými jsou např. osamělé stromy, zelené pásy podél silnic a cest, mokřady a drobné vodní nádrže a toky*.

Státní surovinová politika jako hlavní dokument týkající se využívání tuzemských zdrojů (získávání surovin v zahraničí) uvádí mezi hlavními (střednědobými) cíli *zavedení opatření, která země EU uplatňují při vyhledávání, průzkumu a využívání svých nerostných zdrojů a při obchodování s nerostnými surovinami, zejména pro zajištění trvale udržitelného rozvoje a provázání surovinové politiky s územním plánováním*.

Dopravní politika pro léta 2005 – 2013 představuje základní koncepční dokument, který stanovuje základní směry vývoje sektoru dopravy ve střednědobém horizontu. Globálním cílem dopravní politiky je vytvořit podmínky pro zajištění kvalitní dopravy zaměřené na její ekonomické, sociální a ekologické dopady v rámci principů udržitelného rozvoje a položit reálné základy pro nastartování změn proporcí mezi jednotlivými druhy dopravy. V rámci priority *Dosažení vhodné dělby přepravní práce mezi druhy dopravy zajištěním rovných podmínek na dopravním trhu* a jeho specifického cíle *Harmonizace podmínek přepravního trhu a zpoplatnění uživatele* uvádí mj. následující Opatření v oblasti škod na životním prostředí a veřejném zdraví:

- Zajistit dodržování limitů znečištění způsobeného dopravou a snížení procenta znečištění, kterým se doprava podílí na emisních stopech ČR.
- Minimalizovat negativní vlivy dopravy na stabilitu ekosystémů v krajině, jejich struktury a funkce.
- minimalizovat negativní vlivy hluku a imisí z dopravy, které mají svůj původ v dopravě a zajistit dodržování platných limitních hodnot

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013, přesněji jeho osa II - *Zlepšování životního prostředí a krajiny* si stanovuje prioritu *Biologická rozmanitost, zachování a rozvoj zemědělských a lesnických systémů s vysokou přírodní hodnotou a tradičních zemědělských krajin*. Osa II v opatřeních přispívá ke kvalitě životního prostředí, přírody a krajiny na zemědělské a lesní půdě, a tím rozšiřuje činnosti zemědělských a lesnických subjektů a posiluje jejich stabilitu ve venkovském prostoru, včetně méně příznivých oblastí. Cílem osy II tohoto strategického plánu je podpora zemědělských a lesnických postupů šetrných k životnímu prostředí vedoucích k biologické rozmanitosti a podpora vhodných zemědělských systémů pro zachování venkovské krajiny. Podpora ochrany životního prostředí na zemědělské půdě v oblastech s vysokou přírodní hodnotou.

Plán hlavních povodí České republiky, jako dokument státní politiky v oblasti vod, předkládá široký rozsah cílů a opatření v ochraně vod jako složky životního prostředí, v ochraně před povodněmi a dalšími škodlivými účinky vod, ve vodohospodářských službách. Plán dále rozpracovává cíle v dílčích oblastech (povrchové vody, podzemní vody, využívání vodních zdrojů, podpora života ryb a dalších živočichů, monitoringu stavu vod, přičemž v oblasti ochrany vod jako složky životního prostředí důraz klade na kvalitu vod, stanovištní charakteristiky či retenci vody v krajině ad.

Strategie ochrany před povodněmi pro území České republiky vytváří rámec pro definování konkrétních postupů a preventivních opatření ke zvýšení systémové ochrany před povodněmi v České republice. V části *Regulace využívání záplavových území* dokument uvádí mj. potřebu *omezovat stávající obytnou a výrobní funkci území v aktivních zónách zaplavení a při výstavbě záplavových poldrů upřednostňovat jejich využití jako luk a pastvin, resp. obnovit lužní lesy tam, kde je to vhodné.*

Koncepce agrární politiky ČR pro období po vstupu do EU je podporována dominantní vizí rozvoje multifunkčního zemědělství a venkova **ZEMĚDĚLSKÁ KRAJINA – VODA – BIODIVERZITA - VENKOV**, která je v průniku s globálními a evropskými cíli orientována mj. na cíle:

- Zvyšování schopnosti zemědělsky užívaných ploch zadržovat vodu stimulováním přeměny orné půdy na trvalé travní porosty (především v záplavových územích a v nivách vodních toků), urychlením pozemkových úprav a revitalizace zemědělských vodních toků se zohledněním přírodě blízkých způsobů retence vod,..
- Snižování rizik opouštění zemědělské půdy (s preferencí konzervace dočasně nadbytečné zemědělské půdy pro možné budoucí zemědělské využití), zlepšování scenerické hodnoty a rekreační funkce zemědělské kulturní krajiny a vesnice,..

Strategie regionálního rozvoje České republiky v části *Strategické cíle, směry a rozvojové aktivity regionálního rozvoje České republiky*, konkrétně ve strategickém směru **ŽP 1. 2 Koncepční opatření ke zlepšení stavu životního prostředí v regionech** definuje mj. tyto strategické aktivity:

- Postupná realizace plánovaného zkvalitňování systémů ekologické stability krajiny v regionech,
- Programy revitalizace území postižených těžbou nerostných surovin a využití části sanovaných a rekultivovaných území pro nové funkce v krajině.

Ve strategickém směru *ŽP 1. 3 Ochrana proti povodním* uvádí mj. strategickou aktivitu – Program revitalizace krajiny a vodních ekosystémů včetně zvýšení retenční schopnosti krajiny.

Národní koncepce jsou promítnuty v koncepcích na regionální úrovni, kde jsou podrobněji specifikovány cíle a opatření a mají konkrétnější vazbu k území. Z tohoto důvodu jsou dále komentovány a hodnoceny cíle na úrovni regionu Středočeského kraje. Uvedeny jsou pouze koncepce, které mohou mít výraznější vazby na proces územního plánování a na změny využití území, tzn. koncepce s územním průmětem.

Z územního plánu VÚC Pražský region jako nadřazené plánovací dokumentace nevyplývají pro území řešené změnou č. 3 ÚPO Záryby žádné požadavky. Do územního plánu VÚC Pražský region zařazen návrh na vyhlášení přírodního parku Brandýsko-Neratovické luhy. V plošném rozsahu tohoto návrhu se nachází rovněž navržená změna ÚP Záryby.

Program rozvoje územního obvodu Středočeského kraje v oblasti *Rozvoj venkova a multifunkčního zemědělství* uvádí v opatřeních *C-II Investice do péče o krajinu včetně revitalizace krajinných prvků a rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství* následující cíle:

- zvýšení ekologické stability krajiny
- zvýšení retenční schopnosti krajiny
- ochrana krajinného rázu
- zlepšení propustnosti krajiny
- zvýšení biodiverzity
- snížení podílu zornění zemědělské půdy

Opatření v oblasti životního prostředí, resp. opatření *D-IV Ochrana přírody a krajiny*, resp. jeho cíle jsou totožné s cíli uvedeného opatření *C-II*.

Povodňový plán Středočeského kraje řeší problematiku vodního hospodářství a protipovodňovou ochranu území, blížeji ji pak pro zájmové území rozpracovává na území ORP Brandýs nad Labem.

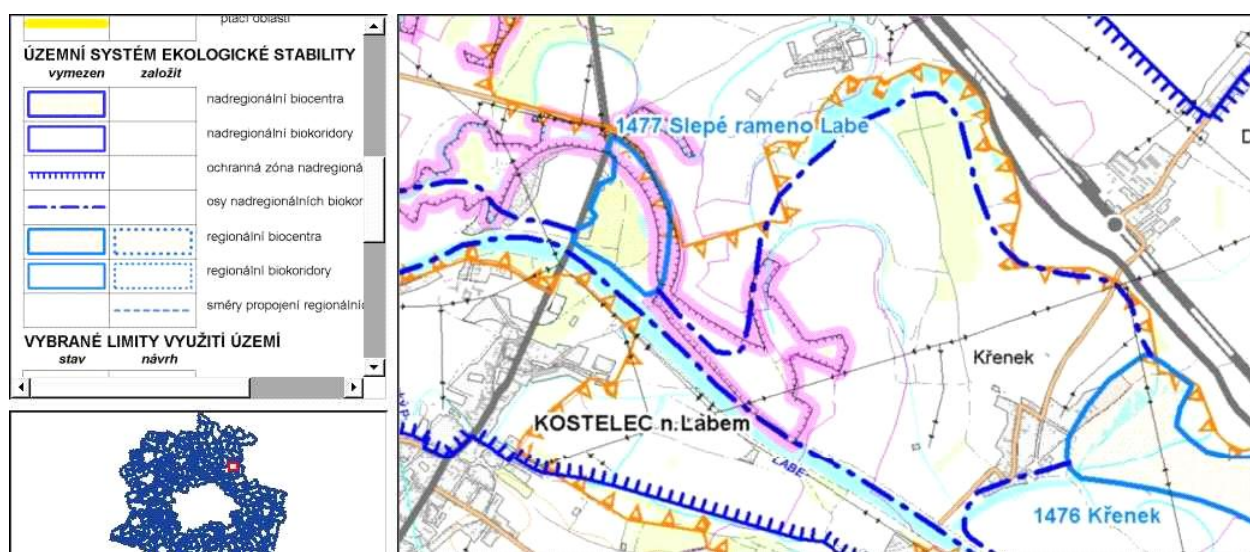
Krajská koncepce ochrany přírody a krajiny Středočeského kraje v letech 2006 – 2016 představuje ve vztahu k změně č. 3 ÚPO Záryby nejvýznamnější koncepční dokument postihující oblast životního prostředí. Tato koncepce v návrhové části definuje hlavní cíle týkající se ochrany přírody. Ve vztahu ke změně č. 3 ÚPO Záryby patří mezi nejdůležitější:

- 2.2.1. Zajištění existence zvláště chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů v oblastech jejich současného rozšíření
- 2.2.2. Zlepšování podmínek pro existenci chráněných a ohrožených druhů rostlin a živočichů
- 2.3.1. Šetrné využívání ložisek nerostných surovin
- 2.3.2. Zachování cenných lokalit neživé přírody a péče o ně
- 2.3.3. Uchování geomorfologických jevů a fenoménů
- 2.4.2. Šetrné využívání zemědělského půdního fondu s ohledem na ochranu půdy, kvalitu vody, retenční schopnost a biologickou rozmanitost
- 2.4.3. Obnova vodního režimu krajiny, zvýšení retenční schopnosti krajiny
- 2.4.5. Funkční ÚSES jako základ ekologické stability krajiny
- 2.6.1. Trvale udržitelný rozvoj využívání krajiny

- 2.6.2. Zlepšení stavu krajiny ve vhodných územích
- 2.7.1. Zlepšení stavu a zvýšení množství rozptýlené zeleně.

Nadřazenou územně plánovací dokumentací je územní plán velkého územního celku Pražský region (schváleno 18. prosince 2006). Tento dokument v zájmovém území neuvažuje se zněnou stávajícího využití. Z ÚP VÚC Pražský region nevyplývají žádné požadavky pro část území obce Záryby vymezenou pro řešení změnou č. 3 ÚPO Záryby. Bez podrobnější specifikace je do schváleného ÚP VÚC Pražského regionu zařazen návrh na vyhlášení přírodního parku Brandýsko-Neratovické luhy, jenž se týká rovněž zájmového území.

obr. č. : výřez z územního plánu vyššího územního celku Pražský region (červená elipsa – hrubé vymezení zájmového území navrhované změny územního plánu)

převzato: <http://www.wmap.cz/vucprazskyregion/>; (červená elipsa – hrubé vymezení zájmového území)
 Koncepce na lokální úrovni vztahující se ke změně č. 3 územního plánu obce Záryby reprezentuje existující **Územní plán obce Záryby**, schválený zastupitelstvem obce 20.3.2000. Platný ÚPO vymezuje zájmové území změny č. 3 ÚPO Záryby jako území se závažnými limity rozvoje. Při severním okraji obce vedoucím podél odvodňovacího kanálu navrhuje vyhlášení maloplošného chráněného území Zárybsko.

2. Údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna územně plánovací dokumentace

Ovzduší a klima

Klimatická charakteristika

Dle Quitta (1971) se zájmové území nachází v teplé klimatické oblasti T 2. Oblast je charakteristická dlouhým, teplým a suchým létem, velmi krátkým přechodným obdobím s teplým až mírně teplým jarem i podzimem, krátkou, mírně teplou, suchou až velmi suchou zimou s velmi krátkým trváním sněhové pokrývky.

tab. č. : Klimatická charakteristika oblasti T2 (teploty v °C a srážky v mm)

Počet letních dnů	50 – 60
Počet dnů s průměrnou teplotou nad 10°C	160 – 170
Počet mrazových dnů	100 – 110
Počet ledových dnů	30 – 40
Průměrná teplota v lednu	-2 – -3
Průměrná teplota v červenci	18 – 19
Průměrná teplota v dubnu	8 – 9
Průměrná teplota v říjnu	7 – 8
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 – 100
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350 – 400
Srážkový úhrn v zimním období	200 – 250
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 – 50
Počet dnů zamračených	120 – 140
Počet dnů jasných	40 – 50

Kvalita ovzduší

Podle sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o hodnocení kvality ovzduší - vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, na základě dat za rok 2007, jsou na 10,1 % území úřadu Městys Všetaty jako příslušného stavebního úřadu (obce Křenek, Ovčáry), překračovány průměrné denní imisní limity PM_{10} pro ochranu zdraví lidí a na 1,8 % překračovány cílové imisní limity pro benzo(a)pyren, proto je toto území zařazeno mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).

Podle téhož sdělení jsou na 27,8 % území v působnosti Městského úřadu Kostelec nad Labem jako příslušného stavebního úřadu (Záryby, Kostelec nad Labem), překračovány průměrné denní imisní limity PM_{10} pro ochranu zdraví lidí a na 4,2 % překračovány cílové imisní limity pro benzo(a)pyren, proto je toto území zařazeno mezi oblasti se zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO).

tab. č. : Imisní limity stanovené pro roční průměrné koncentrace

<i>Znečišťující látka</i>	<i>Vyjádřená jako</i>	<i>Imisní limit (g/m³) (+mez tolerance pro r. 2009)</i>	<i>Imisní limit (g/m³) pro r. 2010</i>
Oxid dusičitý	NO ₂	40 (+ 2)	40
Oxid siřičitý	SO ₂	není stanoven	není stanoven
Oxid uhličitý	CO	není stanoven	není stanoven
Susp. částice	PM ₁₀	40	40
Benzen	C ₆ H ₆	5 (+ 1)	5
Benzo(a)pyren	CxHy	není stanoven	0,001

Tabelární přehled imisních údajů zjištěných na měřicích stanicích pro období let 1997 - 2007 je zveřejněn na www.chmi.cz. Benzen ani CO nejsou v lokalitě měřeny a proto byly využity i jiné zdroje informací, než údaje z měřicích stanic (např. údaje z ročenek ČHMÚ, tj. ze souhrnného ročního tabelárního přehledu ČHMÚ - Znečištění ovzduší a atmosférická depozice v datech, Česká republika aj.). Z údajů zjištěných vyhodnocením dostupných dat je možné stanovit následující odhad imisního pozadí v dané lokalitě pro vybrané látky znečišťující ovzduší – tabulka č. 3 (rozptylová studie, Šinágl, 2008).

tab. č. : Odhad imisního pozadí v zájmové oblasti

<i>Znečišťující látka</i>	<i>Vyjádřena jako</i>	<i>Roční aritmetický průměr koncentrací (g/m³)</i>
Oxid dusičitý	NO ₂	20
Oxid siřičitý	SO ₂	5
Oxid uhličitý	CO	-
Suspendované částice PM ₁₀	PM ₁₀	< 20
Benzen	C ₆ H ₆	-

Hlavní zdroje produkovaných emisí v zájmové lokalitě představují silniční doprava či spalování tuhých paliv v lokálních topeništích. Zájmové území se nachází v otevřené krajině v širokém říčním údolí. Ze zjištěných údajů lze konstatovat, že sledované území se nachází v přijatelné imisní situaci pro všechny znečišťující látky. Z hlediska imisního pozadí a ochrany zdraví lidí je pro danou oblast nejvýznamnější znečišťující látkou oxid dusičitý a suspendované částice PM₁₀. Na základě těchto a dalších ukazatelů lze konstatovat, že kvalita ovzduší v oblasti je poměrně dobrá v celém širším území. Ovzduší v místě situování záměru lze charakterizovat jako mírně znečištěné.

obr. č. : Vymezení oblastí ze zhoršenou kvalitou ovzduší (OZKO) ve středočeském kraji

Větrná růžice

Větrná růžice pro zájmové území (stabilitní větrná růžice pro základní směry proudění, 3 třídy rychlosti větru a 5 tříd stability dle klasifikace ČHMÚ podle Bubníka a Koldovského) ukazuje, že posuzovaná lokalita je charakterizována převažujícím západním a severozápadním prouděním větru. Jedná se o lokalitu s relativně dobrými povětrnostními podmínkami, které po většinu času v roce umožňují provětrání těchto míst.

Zdroje znečišťování ovzduší

Na území obce Záryby nejsou provozovány zdroje znečišťování zařazené do Integrovaného registru znečišťování (IRZ).

Zdrojem znečišťování ovzduší v zájmovém území je především automobilová doprava a lokální vytápění (neověřováno).

Voda

Hlavním vodním tokem v území je řeka Labe. Jakost vody je pravidelně sledována na profilech státní sítě sledování jakosti povrchových vod.

Nařízením vlády č. 61/2003 Sb. jsou jako citlivé oblasti vymezeny všechny povrchové toky na území České republiky.

Podle nařízení vlády č. 108/2008 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 103/2003 Sb., o stanovení zranitelných oblastí a o používání a skladování hnojiv a statkových hnojiv, střídání plodin a provádění protierozních opatření v těchto oblastech, ve znění nařízení vlády č. 219/2007 Sb., náleží katastrální území Záryby mezi vymezené zranitelné oblasti.

Hydrologická charakteristika

Hydrologicky spadá zájmové území do povodí Labe, základní erozní bázi a odvodňovací osou je přímo řeka Labe (č.h.p. 1-05-04, tj. Labe před soutokem s Jizerou až po soutok s Vltavou). Generelní směr toku řeky Labe je v této oblasti od JV k SZ se spádem pouze několik promile. Území se vyskytuje v úvodí Labe, resp. v povodí umělé strouhy Borecká svodnice, jež ústí do mrtvého ramene Labe pod jezem v Kostelci (hydrologické pořadí 1-05-04-019). Do Borecké svodnice ústí zprava bezejmenný tok, odtékající z vytěžené zatopené pískovny Ovčáry. Úroveň hladiny vody v Labi a jeho průtoky jsou antropogenně ovlivňovány z důvodu udržení lodní dopravy na Labi. Dlouhodobý průtok Labe nad soutokem s Hlavnovským potokem činí $96,8 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$.

Zájmové území těžby leží mimo Ochraná pásma zdrojů podzemních vod i mimo pásma jejich hygienické ochrany. Podle údajů HMÚ se popisované území nachází v inundaci Labe. Celý rozsah plánované změny ÚPO leží v záplavovém území.

Hydrogeologická charakteristika

Zájmové území leží na jižním okraji hydrogeologického rajónu číslo 451 – Křída severně od Prahy (Olmer – Krsal in Koroš, 2008). Vyskytující se křídové horniny labské oblasti české křídové pánve jsou slabě puklinově propustné. Propustnost bývá navíc podstatně snižována ve svrchní jílovitě zvětralé zóně, která zpravidla tvoří podložní izolátor zvodni, vyvinuté v kvartérních sedimentech. Specifický odtok podzemní vody z širšího okolí (Krásný in Koroš, 2008) se pohybuje v hodnotách $2\text{--}3 \text{ l/s/km}^2$. Specifický odtok v povodí Hlavenského potoka se uvádí $2,53 \text{ l/s/km}^2$.

Mělká zvodně je vázaná na pleistocénní akumulární terasy. Průlinová propustnost kvartérních sedimentů je poměrně značná, pohybuje se v hodnotách koeficientu propustnosti $1\text{--}8,0 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}$ (dobře propustné štěrkopísky). Hladina podzemní vody mělké zvodně byla při ověřování ložiska měřena v průzkumných ložiskových vrtech. V prostoru ložiska se hladina nachází v úrovni $1,6\text{--}4,0 \text{ m}$ pod terénem, tj. kolem $162,5\text{--}165,9 \text{ m n.m.}$ Směr proudění podzemní vody je generelně k toku Labe, nebo paralelně s jeho korytem, tj. k SZ až ZSZ.

V blízkosti Labe je režim proudění podzemních vod ovlivněný sezónním kolísáním hladiny vody v řece. V období vyšších stavů v řece dochází podél Labe k infiltraci říčních vod do kvartérní terasy. Při povodňových stavech dochází krátkodobě k lokálním všesměrným změnám smyslu proudění podzemních vod.

Podzemní vody jsou středně až silně mineralizované, neutrální až slabě zásadité reakce, se zvýšenými obsahy železa a manganu a relativně nízkými obsahy dusíkatých látek.

Zásobování vodou

Podle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje (list 0154.01 Záryby) je obec Záryby zásobena pitnou vodou napojením na vodovod pro veřejnou potřebu města Kostelec

nad Labem. Stávající vodovodní síť umožňuje napojení všech obyvatel obce. Obec Záryby nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokových jímkách a sváženy do centrální čerpací jímky 16 m³ v obci Záryby.

Podle Plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Středočeského kraje (list 0154.02 Martinov) je místní část Martinov zásobena pitnou vodou napojením na vodovod pro veřejnou potřebu města Kostelec nad Labem přes obec Záryby. Místní část Martinov nemá vybudovaný systém kanalizace pro veřejnou potřebu. Splaškové odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokových jímkách a sváženy do centrální čerpací jímky 16 m³ v obci Záryby

Půda

Téměř veškerou půdu v zájmovém území (v ploše navrhované těžby) představuje půda zemědělská, v rámci níž převažuje půda orná. Převažujícím půdním typem jsou v zájmovém území nivní půdy.

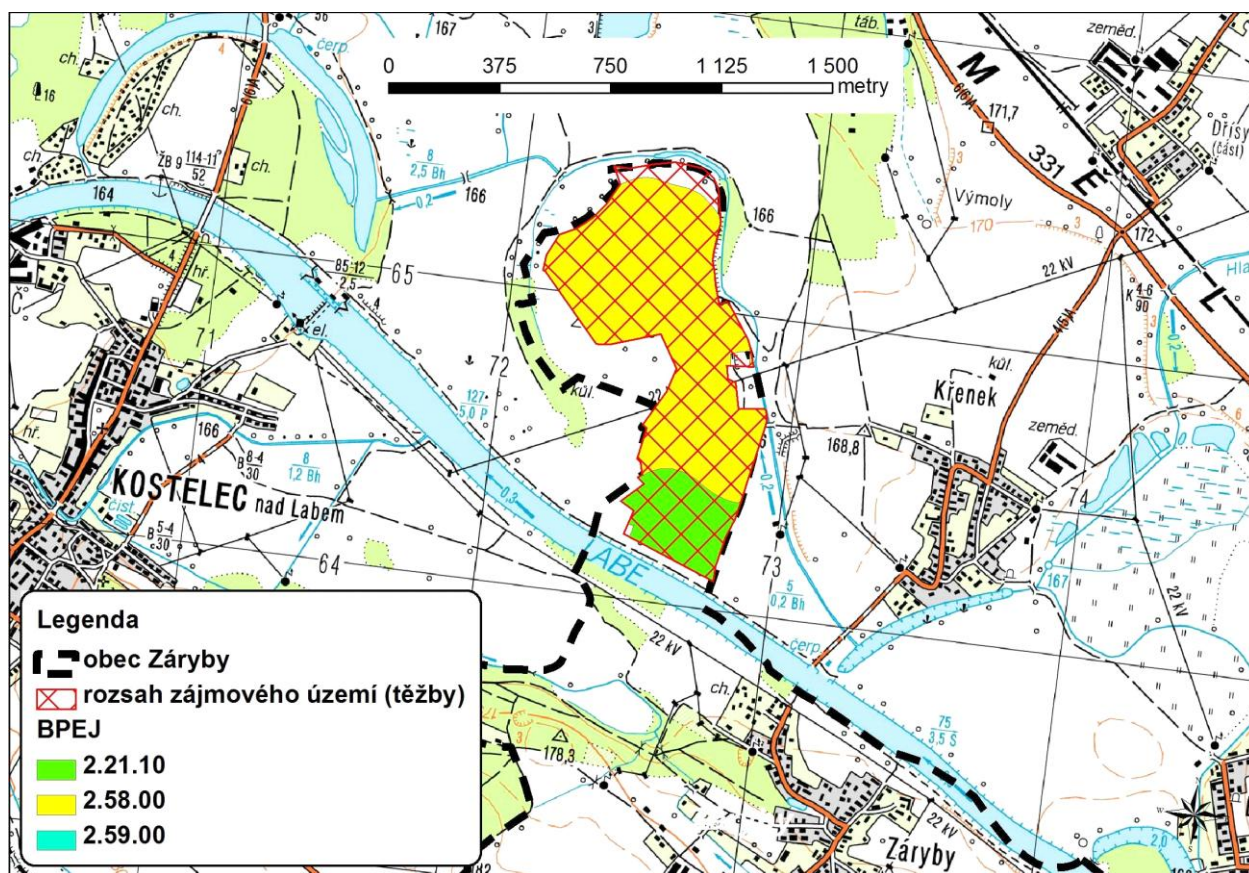
Hlavní půdní jednotka (2. a 3. číslice kódu BPEJ) 21 – hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na písčích; velmi lehké a silně výsušné; zaujímají cca 16 % území plánované těžby v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.21.10. s půdami řazenými do IV. třídy ochrany.

Hlavní půdní jednotka 58 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podložím teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí, pouze slabě skeletovité; cca 84 % v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.58.00. s půdami řazenými do II. třídy ochrany.

Hlavní půdní jednotka 59 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké i velmi těžké, bez skeletu; zaujímají cca 0,03 % území plánované těžby v k. ú Záryby. Uplatňuje se v kódu 2.59.00. s půdami řazenými do III. třídy ochrany.

Třídy ochrany jsou stanoveny podle metodického pokynu MŽP č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu) ze dne 12. 6. 1996.

obr. č. : BPEJ

zdroj: Výzkumný ústav meliorací a ochrany půd, v. v. i.

Příroda

Územní systém ekologické stability krajiny

Dominantním prvkem ÚSES je nadregionální biokoridor NRBK 30 a NRBK 31 o dvou osách – NRBK K10/N (nivní řada) a NRBK K10/V (vodní řada). Nadregionální biokoridor jde po Labi (K10/V) a po lužních lesech, mokřinách, loukách a slepých ramenech zbylých v říční nivě po původním neregulovaném korytě řeky (K10/N). Do tohoto nadregionálního biokoridoru je vloženo několik lokálních i regionálních biocenter. Některé plochy v biokoridoru jsou navrženy jako maloplošná chráněná území.

V bezprostřední blízkosti navrhované změny se vyskytuje lokální biocentrum (LBC 179) – Zábýbo (součást návrhu maloplošného chráněného území). Jedná se o zbytek zazemnělého labského meandru, střídavě mokřady a louky s přirozenými společenstvy rákosin, vysokých ostřic, křovinatých vrb a olšin. Výskyt obojživelníků a vodního hmyzu, útočiště zvěře. Plocha cca 4 ha. Se zájmovou plochou těžby sousedí.

Celé území navrhované těžby leží v ochranném pásmu nadregionálních biokoridorů, které má rozsah 2 km od jejich osy. V nadregionálním biokoridoru se v okolí navrhované změny ÚP mimo výše charakterizované LBC Zábýbo nacházejí:

RBC 1476 – Křenek (v jiných zdrojích označeno jako RBC 18) - velmi cenné mokřady, rašeliniště a zamokřené louky. Ve vytěžených lokalitách vodní plochy, zbytek území mokřady a nevyužívané louky. Bohaté bylinné patro. Cenná lokalita výskytu vzácných a chráněných rostlin, vodního ptactva, obojživelníků a bezobratlých, zejména hmyzu. Plocha cca 100 ha. Nejcenější část biocentra je vyhlášena jako VKP 99 – Křenecký luh, který zahrnuje rozsáhlé rašeliniště, z části vytěžené, s výhodnými podmínkami pro úkryt a vyhánění vodního i zpěvného ptactva a obojživelníků, plocha cca 38 ha.

RBC 1477 – Slepé rameno Labe - cenná společenstva vodní i nivní. Leží v k.ú. Kostelec nad Labem. Pro řešení území důležité vazebné biocentrum.

LBC 180 – Mokrý louka - biocentrum zahrnuje jihozápadní část lesních porostů u Křeneckého jezera. Jde o porosty vrb, olší a topolu charakteru lužního lesa. V podrostu jsou keře, rákosiny a třtinové porosty. Plocha cca 6 ha. Se zájmovou plochou nesousedí ani se nepřekrývá.

LBC 181 – Výmoly - vymezené funkční biocentrum – mokřadní společenstva, nevyužívané vlhké louky a mokřady. Rozbahněné půdy porostlé třtinou a rákosem. Plocha cca 9 ha. Se zájmovou plochou nesousedí ani se nepřekrývá.

Zákres nejbližší prvků ÚSES znázorňuje obr. č. 3.

Významné krajinné prvky

Z definice významných krajinných prvků (zákon 114/1992 Sb.) je zřejmé, že zájmová lokalita leží v zákonem vymezeném VKP – údolní nivě. VKP ze zákona představují rovněž blízké vodoteče – Labe a menší toky či porosty podél vodotečí.

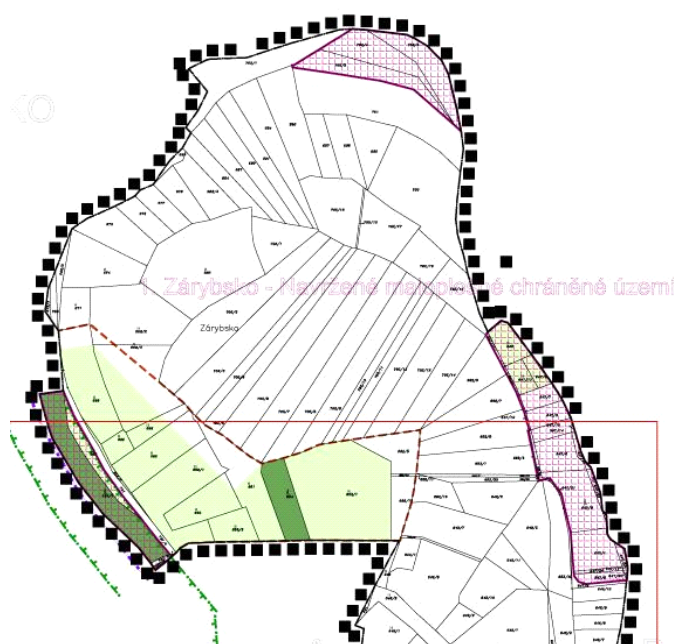
Registrovaný významný krajinný prvek se v zájmové lokalitě ani v její blízkosti nevyskytuje.

Zvláště chráněná území

V prostoru plánované změny ÚP není a ani se v jeho nejbližším okolí nenachází vyhlášené zvláště chráněné území (dle zákona č. 114/1992 Sb. v platném znění).

V severní a východní části zasahuje do navržené změny ÚP stávajícím územním plánem obce navržené maloplošné chráněné území Zárýbsko, které bylo pro své přírodovědné hodnoty využito jako upřesněná trasa NRBK K10/N.

obr. č. : Znázornění navrženého maloplošného chráněného území Zárýbsko (fialová šrafa)

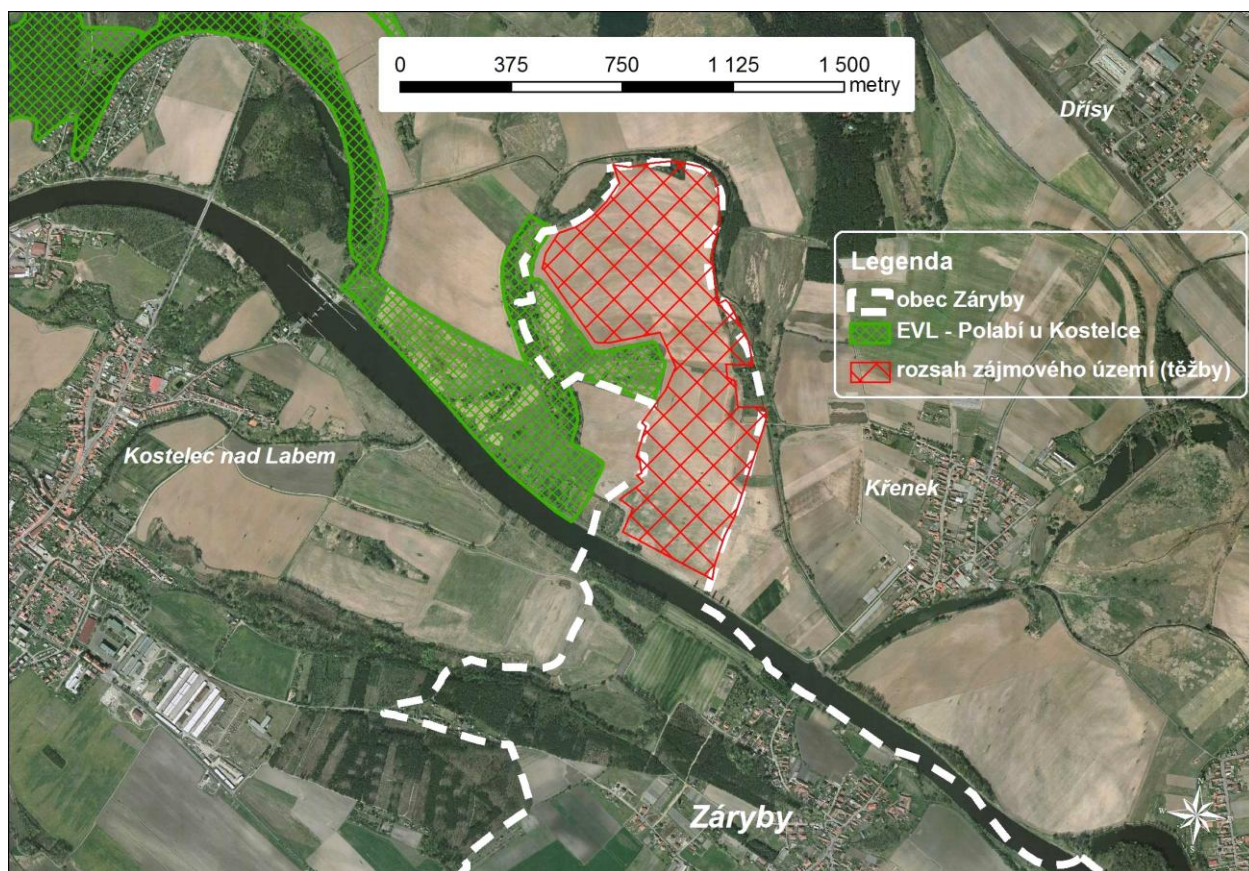
převzato: výkresová část ÚPO Zárýby (dostupná na: <http://www.zaryby.cz/?cil=uzemniplan>)

Natura 2000

Ze západní strany navazuje na území navržené těžby EVL – Polabí u Kostelce (CZ0210152). Celková rozloha této EVL je 387,8208 ha. Dle údajů převzatých z <http://www.nature.cz/natura2000-design3/hp.php> se jedná o nadprůměrně zachovalou ukázkou říční nivy velkého toku s charakteristickou mozaikou lužních lesů, luk, vodních ploch a mokřadů. Kostrou navrhovaného komplexu jsou dobře uchované tvrdé luhy, místy nahrazené výsadbami nepůvodních hybridních topolů, v regulaci odškrcených ramenech se vyvíjejí společenstva vysokých vrb řazená k měkkým luhům. Druhým základním kamenem

nivní krajiny jsou aluviální louky. Velmi významným společenstvem jsou porosty rákosin a ostřic porůstající především zazenňující se říční ramena, v ochuzené formě expandující do ladem ponechaných travních porostů.

obr. č. : EVL – Polabí u Kostelce

Krajina

Geomorfologické zařazení

Dle zeměpisného lexikonu ČSR (Demek, 1987) je zájmové území součástí geomorfologického celku Středolabská tabule, podcelku Mělnická kotlina, okrsku Staroboleslavská kotlina.

Reliéf Staroboleslavské kotliny má charakter roviny s výškovou členitostí do 30 m. Typická výška regionu je 145 - 200 m.

Krajina

Území v širším měřítku čili krajinu lze charakterizovat jako plošinatý silně hospodářsky využívaný prostor s výraznou osou v podobě toku Labe. Na zdejší území je již po dlouhý čas (nejméně 200 let) vyvíjen antropogenní tlak, který se projevil v razantní proměně přírodní charakteristiky území. V současnosti můžeme hovořit o plošné agrocnóze, dělené občasnými porosty často s nepůvodní dřevinou skladbou (kulturní bory) či porosty vázané na říční síť. Patrný je výskyt vodních útvarů, často rovněž v důsledku lidské činnosti (těžba, úpravy toku Labe – relikty v podobě dřívějších ramen). Na ostatní říční síti lze rovněž pozorovat vodohospodářské zásahy, napřimování koryt a regulaci.

Zájmové území se nenachází v žádném z vyhlášených přírodních parků určených k ochraně krajinného rázu. Rovněž v blízkém okolí se území s touto ochranou nevyskytují.

Dle získaných informací je připravováno vyhlášení přírodního parku Brandýsko-Neratovické luhy, uvnitř kterého se téměř celé zájmové území nachází. Tento návrh je bez podrobnější specifikace zařazen do schváleného ÚP VÚC Pražského regionu.

Geologie

Z regionálně geologického hlediska je zájmové území součástí české křídové pánve. Její sedimenty tvořené cenomanskými glaukonitickými a jílovitými pískovci a především spodnoturónskými písčitými slínami a slínovci zde diskordantně nasedají na metamorfované horniny svrchního proterozoika - droby, břidlice a silicity a vzácně i na horniny spodního paleozoika - ordoviku. Horniny svrchního proterozoika a spodního paleozoika, které představují reprezentanty tepelsko-barrandienské jednotky, vystupují v širším okolí ložiska i přímo na povrch. Sedimentální výplň české křídové pánve zde není ještě zcela souvislá. V převážné části této oblasti jsou pak sedimenty české křídové pánve, případně horniny tepelsko-barrandienské jednotky překryty různě mocnými kvartérními terasovými uloženinami řeky Labe, eolitickými sedimenty a hlínami.

Nejvýše uložené písky a štěrkopísky představují fluvialní sedimenty pleistocénního a holocénního stáří. Pleistocén je reprezentován würmskou říční terasou z poslední doby ledové, která sleduje v souvislých výskytech oba břehy Labe, v rozsáhlejších plochách je vyvinut na pravém břehu Labe, na levém jsou poměrně malé plošné výskyty u Záryb, Kostelce nad Labem a v oblasti Neratovic, kde již přechází v odpovídající úroveň vltavské terasy. Převládá většinou písčité frakce a směrem k bázi terasy se zvyšuje podíl frakce štěrkové. Petrograficky se ve štěrcích uplatňují valouny křemenů, dále jsou zastoupeny fylity, ryly, žuly, bulizníky.

Fauna a flóra

Biogeografické členění

Podle biogeografického členění ČR (Culek, 2003) patří zájmové území do Polabského bioregionu – 1.7, provincie střeoevropských listnatých lesů, podprovincie Hercynské. Polabský bioregion leží ve střední části středních Čech a rozkládá se v nejnižší části České tabule. Povrch bioregionu tvoří z velké části sedimenty kvartéru, jednak v různé míře písčité až jílovité hlíny labské nivy, jednak štěrkopísky až písky nižších teras, které pokrývají rozsáhlé plochy. Nivu zpestřují výplně četných zazemněných ramen (hnilokaly, humózní jíly a jemné písky, místy zakončené tvorbou slatiny). Na nízkých terasách lemujících nivu jsou místy celé okrsky písečných přesypů nebo váté písky tvoří tenký pokrývný plášť.

Potenciální přirozená vegetace

Mapa potenciální přirozené vegetace (Neuhäuslová, Moravec, 1997) vymezuje v zájmovém území košťavovou borovou doubravu, v polohách vzdálenějších od toku Labe a ve sníženinách pak společenstva tvrdých a měkkých luhů – nejčastěji střemchová jasenina ve vlhkých sníženinách s mokřadní olšinou.

Zoogeografie širšího okolí

Podle zoogeografického členění (Mařan in Buchar, 1983) leží řešené území v provincii listnatých lesů a dle rozčlenění území ČR na faunistické okresy (Zelený in Buchar, 1983) v okrese Polabí. Fauna je původně hercynská a se západoevropským vlivem. Nyní se jedná převážně o téměř bezlesou kulturní step.

Fauna a flóra území dotčeného návrhem změny územního plánu

Největší část území (cca 86% výměry) zaujímají segetální společenstva s jednoletými kulturami běžných polních plodin. V důsledku hospodaření na scelených honech, při používání těžké mechanizace, tříděných a dlouhodobě šlechtěných osiv, zjednodušených agrotechnických postupů a hojného užívání agrochemikálií, pesticidů a hnojiv, jsou stávající agroceózy druhově silně ochuzené až sterilní. Zajímavější prvky, např. teplomilné plevele a rostliny chudých půd lze zaznamenat na kontaktu s trvalými porosty, na souvratích a jiných

obtížněji přístupných místech, v agrárních ladech nebo na dočasně odlesněných nezemědělských půdách. V souvislých honech je proto možno zjistit pouze druhy odolné, a i ty v nepočetných populacích. Je zde např. přeslička rolní (*Equisetum arvense*), violka rolní (*Viola arvensis*), ježatka kuří noha (*Echinochloa crus-galli*) aj. Odlišná situace panuje v trvalých porostech, které se nacházejí mimo bezprostřední zájmový prostor. V těchto partiích se vyskytují chráněné a ohrožené druhy.

Pro faunu zájmového území s obměnami platí totéž, co pro floru. Fauna rozsáhlých agrocenóz se vyznačuje malým množstvím přizpůsobivých druhů, objevujících se však často ve velkých populacích. Z bezobratlých jsou to některé skupiny hmyzu, např. ploštice (Heteroptera), z nichž jsou častými druhy např. *Aelia acuminata*, *Eurygaster maura* a *Lygaeus saxatilis*. Z brouků (Coleoptera) dominují kovaříci (Elateridae), např. *Agriotes lineatus*, slunéčka (Coccinellidae), např. *Propylea quatuordecimpunctata* a jiné druhy. Z obratlovců jsou v polích viditelní srnci (*Capreolus capreolus*), prase divoké (*Sus scrofa*) širší spektrum ptactva. Bohatší je fauna v místech s výskytem trvalých porostů a na slatinných loukách. Žijí zde četné druhy bezobratlých z mnoha skupin, např. pavoukovců, měkkýšů, dvoukřídlých, blanokřídlých, motýlů, brouků, ploštic, rovnokřídlých, stejnokřídlých včetně chráněných druhů.

Území historického, kulturního nebo archeologického významu

Oblast Polabí byla člověkem osídlena a kultivována již v neolitu (5000 až 2500 př. n. l.) a od té doby je užívána nepřetržitě. Plocha však spadá do území s výskytem archeologických nálezů (zóna 1), v blízkém okolí bylo několik archeologických nálezů učiněno. V blízké obci Křenek se nachází evidovaná kulturní památka – venkovská usedlost č. p. 2.

Nejbližší sídlení útvary kromě obce Záryby reprezentují obce Křenek, Ovčáry či Dřísy.

Trvalým rysem v území je intenzivní zemědělská výroba, která představovala určující faktor společenského vývoje. Zemědělská výroba, především pěstování obilovin a zeleniny, je v tomto regionu díky klimatickým a půdním podmínkám tradiční. V zájmové lokalitě se nevyskytují žádné objekty.

3. Charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním územně plánovací dokumentace významně ovlivněny

Tato kapitola postihuje vlivy na složky životního prostředí, které mohou být změnou územního plánu č. 3 obce Záryby dotčeny.

Ovlivnění životního prostředí vyplývá z charakteru záměru, technologických nároků jeho realizace a pochopitelně z vlastní lokalizace. Prostor uvažované změny územního plánu obce představuje část území s výskytem více složek životního prostředí s možným specifickým dopadem.

Jedná se o následující oblasti:

- ovzduší
- hluk
- povrchové a podzemní vody
- půda, horninové prostředí
- biota
- krajina

- kulturní dědictví, hmotný majetek

Ovzduší

Vliv na rozptylové podmínky nastane ve fázi provozu navrženého záměru.

Těžbou písku v zájmové lokalitě bude zájmová oblast zatížena:

- plošnými zdroji znečištění ovzduší, které vytváří prostor technického zázemí pískovny, prostor úpravy surovin a dále prostor těžby písku
- liniovými zdroji znečištění ovzduší, které představují úseky komunikací v zájmové oblasti s vynucenou intenzitou dopravy, vznos znečišťujících látek od automobilového provozu.

Hlavními zdroji produkovaných emisí v zájmové lokalitě budou silniční doprava a spalovací procesy v lokálních topeništích. Z hlediska imisního pozadí a ochrany zdraví lidí je pro danou oblast nejvýznamnější znečišťující látkou oxid dusičitý a suspendované částice PM₁₀. Na základě těchto a dalších ukazatelů, lze konstatovat, že kvalita ovzduší v oblasti je poměrně dobrá v celém širším území. Ovzduší v místě situování záměru lze charakterizovat jako mírně znečištěné.

Hluk

Zdrojem hluku při provozu technologie jsou jednotlivé těžební a úpravárenské stroje a doprava vyvolaná transportem vydobyté suroviny uvnitř těžebny. Hlukovou zátěž vyvolá rovněž doprava vydobyté suroviny po síti veřejných komunikací.

Obec Záruby bude v případě těžby ložiska ovlivněna jen nepatrně vzhledem k dostatečné vzdálenosti od hranice pískovny (za řekou). Blíže hranici plánované těžby stojí obec Křenek. Zpracovaná hluková studie (Smetana R., 2008) konstatuje bezpečné dodržení přípustných limitů hluku.

tab. č. : Nároky na expediční dopravu

Nosnost	Typický představitel	Podíl	Varianta I		Varianta II	
			množství	počet	množství	počet
t		%	t/r	voz/r	t/r	voz/r
15	T815 bez vleku	15	146 400	9 760	73 200	4 880
25	T815 s vlekem	5	48 800	1 972	24 400	986
32	MAN	80	780 800	24 400	390 400	12 200
Celkem		100	976 000	36 112	488 000	18 066

Nejbližšími obytnými lokalitami, které budou ovlivněny nárůstem dopravy do pískovny, budou obce Borek, Ovčáry a Stará Boleslav, kterými bude část této dopravy procházet.

Voda

Změna územního plánu spočívající v těžbě štěrkopísku způsobí odkrytí hladiny podzemí vody a vznik vodní plochy. Bezprostředně v prostoru těžby nebude probíhat infiltrace do půdního profilu, ze srážek a splachu bude dotováno jezero přímo. Žádné existující vodní útvary nebudou těžbou zasaženy. Těžba do určité míry ovlivní režim a výši hladiny podzemních vod. Ze značné části leží prostor plánované těžby v záplavovém území. Prostor pískovny by s případě povodně sloužil do jisté míry jako retenční nádrž zadržující povodňové vody a urychlující jejich infiltraci do podzemních vod.

Půda a horninové prostředí

Těžba šterkopísků si vyžádá v celém rozsahu skrytí nadložních (zúrodnitelných) vrstev. Většinu plochy plánované těžby zaujímá půda orná. Vzhledem k uvažované rekultivaci většiny těženého území na vodní plochu bude odstranění půdy nevratné.

Zastoupené bonitované půdně ekologické jednotky reprezentují II. a IV. stupeň ochrany zemědělského půdního fondu (dle metodického pokynu MŽP č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu).

BPEJ 2.21.10 – hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na písčích; velmi lehké a silně výsušné (IV. stupeň ochrany).

BPEJ 2.58.00 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podloží teras, středně těžké nebo středně těžké lehčí, pouze slabě skeletovité (II. stupeň ochrany).

BPEJ 2.59.00 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké i velmi těžké, bez skeletu (III. stupeň ochrany)

Realizace záměru si vyžádá změnu stávajícího charakteru zemského povrchu. V ploše cca 112 ha (z toho cca 58 ha v k. ú. Záryby) dojde k odstranění půdního profilu a pod ním se nacházejících sedimentárních hornin. Tento fakt plyne z povahy těžební činnosti, jejímž smyslem je vydobytí surovinového zdroje.

Biota

Naprostou většinu zájmového území tvoří více či méně intenzivně obhospodařovaná půda, část území tvoří louky. Západní segment území vyplňuje EVL Polabí u Kostelce.

V bezprostředním místě těžby a blízkém okolí dojde ke změně ekologické stability území.

Krajina

Proměnou území – vznikem jezera s doprovodnými prvky zeleně dozná změn krajinná struktura a prostorové vazby v území. Od vodní plochy lze rovněž očekávat změnu estetického působení lokality. Kromě těchto bude mít těžba vliv na znaky přírodní a kulturně-historické charakteristiky území.

Kulturní dědictví, hmotný majetek

Zájmové území těžby není evidováno jako pravděpodobné archeologické naleziště. Širší okolí však představuje významnou, na nálezy bohatou archeologickou oblast. Možnost archeologických nálezů proto v zájmové lokalitě nelze vyloučit.

4. Současné problémy a jevy životního prostředí, které by mohly být uplatněním územně plánovací dokumentace významně ovlivněny, zejména s ohledem na zvláště chráněná území a ptací oblasti

Zvláště chráněná území a území soustavy NATURA 2000

Zvláště chráněná území se v zájmovém území nevyskytují ani jinde na území obce Záryby nevyskytují. V severní a východní části zasahuje do navržené změny ÚP stávajícím územním plánem obce navržené maloplošné chráněné území Zárybsko (viz obr. č. 6)

Do západní části území navržené těžby zasahuje evropsky významná lokalita Polabí u Kostelce.

Doprava a hluk

Mezi současné problémy okolních obcí patří z hlediska ochrany veřejného zdraví problematika vysoké hlukové zátěže. Tato zátěž vzniká dopravním provozem po silniční komunikaci 2. třídy č. 331. Nejbližšími obytnými lokalitami, které budou ovlivněny nárůstem dopravy do pískovny, budou obce Ovčáry, Borek a Stará Boleslav.

V zástavbě obcí u silnice II/331, na níž leží zmíněné obce (Borek, Ovčáry, Stará Boleslav) je v současné době překračována ekvivalentní hladina akustického tlaku 60 dB.

Zdrojem hluku se stane rovněž provoz technologie – činnost jednotlivých těžebních a úpravárenských strojů a doprava vyvolaná transportem vydobyté suroviny. Provoz pískovny bude probíhat pouze v denní době (6 – 22 hod) v pracovních dnech.

tab. č. : Použitá mechanizace – zdroje hluku z provozu pískovny

stroj	L_{Aeq} * [dB(A)]
kolový nakladač (Caterpillar 972, Liebherr 564, 574)	88
odrazový drtič (el. pohon METSO HP 200)	100
korečkové rypadlo (ROHR K 110R)	88
třídící linka (el. pohon)	< 85
Pásové rypadlo Liebherr	< 90
Buldozer (skrývka)	90

Krajina

Současným problémem životního prostředí je zřetelná proměna přírodního charakteru území a snížená ekologická stabilita území. Tato skutečnost se týká nejvíce nejnižších poloh v labské nivě. Oblast blízko Labe je vodohospodářskými úpravami a hospodářskou činností silně pozměněná, s výskytem náhradními společenstev (kulturní step, druhotná lesní stanoviště malé plošné velikosti). Pro zájmové území představuje důležitý faktor vybudování jezu v Kostelci, které rovněž ovlivnilo režim proudění podzemních vod.

Vhodným a často používaným souhrnným ukazatelem stavu krajiny je koeficient ekologické stability. Jeho výpočet je předložen v následujícím textu, kapitole „Vlivy na krajinu.

5. Zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhované územně plánovací dokumentace

Změna územního plánu není řešena variantně.

Vlivy na ovzduší

Vliv na rozptylové podmínky nastane ve fázi provozu navrženého záměru.

Těžbou písku v zájmové lokalitě bude zájmová oblast zatížena:

- plošnými zdroji znečištění ovzduší, které vytváří prostor technického zázemí pískovny, prostor úpravy surovin a dále prostor těžby písku,

- liniovými zdroji znečištění ovzduší, které představují úseky komunikací v zájmové oblasti s vynucenou intenzitou dopravy, vznos znečišťujících látek od automobilového provozu.
- Pro zjištění ovlivnění imisní situace byla v zájmovém území zpracována rozptylová studie (Šinágl, 2008). Ze zjištěných výsledků rozptylové studie vyplývá, že v zájmové oblasti nedojde k podstatné změně současných imisních charakteristik území a že se imisní zátěž okolí nezvýší nad stanovené limity. Výpočty nebylo prokázáno překročení průměrných ročních koncentrací posuzovaných látek. V nejbližším okolí v místech obytné zástavby činí přírůstky ročních průměrných koncentrací pro PM₁₀ a NO₂ maximálně desetiny g/m³ a kvalita ovzduší tak bude určována stávajícím pozadím v zájmové oblasti.

Platné imisní limity pro průměrnou roční koncentraci PM₁₀ a NO₂ a jiných látek nebudou vlivem provozu pískovny překračovány, její provoz přispěje k celkovým imisním koncentracím malou měrou a neznamená negativní ovlivnění území nad únosnou mez.

Vlivy na hlukovou situaci

K vyhodnocení hodnocení hluku z těžby písku (provozu) byly zvoleny referenční body – obytné domy ležící nejbližší hranice pískovny a body v rekreační oblasti jezera Křenek (Smetana, 2008).

Provoz pískovny ovlivní hlukovou situaci v posuzovaných místech – obcích Křenek a Ovčáry, v jejich okrajových částech. Hluk však nikde s dostatečnou rezervou nepřekročí hladinu 50 dB.

Doprava vytěžené suroviny bude realizována nákladní automobilovou dopravou. Nejbližšími obytnými lokalitami, které budou ovlivněny nárůstem dopravy do pískovny budou obce Ovčáry, Borek a Stará Boleslav, kterými bude část této dopravy procházet.

Hluk ze samotné dopravy do pískovny Záryby bude pod limitní hodnotou 60 dB, nárůst intenzity dopravy o několik desítek nákladních automobilů denně způsobí zvýšení hladiny akustického tlaku v těchto obcích ve variantě I o 0,3 až 0,5 dB.

Nová příjezdová komunikace do areálu těžebny Křenek, jež bude využita i pro těžbu na ložisku Záryby-Křenek, je vedena zcela mimo obytnou zástavbu nejbližších obcí a hluk z ní bude v nejbližších chráněných venkovních prostorech obce Křenek výrazně pod hodnotou 35 dB. Hluk z vlastního provozu pískovny ani v nepříznivých situacích, kdy se těžba přiblíží k hranici obcí Křenek a Ovčáry a k rekreační oblasti Křenek, nepřekročí nejvyšší přípustnou ekvivalentní hladinou akustického tlaku A v denní době 50 dB.

Vlivy na vodu

Těžba štěrkopísků s sebou obecně nese vlivy na povrchové i podzemní vody. Pro posouzení velikosti a významnosti těchto vlivů bylo zpracováno hydrogeologické posouzení (Koroš, 2008). Ze závěrů tohoto posouzení vyplývá, že těžba štěrkopísků nebude mít zásadně nepříznivý dopad na režim podzemních vod, nezpůsobí významné změny hladiny podzemních vod ani neohrozí vydatnost zdrojů podzemních vod. Při dodržení technologické kázně lze vyloučit také negativní ovlivnění kvality vod povrchových i podzemních.

Všechny vodoteče v území zůstanou po těžbě zachovány, mezi nimi a vzniklými jezery bude ponechán ochranný pilíř v šíři nejméně 20 metrů. Vzdálenost těžební hrany od březní čáry Labe bude činit nejméně 50 metrů. Pro posouzení bezpečné šířky dělicího pásu mezi těženým územím (okrajem pískovny) a blízkým vodotečemi byl zpracován hydrotechnický posudek

(Havlík, 2009), který uvádí tyto šířky jako bezpečné při provedení opatření k posílení jejich stability (kamenný zához, vysvahování, zatravnění). Říční síť nedozná změn. Důvodem pro předpoklad vcelku malých vlivů na režim podzemních vod v okolí ložiska je skutečnost, že hladina podzemní vody má nyní v zájmovém prostoru velmi malý sklon. Vzniklá těžební jezera by měla být oddělená, nedojde tedy k vyrovnání hladin v celém zájmovém území. Vlivy zahloubení se budou projevovat nejvíce proti směru proudění podzemní vody, tj. u východních a jv. okrajů těžebních prostorů, kde hladina oproti současnému stavu poklesne většinou v hodnotách do 0,5 m. Na opačných koncích těžeben naopak hladiny o méně než o uvedený rozsah stoupnou. Pouze v jv. okolí těžby lze očekávat vlivy větší. Hladina podzemní vody by zde u jv. okraje mohla klesnout až 0,7 m oproti současnému stavu. Tomu však bude s velkou účinností bránit voda, proudící korytem strouhy, vedoucí od Křenku podél východního okraje těžby. Díky dobře propustnému prostředí štěrkopísků bude voda prosakovat břehem strouhy do ložiska a bude vyrovnávat deficit vody, způsobený těžbou. Vzhledem k malému sklonu hladiny těžba by štěrkopísků podzemní vody neměla v těžebních jezerech ani v okolí způsobit větší změny v její úrovni. Vlivy těžby by se neměly projevit u žádné ze studní v obci Záryby, Dřísy a Ovčáry, ani u vrtané studny u kempu Kačer. Relativně největší vliv na hladinu podzemních vod bude mít těžba v Zárybsku. V přilehlé části obce Křenek ovšem větší snížení hladin podzemní vody není předpokládáno, neboť území obce je od těžebny oddělené hydraulickou bariérou vodní strouhy, která bude deficit vody v jv. a v. okolí ložiska doplňovat břehovou infiltrací.

Vlivy na půdu

Realizací změny č. 3 ÚPO Záryby dojde k trvalému záboru ZPF, který z větší části nahradí vodní plocha a další biotopy. Přehled opatření k eliminaci dopadů těžby a začlenění postiženého území do okolí krajiny bude nezbytně detailně specifikovat v plán rekultivace ložiska. Tento plán by měl být předložen v probíhajícím procesu EIA.

Pozemky nacházející se v ploše návrhu změny č. 3 územního plánu obce Záryby – uvažované těžby štěrkopísků jsou v katastru nemovitostí téměř výhradně evidovány jako orná půda s kódy BPEJ 2.21.10, 2.58.00, 2.59.00.

Dle hlavní půdní jednotky (2. a 3. číslice kódu BPEJ) se jedná o:

21 – hnědé půdy a drnové půdy (regosoly), rendziny a ojediněle i nivní půdy na pískách.

58 – fluvizemě glejové na nivních uloženinách, popřípadě s podloží teras.

59 - fluvizemě glejové na nivních uloženinách, těžké i velmi těžké, bez skeletu.

Zastoupené bonitované půdně ekologické jednotky reprezentují II., III. a IV. stupeň ochrany zemědělského půdního fondu (dle metodického pokynu MŽP č. j. OOLP/1067/96). Do II. třídy (2.58.00) ochrany jsou situovány zemědělské půdy, které mají v rámci jednotlivých klimatických regionů nadprůměrnou produkční schopnost. Ve vztahu k ochraně zemědělského půdního fondu jde o půdy vysoce chráněné, jen podmíněně odnímatelné a s ohledem na územní plánování také jen podmíněně zastavitelné. V rozsahu těžby na území obce Záryby je půd řazených do IV. stupně ochrany cca 84 %.

Do III. třídy ochrany ZPF (zde 2.59.00) jsou sloučeny půdy v jednotlivých klimatických regionech s průměrnou produkční schopností a středním stupněm ochrany, které je možno územním plánováním využít pro event. výstavbu. V rozsahu těžby na území obce Záryby je půd řazených do IV. stupně ochrany cca 0,5 %.

Do IV. třídy ochrany (zde 2.21.10) jsou sdruženy půdy s převážně podprůměrnou produkční schopností v rámci příslušných klimatických regionů, s jen omezenou ochranou, využitelné i pro výstavbu. V rozsahu těžby na území obce Záryby je půd řazených do IV. stupně ochrany cca 16 %.

Vlivy na horninové prostředí

Realizace záměru si vyžádá změnu stávajícího charakteru zemského povrchu. V ploše cca 112 ha (na území v obce Záryby necelých 53 ha) dojde k odstranění půdního profilu a pod ním se nacházejících sedimentárních hornin. Tento fakt plyne z povahy těžební činnosti, jejímž smyslem je vydobytí surovinového zdroje.

Místo této odebrané matrice zaplní podzemní voda. Její hladina se bude nacházet cca 1 - 2 metry pod okolním původním terénem.

Vlivy na biotu

Navržená změna č. 3 územního plánu obce Záryby s sebou ponese vlivy na biotu. Vlivy těžby spočívají v narušení povrchu půdy a změnách expozice, hydrického a trofického režimu, případně i v zavlečení nepůvodních prvků. V největší části dobývacího prostoru spočívají vlivy těžby v zániku agrocenóz. Současně zaniknou stávající agroekosystémy. Při západním okraji zájmové plochy se vyskytují cennější stanoviště slatinných luk, která jsou začleněna do EVL Polabí u Kostelce. Realizovanou těžbou zde dojde k vlivu na ekosystém aluviálních luk, popř. k jejich ztrátě.

S uvedenými vlivy souvisí vlivy na faunu. Nepříznivé mohou být vlivy na chráněné a stanovištně specializované druhy, které se na loukách trvale nebo dočasně zdržují (např. chřástál vodní, skokan štihlý, užovka obojková, různé druhy ptáků). Nepříznivý vliv těžby lze očekávat na stanoviště většiny bezobratlých, jejichž populace v místě spolu se stanovišti zaniknou.

Navržená změna č. 3 územního plánu obce Záryby respektuje přítomnost EVL Polabí u Kostelce (viz obr. č. 7). Za účelem zjištění dopadů těžby bylo zpracováno posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45 h a i zákona č. 114/1992 Sb. Z jeho záměru vyplývá nutnost eliminace těžebního prostoru o plochu území vymezeného EVL včetně navrženého ochranného pásma této chráněné plochy. Jižní část těžby na území obce Záryby je nutno od EVL oddělit ochranným pásmem o šířce 50 m od hranice s EVL. U severní části bude tuto funkci dostatečně plnit pásmo o rozsahu 20-30 m. Na základě těchto závěrů byla provedena redukce původně zamýšleného plošného rozsahu dobývání. Zákres plánovaného rozsahu těžby ukazují obr. č. 1, 2, 5 a 7. Posouzení vlivu záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45 h a i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění je přílohou tohoto vyhodnocení.

Pro přesnou klasifikaci vlivů je v probíhajícím procesu EIA nutné předložit podrobné zhodnocení vlivu záměru na flóru, faunu a ekosystémy - biologické hodnocení s ohledem na jarní a letní aspekt.

Vlivy na krajinu

Ekologická stabilita krajiny

Koeficient ekologické stability jako orientační ukazatel vycházející z relace tzv. stabilních a labilních ekosystémů, resp. ze vzájemného poměru kultur na referenčním území (ZÚJ Záryby) udává stupeň ekologické stability daného území.

tab. č. : Výměra druhů pozemků území obce Záryby k 31. 12. 2008 (ČSÚ)

Celková výměra pozemku (ha)	816
Lesní půda (ha)	28
TTP (ha)	28

Orná půda (ha)	645
Ostatní plochy (ha)	53
Ovocné sady (ha)	3
Vodní plochy (ha)	21
Zahrady (ha)	22
Zastavěné plochy (ha)	16

Z přehledu je zřetelná naprostá převaha orné půdy. Koeficient ekologické stability (dále též KES) je hodnota, která vyjadřuje ve zkoumaném území poměr tzv. stabilních ploch ku plochám tzv. nestabilním. Neodráží druhovou skladbu porostů ani aktuální stav vegetace. Diskutabilní je jeho aplikace na administrativně vymezené území, vhodnější se jeví na území s přírodní hranicí (povodí). Zde je situace výrazně ovlivněná bariérou toku Labe.

Za stabilní plochy jsou považovány: lesní pozemky, trvalé travní porosty, vodní plochy a toky, sady, vybrané stabilní položky z kategorie ostatní plochy; za nestabilní jsou považovány: orná půda, zastavěné plochy, chmelnice, vinice, vybrané nestabilní položky z kategorie ostatní plochy. Obecně lze konstatovat, že čím vyšší je hodnota K_{ES} , tím řešené území vykazuje vyšší ekologickou stabilitu.

Koeficient ekologické stability pro katastr (tedy i obec) Záryby má dle úhrnných hodnot druhů pozemků evidovaných ke konci roku 2008 hodnotu 0,10 a po vzniku jezera stoupne na 0,19, přičemž stupnice hodnocení dle Lipského (1999) má následující charakteristiku:

- $K_{es} < 0.10$: území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy,
- $0.10 < K_{es} < 0.30$: území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy,
- $0.30 < K_{es} < 1.00$: území intenzivně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v agroekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatkové energie,
- $1.00 < K_{es} < 3.00$: vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energomateriálových vkladů,
- $K_{es} > 3.00$ přírodní a přírodě blízká s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem.

Podle provedeného výpočtu by současnou krajinu v územním obvodu obce Záryby bylo možné charakterizovat jako velmi intenzivně využívanou, se zřetelným narušením přírodních struktur, kde základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy. V zájmovém území jsou přítomny cennější prvky – vodoteče a na ně vázaná vegetace. Existence stávajícího ekosystému (orné půdy) v zájmové lokalitě – v ploše těžby vyžaduje ke své existenci energii dodávanou zvenčí.

Krajinný ráz

Těžba v navržené ploše změny územního plánu bude znamenat výraznou proměnu území – jejího stávajícího využití, způsobí proměnu přírodní charakteristiky a také estetických kvalit území. Pro posouzení kvality a stanovení únosnosti či neúnosnosti těchto změn (vlivů) je žádoucí v rámci probíhajícího procesu EIA zpracovat hodnocení změny územního plánu (záměru) na krajinný ráz – kauzální hodnocení. Toto hodnocení musí postihnout celý záměr těžby a ne pouze část těžby zasahující do působnosti obce Záryby, která je řešena změnou č. 3 územního plánu obce Záryby.

Vlivy na kulturní dědictví

V prostoru plánované těžby se nenachází žádný stavební objekt. Žádná budova tedy nebude vlivem záměru zlikvidována. Možnost archeologického nálezu není při provádění skrývkových a těžebních prací vyloučena. V případě učinění archeologického nálezu je třeba postupovat podle platných předpisů.

6. Porovnání zjištěných nebo předpokládaných kladných a záporných vlivů podle jednotlivých variant řešení a jejich zhodnocení. Srozumitelný popis použitých metod vyhodnocení včetně jejich omezení

Varianty

Změna územního plánu není navržena variantně. Povaha záměru vychází z polohy ložiska nerostné suroviny – štěrkopísku. Možná variantnost spočívá v intenzitě těžby a tím délce jejího trvání. Časová variabilita záměru nemá vliv na prostorové a technické nároky.

Ze srovnání se současným stavem (bez realizace změny územního plánu) budou představovat nejvýznamnější vlivy zábor ZPF, nárůst dopravy na silnici II/322 a vlivy na biotu. Další ovlivnění životního prostředí nastane v hydrosféře, v krajinném rázu území. Zábor ZPF a nárůst dopravy a zřejmě biologické vlivy představují vlivy negativní. Vliv na vodní složku nebude znamenat významně nepříznivý zásah do vodohospodářských poměrů. Vlivy na biotu a krajinný ráz je třeba posoudit v procesu posuzování vlivů záměru na životní prostředí.

Popis použitých metod

Výpočet rozptylu znečišťujících látek v ovzduší (Rozptylová studie – Šinágl, 2008) byl proveden podle Metodického pokynu odboru ochrany ovzduší MŽP výpočtu znečištění ovzduší z bodových a mobilních zdrojů „SYMOS 97“ se zahrnutím Dodatku č. 1 k Metodickému pokynu odboru ochrany ovzduší MŽP výpočtu znečištění ovzduší z bodových a mobilních zdrojů „SYMOS '97“ (věstník MŽP, částka 4/2003). Přestože uvedená metodika byla sestavena se snahou o maximální věrohodnost všech v ní použitých postupů, jejím základem je matematický model, který již svou podstatou znamená zjednodušení a nemůže popsat všechny děje v atmosféře, které ovlivňují rozptyl látek. Stejně tak stabilitní větrná růžice pro zpracování rozptylové studie byla stanovena pomocí odborného odhadu, který vypracoval ČHMÚ Praha, útvar ochrany čistoty ovzduší, oddělení modelování a expertiz. Metodika nepočítá s pozadovým znečištěním, které musí být stanoveno samostatně, výsledky podle metodiky se týkají pouze zdrojů zahrnutých do výpočtu.

Pro hodnocení hluku (hluková studie – Smetana, 2008) z automobilové dopravy a z průmyslových zdrojů hluku byl použit program HLUK+ pásma firmy JpSoft ver. 8.11 profi. Algoritmy výpočtu hluku pozemní dopravy vycházejí z posledního vydání Metodických pokynů pro výpočet hladin hluku z dopravy, autorizovaného pro použití v hygienické službě rozhodnutím hlavního hygienika České republiky ze dne 20. 11. 1991, a z novelizované metodiky pro výpočet hluku z dopravy z roku 2005. Pro stávající komunikační síť byly při výpočtu použity výsledky sčítání intenzity dopravy na dálniční a silniční síti, které provádělo ŘSD ČR v roce 2005. Pro odhad intenzity dopravy pro rok 2010 byly použity růstové koeficienty dopravy ŘSD ČR.

Výpočet KES byl proveden podle Míchala (1985). Koeficient ekologické stability je hodnota, která vyjadřuje ve zkoumaném území poměr ploch tzv. stabilních ku plochám tzv. nestabilním, avšak neodráží druhovou skladbu porostů, aktuální stav vegetace či velikost dané enklávy (přesah mimo referenční území). Například zahrady jsou zde hodnoceny jako plochy stabilní (oproti orné půdě), přičemž není rozlišováno, jedná-li se o zahradu o výměře 2000 m² nebo 200 m² (obě mají pravděpodobně jiné předpoklady z hlediska biologické rozmanitosti těchto porostů v závislosti na pestrosti mikrohabitatů).

Úroveň zpracování vyhodnocení vlivu územního plánu je strategická, nikoliv projektová. Vyhodnocení vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví je přizpůsobeno této skutečnosti. Zabývá se spíše posouzením proveditelnosti koncepce než posouzením detailního technického řešení. Detailnější posouzení a určení případných eliminačních či kompenzačních opatření musí být předmětem dalších stupňů posouzení vlivů na životní prostředí. K posouzení proveditelnosti projektu těžby byl již zahájen proces posuzování vlivů na životní prostředí a na základě oznámení záměru proběhlo zjišťovací řízení, jehož závěrem je požadavek na zpracování dokumentace, oponentního posudku a jejich veřejného projednání podle zákona č. 100/2001 o posuzování vlivů na životní prostředí. Některé konkrétní výstupy a závěry obsažené v oznámení byly využity také pro zpracování tohoto hodnocení.

7. Popis navrhovaných opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí

V této koncepci je posuzována změna využití území v nezastavitelném území obce. Na základě prověření Zadání změny územního plánu obce Záryby byla s přihlédnutím k výstupům zjišťovacího řízení vyvozena tato konkrétní opatření a doporučení:

Ochrana veřejného zdraví

- Plnit požadavky vycházející ze zpracované rozptylové a hlukové studie obsažené v Oznámení záměru – Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby.

- Za účelem snížení (sekundární) prašnosti provádět skrápění a úklid obslužných komunikací a zpevněných manipulačních ploch, především v teplých a suchých dnech.
- Úpravářenskou linku, včetně expedice kameniva, provozovat pouze ve všední dny v denní době, tj. mezi 6.00 a 19.00.
- Skrývku provádět pouze po omezenou část roku, ve všední dny. Skrývku ornice a ostatních zemin neprovádět za nepříznivých atmosférických podmínek, za kterých by docházelo k nadměrnému prášení.
- Udržovat strojový a vozový park v odpovídajícím stavu (omytá kola, zaplachtování).

Ochrana přírody a krajiny

- Na základě posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptáčích oblastech z těžby vyloučit z těžby část zájmového území nacházející se v EVL Polabí u Kostelce včetně navrženého ochranného pásma.
- V dalších stupních procesu EIA předložit biologické hodnocení záměru těžby s důrazem na jarní a letní aspekt.
- V dalších stupních procesu EIA předložit posouzení vlivů záměru na krajinný ráz – kauzální hodnocení.
- Na základě předložených studií v dalších stupních procesu EIA zpracovat plán rekultivace těžbou postiženého území

Ochrana vod

- Průběžně kontrolovat jakost vody bude odběry vzorků vody z těžebního jezera, z vrtu k odběru vod pro sociální účely v prostoru technického zázemí a na vybraném objektu – Odběr vzorků provádět se zaměřením na vybrané složky základního chemismu: pH, dusičnany, dusitany, amonné ionty, vodivost, ropné látky.
- Možné vlivy na hladinu podzemních vod (ve studních) sledovat záměry hladin na vodočtu v těžebním jezeře, na vybraných domovních studnách na okraji obce Křenek a Ovčáry pozorovacích vrtech stávajícího monitorovacího systému.

Půda

- Odděleně ukládat ornici, podorničí a ostatní skrývku, dbát na zabránění degradace humózních zemin.

•

8. Zhodnocení způsobu zapracování vnitrostátních cílů ochrany životního prostředí do územně plánovací dokumentace a jejich zohlednění při výběru variant řešení

S ohledem na invariantní řešení změny územního plánu nebylo možné cíle ochrany životního prostředí pro výběr variant použít. V návrhu změny využití nezastavitelného území jsou zohledněny cíle ochrany životního prostředí na vnitrostátní úrovni.

9. Návrh ukazatelů pro sledování vlivu územně plánovací dokumentace na životní prostředí

V rámci posuzované koncepce lze v návaznosti na probíhající proces EIA navrhnout sledování příslušných indikátorů v následujících oblastech:

Sociální a hospodářská oblast:

- Změny zaměstnanosti v dotčených obcích, včetně zaměstnanosti starších osob.
- Hospodářské využití vodní plochy po těžbě.

Životní prostředí:

- Kvalita vody v těžebním jezeře.
  - Výška hladiny podzemní vody ve studnách v blízkém okolí (Křenek, Ovčáry), popř. na stávajících pozorovacích vrtech.
  - Podíl nově vysazovaných listnatých dřevin.
  - Výskyt invazních druhů rostlin.
  - Diverzifikace druhového složení fauny a flóry.
- Veřejné zdraví a pohoda obyvatel:

- Změny v úrovni akustického zatížení.
- Změny v imisním zatížení oblasti suspendovanými prachovými částicemi.

10. Netechnické shrnutí výše uvedených údajů, závěr

Zadáním změny č. 3 územního plánu obce Záryby je předkládána koncepce využití území o rozloze cca 53 ha k těžbě štěrkopísků. Část katastru, na které se uvedené území nachází, je od obce a větší části jejího katastru oddělena Labem, sousedí ale s dalším územím využívaným pro těžbu štěrkopísků.

Z hlediska udržitelného rozvoje je možno konstatovat, že základní charakteristiky území změny ÚPD Záryby jsou nízká ekologická stabilita území, umístění v záplavovém území, potřeba odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu v celé ploše budoucí pískovny a sousedství s evropsky významnou lokalitou soustavy NATURA 2000. Z těchto v podstatě trvalých faktorů je možno hodnotit vznik nového jezera jako pozitivní změnu v případě zvýšení ekologické stability území, aniž v průběhu těžby dojde k nepřipustnému ovlivnění

území NATURA 2000, jak prokazuje přiložená studie zpracovaná autorizovanou osobou. Rovněž funkce jezera jako retenčního prostoru v případě povodní je vítaná. Protiváhou je ztráta zemědělské půdy, která z hlediska ovlivnění přírody a krajiny má rovněž pozitivní aspekty, její hodnocení v rámci ekonomického a sociálního pilíře koncepce ale nenáleží tomuto elaborátu.

Relativně krátkodobé ovlivnění životního prostředí působené činností v pískovně bylo již zahájeno podáním oznámení EIA. V něm jsou hodnoceny také další složky životního prostředí, ovlivňující hlavně veřejné zdraví – změny v akustické situaci, imisní situaci a změny v režimu a kvalitě podzemních vod. Proces nebyl dosud ukončen. Dosavadní výsledky, které bylo možno interpretovat i v tomto hodnocení dávají předpoklad, že ovlivnění nebude přesahovat v žádné ze složek akceptovatelnou mez.

V posouzení jsou vyhodnoceny jednotlivé požadavky na změnu funkčního využití území, možné vlivy na jednotlivé složky životního prostředí a zdraví obyvatel (např. zábor půdy, vliv na akustické prostředí, apod.).

Závěrem lze konstatovat, že při splnění navržených opatření (doporučení) pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí tak, jak je uvedeno v kap. 7, je návrh změny č. 3 územního plánu obce Záryby z hlediska udržitelného rozvoje území únosný.

PODKLADY

Culek, M. (eds.), a kol, 1996: Biogeografické členění České republiky. Enigma, Praha.

Demek J. a kol. (1987): Zeměpisný lexikon ČSR, Hory a nížiny. Academia Praha.

Havlík, A., a kol. (2009): Hydrotechnické posouzení stability dělicího pásu mezi uvažovanou pískovnou u obce Křenek a korytem řeky Labe; Revital, Praha.

Klouda, L. (2009): Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby, Oznámení záměru dle zákona č. 100/2001 Sb., Praha

Koroš, I. (2008): Záryby, Hydrogeologické posouzení otvírky a těžby ložiska šterkopísků, Hydrogeologická společnost s.r.o., Praha.

Sdělení odboru ochrany ovzduší MŽP o hodnocení kvality ovzduší – vymezení oblastí se zhoršenou kvalitou ovzduší, na základě dat za rok 2006.

Smetana, R. (2008): Provoz pískovny Záryby – hluková studie, Ekomod, Liberec, 2008.

Šinágl, J.: Pískovna Záryby – rozptylová studie, Praha, 2008

Vybrané oblasti udržitelného rozvoje ve Středočeském kraji, kap. 2.2. Přehled vybraných indikátorů a jejich význam pro udržitelný rozvoj. Český statistický úřad, Praha, 2007.

Dostupné na [http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/BE0043FC43/\\$File/13210907022.pdf](http://www.czso.cz/xs/edicniplan.nsf/t/BE0043FC43/$File/13210907022.pdf)

Zadání územního plánu - upraveno dle připomínek DOSS, září 2009.

Ostatní:

<http://www.zaryby.cz/?cil=uzemniplan>

www.geoportal.cenia.cz

<http://www.wmap.cz/vucprazskyregion/>

www.chmi.cz

<http://www.nature.cz/>

ČESKÁ GEOLOGICKÁ SLUŽBA

Správa oblastních geologů

Klárov 131/3
118 21 Praha 1

Ministerstvo životního prostředí

Odbor č. 610, oddělení ochrany půdy
Ing. Helena Bendová
Vršovická 65
Praha 10, 100 10

Váš dopis ze dne
Ze dne 1.2. 2013

Naše značka
SOG-441/029/2013

Vyřizuje
Dalibor Mašek

Praha dne
15.2. 2013

Věc: Expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýza potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek

Česká geologická služba (ČGS), zřízená pro výkon státní geologické služby v souladu s ustanovením § 17, odst. 2 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, zpracovala na základě požadavku ze dne 1. února 2013 od Ing. Heleny Bendové z oddělení ochrany půdy MŽP ČR **expertní posouzení nezbytnosti záboru ZPF a aktuální analýza potřeby využití ložiska nevyhrazeného nerostu - štěrkopísků Záryby-Křenek se zřetelem na jeho prozkoumanost a geologicko ložiskové parametry**

Podkladem pro expertní posouzení bylo následující:

- Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (ZÚR SK) ze dne 19. 12. 2011 vydané na základě usnesení č. 4–20/2011/ZK, včetně mapových příloh, Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území zpracované dle zákona č. 183/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů Krajský úřad Středočeského kraje
- Opatření obecné povahy ZÚR SK vydané dne 7. 2. 2012, s nabytím účinnosti dne 22. února. 2012, které nahrazuje doposud pořízené a schválené územní plány velkých územních celků. Krajský úřad Středočeského kraje
- Regionální surovinová politika Středočeského kraje (dále jen KSP SK, zpracovatelem byla ČGS-Geofond a ČGS, Mašek, D, et. al. 2003).
- Plánované těžební záměry na štěrkopískovou surovinu v předmětné Mělnické oblasti zpracované podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů.
- Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe (zpracovatelem Ateliér T-plán, s.r.o., 2004)
- Tvrdý, J. (2009): Záryby, odborný odhad zásob, surovina štěrkopísek. GP sdružení pro geologii, s.r.o. ČGS-Geofond, FZ6939

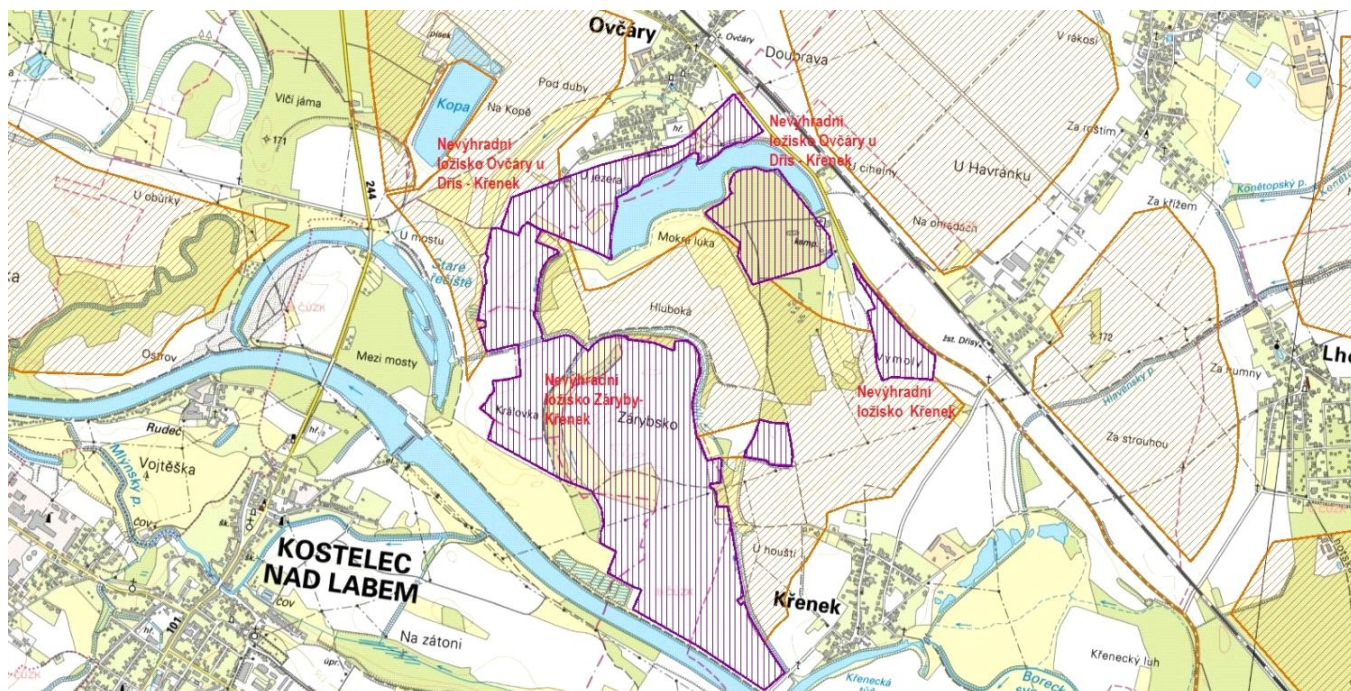
- JANDA, Z; NAVRÁTIL, K.; PUCHTA, J (1962): Závěrečná zpráva Ovčáry, Surovina-štěrkopísky, etapa průzkumu předběžná, Stav ke dni: 11.9.1962, Geologický průzkum, Praha
- ŽITNÝ, L (2009): Křenek, těžebna štěrkopísků, výsledky režimního měření v hydrologickém roce 2008, EKOHYDROGEO Žitný s.r.o., Praha 9, GF P124170
- ZAJÍC, J (1976): Závěrečná zpráva o předběžném inženýrsko - geologickém průzkumu pro modernizaci a rekonstrukci Labské plavební cesty- plavební komory - Přelouč, Klavary, Kostelec n.L. a Brandýs n.L., Stavební geologie, Praha, GF V076265
- KUBÍNOVÁ, Milena; ŽITNÝ, Ladislav (2007): Křenek - těžebna štěrkopísků - vrt KN-1 - vyhodnocení hydrogeologických prací, EKOHYDROGEO Žitný s.r.o., Praha 9
- MARKOVÁ, Olga (1991): Ovčáry – kalová pole, HYDROGEOLOGICKÝ PRŮZKUM, Vodní zdroje GLS, Praha, GF P073534
- SVATOŠ, Antonín (1961): Zpráva o inženýrskogeologickém průzkumu staveniště čerpací stanice u Křenku, Geologický průzkum Praha, závod staveb. geologie, GF V044283
- Spudil, J (2005): Studie využitelnosti východní části prognózního zdroje štěrkopísku R 9370030 Křenek, Praha.
- Koroš, I. (2008): Hydrogeologické posouzení otvírky a těžby ložiska štěrkopísků Záryby, Hydrogeologická společnost s.r.o., zakázkové číslo : 2008 2254
- Maňour J, Klouda, L. et.al. (2010): Dokumentace záměru „Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby“ v souladu s § 6 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění
- Souhlasné stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje ze dne 6.4. 2012 (č. 061373/2012/KUSK/OŽP/Ven k posouzení vlivů provedení záměru „Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby“ na životní prostředí podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění
- Havránek J. (2008): Záryby. Dokumentace vrtu ZA1/08 až ZA8/08. Get, s.r.o., Praha.
- Mikš O. (2006): Dokumentace vrtů K1/06 až K3/06, Exacom, s.r.o.
- Hrouda E. (1988): Podrobný inženýrskogeologický průzkum staveniště čerpací stanice a trasy přívodního řádu mezi Křenkem a Sudovým Hlavnem, okres Mělník a Mladá Boleslav, Stavební geologie Praha.
- Koroš I. (2006): Křenek – EIA. Hydrogeologické posouzení ložiska štěrkopísku. Hydrogeologická společnost Praha.
- Žitný L. (2006): Křenek – štěrkopísek. Hydrogeologická studie – možnost ovlivnění podzemních vod. RNDr. Ladislav Žitný, Praha.
- Žitný L. (2007): Monitorovací systém mělkých podzemních vod v okolí pískovny Křenek. RNDr. Ladislav Žitný, Praha.
- Žitný L. (2008): Křenek. Výsledky režimního měření úrovní hladiny podzemní vody a sledování koncentrací ropných uhlovodíků na objektech monitorovacího systému okolo těžebny štěrkopísku Křenek za druhou polovinu roku 2007, RNDr. Ladislav Žitný, Praha.
- HERCOG, František (1973): Pozorovací síť hlubokých obzorů podzemních vod české křídové pánve, Stavební geologie, Praha, GF P103798

Nevýhradní ložisko Záryby-Křenek (č. D 5273100)

Geografická pozice ložiska

Nevýhradní ložisko štěrkopísků D 5273100 Záryby – Křenek se nachází západně až severozápadně od obce Křenek, v údolní nivě řeky Labe, severně od jejího toku. Nadmořská

výška terénu se pohybuje kolem 165 m. Lokalita leží cca 6 km jihovýchodně od Neratovic. Geografická pozice ložiska Záryby – Křenek a bloky zásob ložiska (fialovou barvou konturované) je znázorněna na následujícím obrázku:

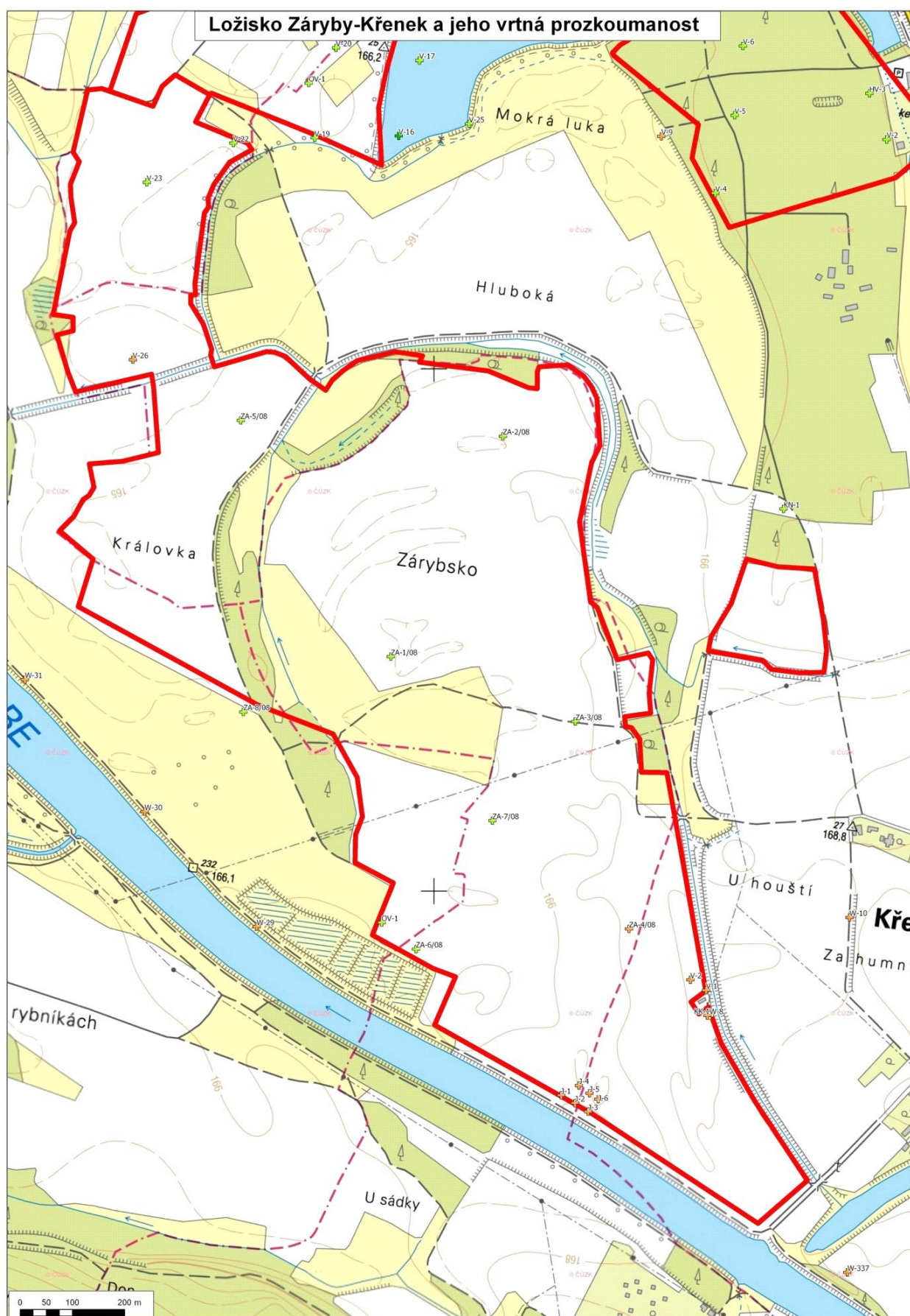
b) Dosavadní vrtná prozkoumanost ložiska

Nevýhradní ložisko Záryby – Křenek je dostatečně a věrohodně prozkoumáno. Nejstarší geologický průzkum v blízkosti lokality Záryby-Křenek je průzkum staveniště čerpací stanice Křenku (Svatoš 1961), při kterém byly realizovány vrty V-1 a V-2, provedené pod bázi polohy štěrkopísků o celkové metrži 11,2 bm. Další geologický průzkum zasahující přímo lokalitu Záryby-Křenek je akce geologického průzkumu za účelem vyhledávání ložiska štěrkopísků Ovcáry u Dřís (Janda Z, 1962). Součástí tohoto ložiskového průzkumu zaměřeného na vyhodnocení zásob štěrkopísku v zájmovém území bylo provedení 30-ti ložiskových vrtů o celkové metrži 332 bm, z nichž se v zájmovém území lokality Záryby – Křenek nacházejí 3 vrty (V-22, V-23 a V-26). V rámci studie hlubokých obzorů podzemních vod České křídové pánve (Hercog F, 1973) byla vytvořena síť vrtů, z níž bylo pro účely průzkumu využito 3 vrtů (W-29, W-30 a W-31) lemuující řeku Labe při Z okraji lokality. Další vrty situované u řeky v blízkosti jižního okraje lokality Záryby-Křenek (S-1, J-1 – J-6) a vrty W-8 a W-10 byly převzaty ze zprávy o předběžném inženýrsko-geologickém průzkumu (Zajíc J, 1976). Tento průzkum zahrnoval celkově 34 vrtů o celkové metrži 247,8 bm na lokalitách Brandýs n. Labem, Kostelec n. Labem, Klavary a Přelouč. Vrt OV-1 (hloubka 13 m) vznikl jako jediné geologické dílo při hydrogeologickém průzkumu na kalová pole v Ovcárech (Marková, 1991). V rámci průzkumu a výpočtu zásob na ložisku Křenek byly firmou GET s.r.o. v březnu a dubnu roku 2006 na lokalitě Křenek, která při severní hranici sousedí s lokalitou Záryby odvrtny další 3 ložiskové vrty K1/06, K2/06 a K3/06 o celkové metrži 30 bm (Mikš, 2006). V neposlední řadě dalších 8 nových vrtů (ZA1/08 – ZA8/08) zachycujících významně polohu štěrkopísků a to až na samotnou bázi na lokalitě Záryby –Křenek bylo realizováno firmou Stavební geologie – IGHG v listopadu 2008 (Tvrđý J, 2008).

Seznam vrtů s vyznačenými mocnostmi štěrkopískové suroviny a celkové skrývky v zájmové oblasti Záryby-Křenek dokumentuje následující tabulka:

Název vrt	Celková mocnost (m)	
	Mocnost skrývky + ornice CELKEM	MOCNOST štěrkopískové suroviny
ZA1/08	0,7	10,0
ZA2/08	0,6	9,4
ZA3/08	0,8	10,7
ZA4/08	0,5	Nedovrtán (5,8 m)
ZA5/08	2,1	Nedovrtán (var. 7,4 m)
ZA6/08	1,1	13,1
ZA7/08	0,9	11,1
ZA8/08	1,4	9,3
V-1	3,0	Nedovrtán 2,2
V-2	1,5	Nedovrtán 3,7
S1	1,6	Nedovrtán 5,5
W-8	2,5	Nedovrtán >1,5
W-10	1,0	Nedovrtán >4,5
J-1	1,8	Nedovrtán 4,5
J-2	0,4	Nedovrtán 5,6
J-3	0,4	Nedovrtán 5,9
J-4	1,8	Nedovrtán 4,3
J-5	0,3	Nedovrtán 5,5
J-6	0,3	Nedovrtán 6,0
W-29	0,2	Nedovrtán 5,8
W-30	(var. 0,5)	Nedovrtán (var. 4,5)
W-31	0,4	Nedovrtán 4,3
OV-1	0,5	9,9
K1/06	2,4	7,6
K2/06	2,3	7,7
K3/06	0,8	8,4
V-22	0,7	9,9
V-23	0,5	10,1
V-26	0,4	5,9 Nedovrtán (var. 2,6)

Podrobnou vrtnou prozkoumanost oblasti ložiska Záryby-Křenek dokumentuje následující obrázek:

c) Geologicko ložiskové poměry, jakostně–technologické parametry suroviny, hydrogeologické poměry, včetně objemů zásob

Akumulace fluvialních sedimentů řeky Labe, která představuje ložiskově ověřovanou polohu, má na lokalitě členitou bázi, která se pohybuje v rozmezí od 152 do 162 m n.m. Také povrch akumulace fluvialních sedimentů a nadložních hlín je proměnný, kolísá od 163 do 166 m n.m..

Ve vertikálním směru je možné vysledovat sled v podobě 2 základních sedimentačních cyklů:

- Hrubozrnné štěrkopísky, střednozrnné štěrkopísky, písky
- Střednozrnné štěrkopísky, písky.

Nejvýše uložené písky a štěrkopísky představují fluvialní sedimenty pleistocénního a holocénního stáří. Pleistocén je reprezentován würmskou říční terasou z poslední doby ledové, která sleduje v souvislých výskytech oba břehy Labe, v rozsáhlejších plochách je vyvinut na pravém břehu Labe, na levém jsou poměrně malé plošné výskyty u Záryb, Kostelce nad Labem a v oblasti Neratovic, kde již přechází v odpovídající úroveň vltavské terasy.

Jako surovinu (nevyhrazený nerost – štěrkopísek) lze hodnotit převážnou část akumulace fluvialních sedimentů tvořenou písky a štěrkopísky. **Mocnost suroviny se ve střední části lokality pohybuje obvykle kolem 11- 13 m**, v JV části zájmového území je nižší, okolo 8 m.

Z petrografického hlediska jsou zde zastoupeny fluvialní štěrkopísky, nejčastěji je zastoupena zrnitost 0,5 – 2,0 mm s příměsí valounků, jejichž rozměr se pohybuje od 3 do 5 cm, ve vyšších polohách od 5 do 7 cm, místy až 12-16 cm v nižších polohách štěrkopísků.

Nadložní skrývky jsou proměnlivě mocné, většinou se pohybují v rozmezí 0,5 až 1,5 m, výjimečně dosahují až 2,5 metrů. Pod několik decimetrů mocnou ornici může být přímo písek, občas může být pod ornici i několik decimetrů mocná vrstva charakteru sprašové hlíny (skrývka ostatní).

Jakostní a technologická charakteristika suroviny

Z vrtů ZA1/08 – ZA8/08 (Tvrdý, 2009) bylo odebráno cca 12 vzorků na analýzu jakostní a technologické kvality suroviny. Zároveň tak bylo možno vycházet z údajů bezprostředně navazující těžené lokality Křenek, ve které byly nedaleko od okraje zájmového území Záryby-Křenek provedeny vrty K1/06 – K3/06 (Mikš, 2006).

Drobné kamenivo je tvořeno zrnitostními frakcemi 0,25 až 1 mm, zbylé zrnitostní frakce, tj. pod 0,25 mm a nad 1 mm, v něm budou zastoupeny podstatně méně. Hrubé kamenivo je z převážné části tvořeno zrnitostními frakcemi 4 až 8 mm, dále potom 8 až 16 mm a 16 až 32 mm. Zrnitostní frakce nad 32 mm v něm bude zastoupena podstatně méně. **Průměrná jílovitost suroviny je velmi nízká (kolem 3-4 hm. %).** Hrubší frakce budou mít obvykle menší procento odplavitelných částic. Surovina je téměř monominerální, tvořená dobře opracovanými klasty křemene. Proto lze usuzovat na její příznivé fyzikálně-mechanické vlastnosti.

Ve štěrkopísku na lokalitě Záryby- Křenek je zhruba ve stejném poměru hrubé kamenivo (cca 40-50 %) a drobné kamenivo. Hrubé kamenivo bude použitelné pro výrobu betonových směsí. Téměř z poloviny však může být hrubé kamenivo tvořeno valouny o průměru větším než 12 -16 mm. Zbývající o něco vyšší podíl (cca 50 %) představuje drobné kamenivo (zrnitostní frakce 0-4 mm), které je bez náročné úpravy využitelné jako maltařská surovina.

Hydrogeologické poměry

Hydrogeologická situace v zájmovém území je určována především stavem vody v řece Labe protékající cca 1,5 km JZ od lokality. Zájmové území leží na jižním okraji hydrogeologického rajónu číslo 451 – Křída severně od Prahy (Koroš, 2008). Vyskytující se horniny labské oblasti české křídové pánve jsou slabě puklinově propustné. Propustnost bývá navíc podstatně snížena ve svrchní jílovitě zvětralé zóně, která zpravidla tvoří podložní izolátor zvodni, vyvinuté v kvartérních sedimentech. Specifický odtok podzemní vody z širšího okolí (Koroš, 2008) se pohybuje v hodnotách $2 - 3 \text{ l/s/km}^2$. Specifický odtok v povodí Hlavenského potoka se uvádí $2,53 \text{ l/s/km}^2$. Mělká zvodně je vázána na pleistocénní akumulaci terasy. Průlinová propustnost kvartérních sedimentů je poměrně značná, pohybuje se v hodnotách koeficientu propustnosti $1 - 8,0 \cdot 10^{-4} \text{ m/s}$ (dobře propustné štěrkopísky). Hladina podzemní vody mělké zvodně byla při ověřování ložiska měřena v průzkumných ložiskových vrtech. V prostoru ložiska se hladina podzemní vody nachází v úrovni 1,6 – 4,0 m pod terénem, tj. kolem 162,5 – 165,9 m n.m. Směr proudění podzemní vody je generelně k toku Labe, nebo paralelně s jeho korytem, tj. k SZ a ZSZ (Koroš, 2008).

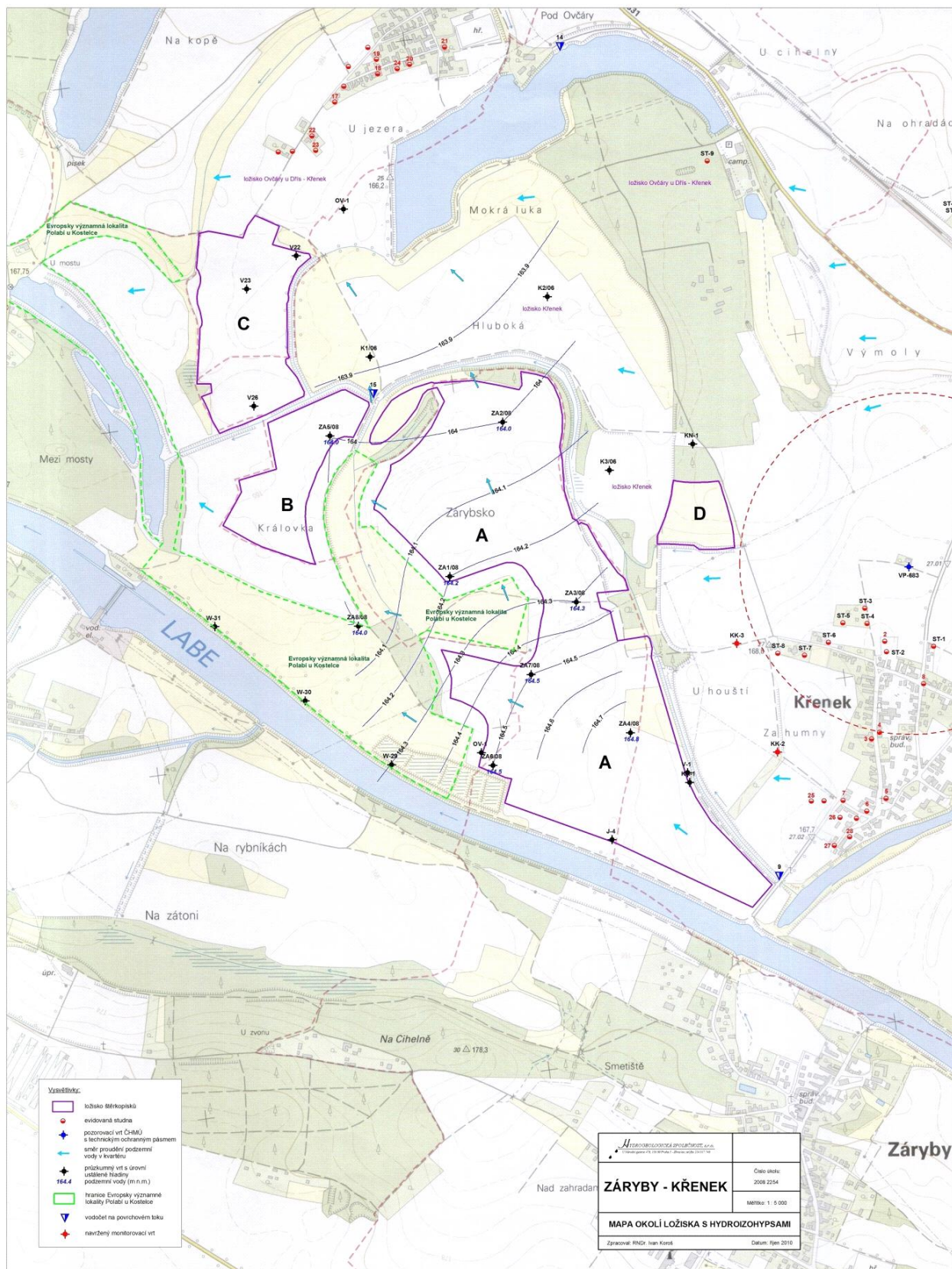
V blízkosti Labe je režim proudění podzemních vod ovlivněn sezónním kolísáním hladiny vody v řece. V období vyšších stavů v řece dochází podél Labe k infiltraci říčních vod do kvartérní terasy. Při povodňových stavech dochází krátkodobě k lokálním všesměrným změnám směru proudění podzemních vod. Podzemní vody jsou středně až silně mineralizované, neutrální až slabě zásadité reakce, se zvýšenými obsahy železa a manganu a relativně nízkými obsahy dusíkatých látek (Koroš, 2008).

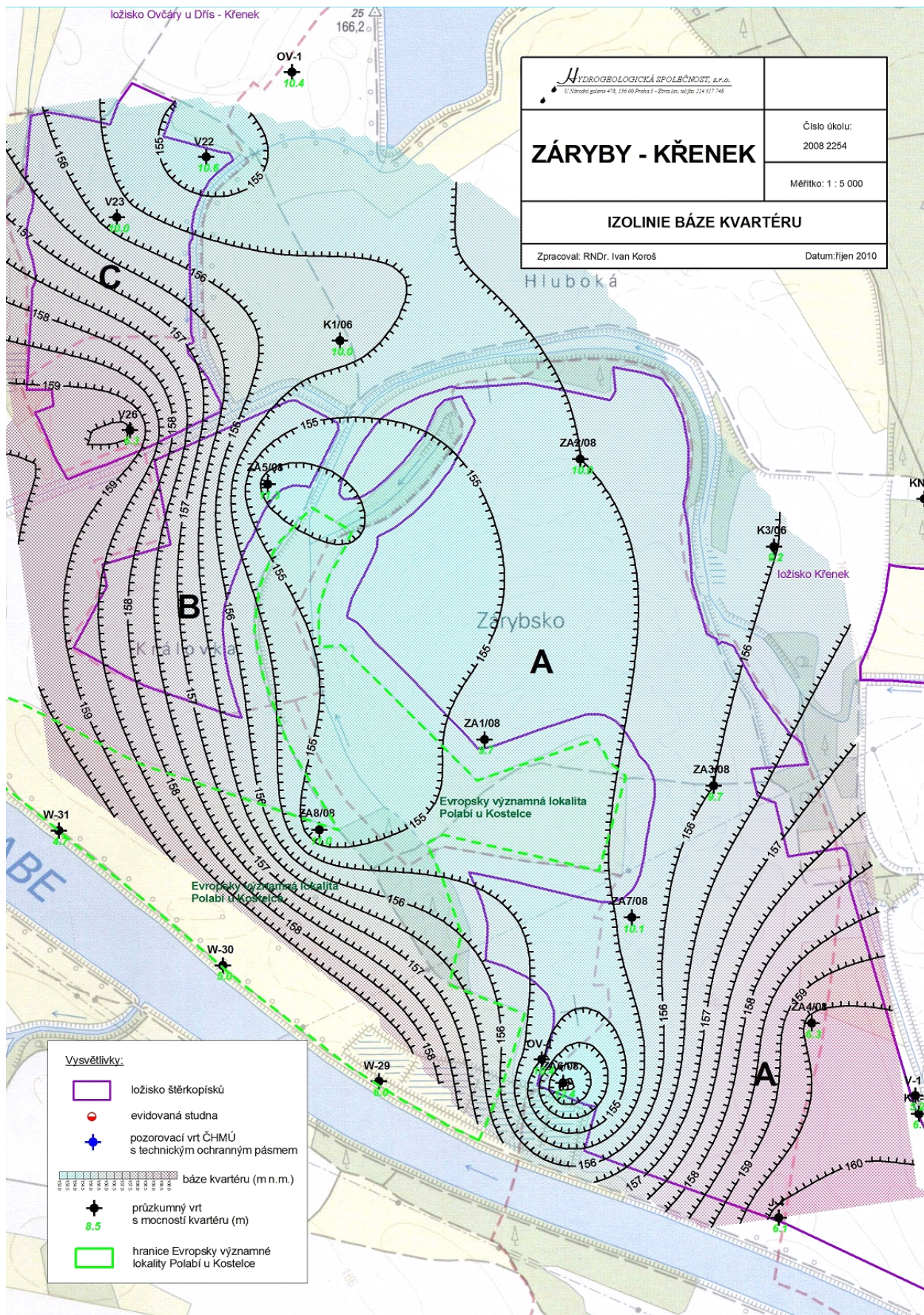
Ložisko Záryby-Křenek má být těženo zčásti nad, ale většinou pod úrovní hladiny podzemní vody. Štěrkovité písky jsou dobře propustné. Vlastní těžba štěrkopísků a vytvoření vodní plochy nebude znamenat výrazný zásah do režimu proudění mělkých podzemních vod zejména z důvodů, že:

- současný sklon hladiny podzemní vody je velmi malý
- v území jsou značné statické i dynamické zásoby podzemních vod vázané na kvartér
- vodní režim a úrovně hladin jsou velmi silně fixovány na stav hladiny vody v Labi.

Bezpochyby bude docházet k mírnému ochuzování zvodně odběrem vlhké suroviny a z vodních ploch se bude část vody volně odpařovat. Vliv ztrát vody při těžbě se vzhledem k značné akumulaci podzemní vody v kvartérním kolektoru projeví snížením úrovně hladiny podzemní vody v blízkém okolí v rozsahu maximálně nižších desítek cm, v extrémním případě do 0,7 m.

Na následujících obrázcích jsou vyznačeny hydroizohypsy a izolinie báze kvartéru v předmětném ložiskovém území Záryby – Křenek (Koroš 2008).

Vzhledem k dobré propustnosti hornin může dosah vlivu těžby zasahovat do vzdálenosti minimálně vyšších desítek metrů od okraje těžebny, avšak zásadní změny sezónního režimu kolísání hladiny by neměly nastat. Vliv těžby by neměl podstatným způsobem dosahovat k okrajům obcí, kde jsou vybudované jímací objekty (studny). Nepodstatný vliv (snížení hladiny do 0,5 m) lze v přijatelné míře očekávat v západní části obce Křenek.

Skutečné vlivy plánované těžby budou monitorovány následovně (Maňour, et. Al , 2010) :

- záměry hladin na vybraných objektech, tj. 4x ročně na vodočtech v těžebních jezerech a 4x ročně na vybraných domovních studnách na okraji obce Křenek a Ovčáry a na pozorovacích vrtech monitorovacího systému
- porovnáním s měřením hladin v pozorovacím vrtu ČHMÚ VP-683
- min. 2x ročně odběry a analýzami vod z těžebních jezer.

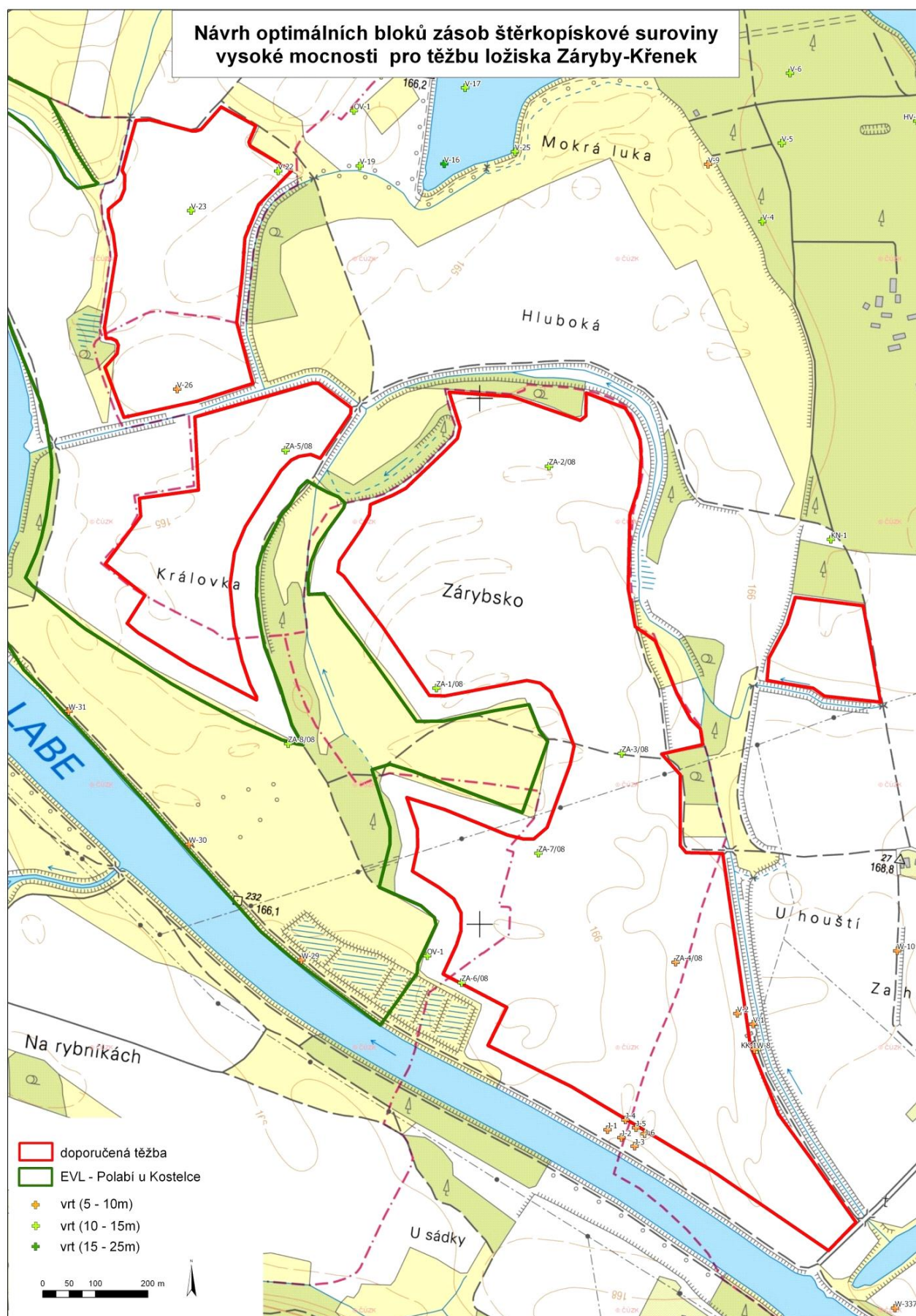
Objemy využitelných zásob štěrkopísků na lokalitě Záryby-Křenek a limity jejich využití

V rámci odhadu zásob na ložisku Záryby-Křenek bylo na ložisku vypočteno v 7 blocích na ploše 1 084 781 m² celkem 8 984 031 m³ zásob štěrkopískové suroviny a celkem 982 584 m³ skrývky, včetně ornice. **Z toho 8 308 857 m³ zásob štěrkopísků je v kategorii vyhledaných bilančních a to těžitelných na ploše 1 010 047 m²** a zbývajících 675 174 m³ zásob je v kategorii vyhledaných bilančních vázaných na ploše 74 734 m². Zásoby vázané byly stanoveny pro území ochranného pásma elektrického vedení a EVL (evropsky významnou lokalitu) – Polabí u Kostelce (CZ0210152) soustavy NATURA 2000. Střety zájmů ovlivňující možnost využití ložiska vyplývají na lokalitě Záryby-Křenek a v jejím nejbližším okolí především z existence elektrického vedení 22 kV a jeho ochranným pásmem stanoveným ze zákona na 7 m od kraje elektrického vedení a dále z existence EVL – Polabí u Kostelce (CZ0210152) soustavy NATURA. **Vliv těžby ložiska Záryby-Křenek na ochranu zemědělského půdního fondu, zdrojů podzemních vod a dalších složek životního prostředí a dále na ekologickou stabilitu území a krajinný ráz byly předmětem posouzení vlivů dokumentace záměru „Činnost prováděná hornickým způsobem na ložisku Záryby“ na životní prostředí v souladu se zákonem č. 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění (Maňour, et.al. 2010), ke které Krajský úřad Středočeského kraje vydal dne 6.4. 2012 (čj. 061373/2012/KUSK/OŽP/Ven) souhlasné stanovisko .**

Z výše uvedeného vyplývá, že ložisko zaujímá velmi optimální mocnosti štěrkopískové suroviny o průměrné mocnosti 10 metrů, vysoké jakostně technologické kvality suroviny s požadovanou hrubozrnnější granulometrií a s velmi nízkými skrývkovými poměry. Z celkové prozkoumané ložiskové plochy nevýhradního ložiska Záryby – Křenek (tj. cca 108,5 ha) činí celková optimální plocha pro využití nevýhradního ložiska štěrkopísků cca 93,2 ha, z toho v k.ú. Záryby cca 55 ha a optimální plocha pro těžbu štěrkopísků v k.ú. Křenek činí cca 38 ha. Těžitelný objem štěrkopískových zásob z této optimální ložiskové plochy (tj. cca 93,2 ha) činí cca 6,9 mil m³, tj. cca 12,42 mil tun vytěžitelných zásob. Při projektované a povolení roční těžbě 250 000 m³ štěrkopísků bude činit reálná životnost využití ložiska Záryby- Křenek min. 28-33 let.

Optimální plochu bloků zásob pro těžbu štěrkopísků na ložisku Záryby-Křenek dokumentuje následující obrázek:

**Návrh optimálních bloků zásob štěrkopískové suroviny
vysoké mocnosti pro těžbu ložiska Záryby-Křenek**

Zastoupené bonitované půdně ekologické jednotky reprezentují I, II, III. a IV. Stupeň (dle metodického pokynu MZP č. j. OOLP/1067/96 k odnímání půdy ze zemědělského půdního fondu). Z celkové prozkoumané ložiskové plochy (tj. cca 108,5 ha) je ochrana zemědělského půdního fondu zastoupená cca 15 % plochy I. třídy ochrany ZPF, 52 % plochy II. třídy ochrany ZPF a cca 30 % plochy zaujímá III. Třída ochrany ZPF a zbytek tvoří IV. Třidu ochrany ZPF.

Budoucí otvírka i těžba ložiska může být zahájena v severovýchodní části plánované těžebny v blízkosti stávajícího technického zázemí těženého nevýhradního ložiska Křenek. Těžba je navržena ve čtyřech etapách (těžebních prostorech) oddělených od sebe vodními toky s doprovodu vegetací.

Velkou výhodou je, že při plánované těžbě ložiska štěrkopísku Záryby-Křenek bude využito již existující celkové technické zázemí pískovny Křenek. Zde se již nachází třídič pro úpravu suroviny, deponie skryvek, skládka vydobyté suroviny na vlastní technické zázemí – provozní montovaná hala, trafostanice, studna a sociální zázemí. K technickému zázemí vede účelově vybudovaná přístupová zpevněná (zčásti panelová a zčásti asfaltová) komunikace, vycházející ze silnice č. III/10158. Ta bude využita k dopravě vydobyté suroviny i osobní přepravě do areálu pískovny rovněž při těžbě na ložisku Záryby- Křenek. Záměr využití ložiska Záryby-Křenek si tedy nevyžádá výstavbu žádné nové infrastruktury, jelikož bude plně využita stávající.

d) Dosavadní roztěženost štěrkopísků na území Mělnicka a Neratovicka

Analýza využívání a životnosti zásob na stávajících ložiskách a potřebnosti otvírky ložiska štěrkopísku Záryby - Křenek

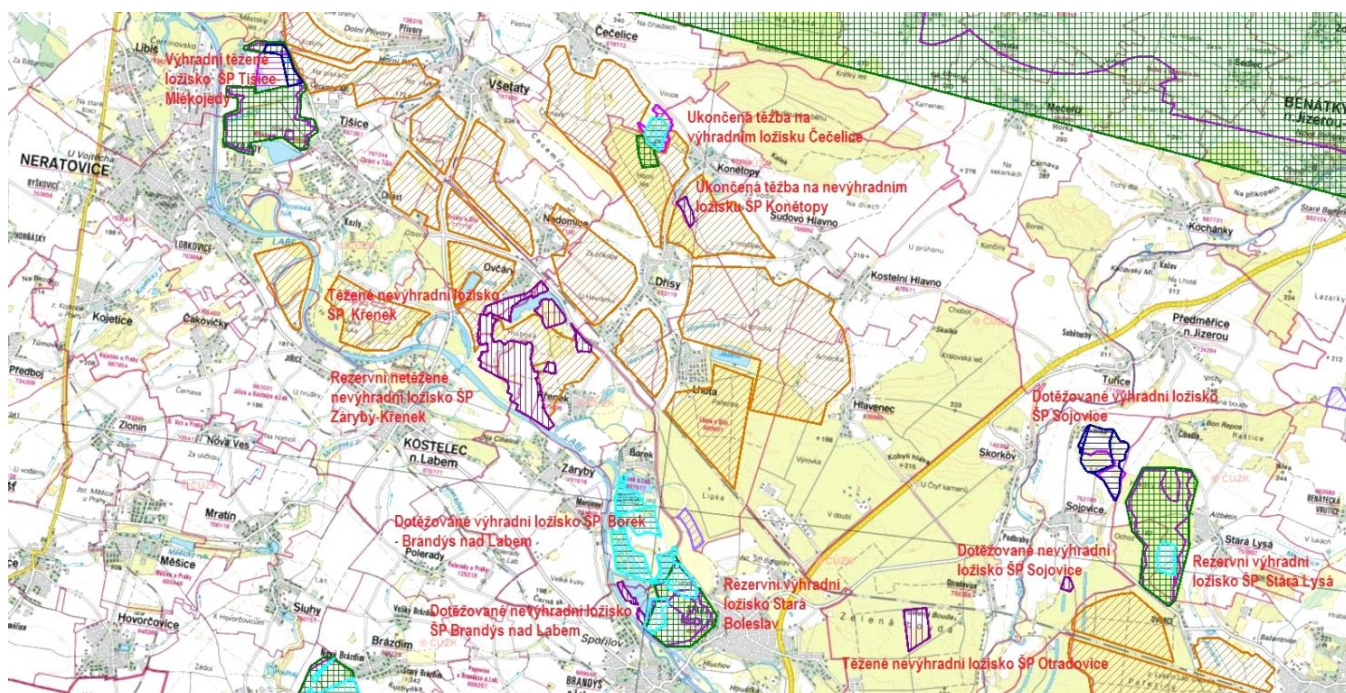
Kompletní údaje o reálné životnosti zásob na veškerých využívaných ložiskách štěrkopísku (výhradních a nevýhradních) na území Mělnicka a Neratovicka, předpokládané životnosti stávajících využívaných ložisek, včetně ložisek vytěžených, resp. postupně ukončovaných, se opírají o platné Bilance zásob ČR pro výhradní ložiska k 1.1. 2012, dále o Evidenci zásob ložisek nevyhrazených nerostů k 1.1. 2012 a v neposlední řadě i o Bilanci zásob v dobývacích prostorech k 1.1. 2012 v ČR.

Dosavadní roztěženost a životnost jednotlivých těžených ložisek štěrkopísku na území Mělnicka a Neratovicka dokumentuje následující tabulka a obrázek:

Ložiska výhradní - bilancovaná									
Název ložiska	číslo ložiska	Název dobývacích prostorů	Číslo dobývacího prostoru	Zásoby bilanční prozkoumané volné + vyhledané (Jednotky m ³)	Z toho zásoby vytěžitelné k 1.1. 2012 / Zásoby v POPD K 1.1. 2012 Tis. m ³	Celkové zásoby bilanční prozkoumané vázané + vyhledané vázané	Celkové zásoby nebilanční	Těžba za rok 2011 v tis. m ³	Životnost ložiska (roky)
Černuc	B-3195100	Černuc	71029	155	35/35	199	0	57	Max. 1 rok
Hostín	B-3003100	Hostín	71019	0	0/572	572	635	0	Max. 1-2 roky
Sojovice	B-3088900	Sojovice I	70533					94	Max. 9 – 10 let a to za předpokladu vytěžení
		Sojovice II	71074		117,6/117,6				
		Sojovice III	71096	3036	2481,40/965	43	0		

					42,50/42,50				zásob v DP Sojovice II
Tišice- Mlékojedy	B- 3163300	Tišice I	71103	8678	5/5	1001	778	36	Max. 6 -7 let za podmínky plánovaného rozšíření těžby o cca 6,9 ha na základě vydaného souhlasného stanoviska k EIA ze dne 17.8. 2011
Vojkovice 1	B- 3002900	Všestudy	70768	866	155,50/41,50	0	0	6	Max- 3-4 roky, plánované rozšíření do CHLÚ Křivousy
Vliněves	B- 3002401	Vliněves	70200	1627	1560/0	91	53	0	S ukončenou těžbou
Borek- Brandýs nad Labem	B- 3017400	Borek nad Labem Borek nad Labem I Stará Boleslav	70787 70988 71174	819	840/0 0/0 950/0	0	0	0	Max. 3-5 let
Čečelice	B- 3162800	Čečelice	70884	0	0 / 0	0	844	0	S ukončenou těžbou
Hostín 2	B- 3003101			12111	-	1187	87	0	Připravuje do těžby s rozšířením plochy DP o 66,5 ha na základě vydaného souhlasné stanoviska k EIA ze dne 9.9. 2008
Lužec nad Vltavou	B- 3002502	Lužec nad Vltavou I Lužec nad Vltavou II	71180 71181	2034	580/0 900/0	492	412	0	Max. 4 roky
Stará Boleslav	B- 3193000	Stará Boleslav	71174	1536	950 / 0	2364	0	0	rezerva
Stará Lysá	B- 3003401			13333	-	7586	0	0	Rezerva
Stará Lysá	B- 3003400	Stará Lysá	71136	1052	-	490	0	0	S plánovanou těžbou
Vraňany	B- 3002500	Lužec nad Vltavou (Vraňany) Vraňany I	70113 70975	1864	- 1000 / 0	3015	461	0	Připravuje se do těžby na ploše 25 ha, vydané souhlasné stanovisko k EIA dne 17.5. 2011. Životnost 10-

							13 let
Ložiska nevyhrazeného nerostu - Nevýhradní ložiska dle zákonné evidence § 13 novely zákona č. 62/1988 Sb., bez zákonné ochrany- součást pozemku podle § 7 zákona č. 44/1988 Sb., dle pozdějších novel							
Název ložiska	číslo ložiska	Součást pozemku podle § 7 zákona č. 44/1988 Sb., dle pozdějších novel	Zásoby bilanční prozkoumané volné+ vyhledané volné (Jednotky tuny)	Celkové zásoby bilanční vázané	Celkové zásoby nebilanční	Těžba za rok 2011 v tis. m ³	Životnost ložiska (roky)
Brandýs nad Labem	D-5151200		134	0	0	74	Max. 2 roky
Černuc 2	D-5277200		366	0	0	78	Max. 4-5 let, vydané souhlasné stanovisko EIA dne 4.2. 2011 na rozšíření těžby s navýšením o 160 tis. tun zásob
Daleké Dušníky	D-5229001		25	0	0	0	Max. 3 roky
Dalovice u Mladé Boleslavi	D-5256700		4	0	0	0	Max. 1 rok
Konětopy	D-5241000						S ukončenou těžbou
Křenek	D-5273300		577	0	0	296	Max. 2-3 roky, s postupným rozšířením do ložiska Záryby - Křenek
Otradovice	D-5258300		384	0	0	287	Max. 1-2 roky, s plánovaným rozšířením max. 15-20 let
Sojovice	D-5235300		8	0	0	0	Ukončená těžba
Újezdec-Dřínov	D-5274400		778	0	0	104	Max. 3-4 roky
Zálezlice-Chlumín	D-3003201		637	0	0	364	Max. 3-5 let za podmínky rozšíření těžby o plochu 6,9 ha na základě vydaného souhlasného stanoviska k EIA pro pokračování těžby (IV. etapy) dne 20.7. 2011
Zlosyň 3	D-5272200		4350	0	0	335	Max. 10-12 let
Zlosyň 2	D-5277000		486	0	0	43	Max. 5-7 let
Zlosyň 1	D-5269400		461	0	0	76	Max. 3-4 roky

V blízkosti plánovaného záměru nevýhradního ložiska Záryby-Křenek, tj. do spádové oblasti 30-40 km od předmětného ložiska, **se nachází 5 těžených výhradních ložisek štěrkopísků s velmi nízkou (až kritickou) životností zásob.** Jedná se o ložisko Tišice-Mlékojedy s DP Tišice I s životností zásob max. 6-7 let, ložisko Vojkovice I s DP Všestudy s maximální životností 3-4 roky, ložisko Černuc s DP Černuc s max. životností 1 rok, ložisko Hostín s DP Hostín s max. životností 1 rok a v neposlední řadě ložisko Nelahozeves-Uhy s DP Nelahozeves s max. životností 5-6 let. Zbývající 2 těžená výhradní ložiska (Borek-Brandýs nad Labem Lužec nad Vltavou) zaujímají životnost zásob max. 3 – 5 let. Rovněž na území jsou celkem 3 výhradní ložiska s ukončenou těžbou (Vlněves, Čechelice, Jevíněves).

Ještě kritičtější stav vytěžitelných zásob a nízké životnosti ložisek štěrkopísků je u využívaných ložisek nevyhrazeného nerostu, resp. ložisek nevýhradních podle zákonné evidence § 13 novely zákona č. 62/1988 Sb., které jsou součástí pozemku podle § 7 zákona č. 44/1988 Sb., dle pozdějších novel. Z celkového spádové počtu 13 využívaných nevýhradních ložisek štěrkopísků na území Středočeského kraje je těsně před ukončením (tzn. s vytěžitelností od 1 roku do max. 4 let) **celkem 9 ložisek.** Jedná se o ložiska (Křenek, Otradovice, Zálezlice-Chlumín, Zlosyň 1, Brandýs nad Labem, Černuc 2, Daleké Dušníky, Dalovice u Mladé Boleslavi, Újezdec-Dřínov). Dále u 3 ložisek nevyhrazeného nerostu byla již těžba ukončena (Sojovice, Ovčáry u Dráha, Konětopy). Těžba byla zastavena z důvodů nízkých těžitelných zásob na jednom z bloků zásob ložiska Borek-Brandýs nad Labem. **Pouze u 3 využívaných ložisek se životnost zásob pohybuje více než 6 let (ložisko Zlosyň 2, Zlosyň 3 a výhradní ložisko Sojovice).**

Celková roční produkce štěrkopísků z využívaných ložisek na území Středočeského kraje činí 2957 tis. m³ (tj. 5204 tis. tun). Tento stav je k poslednímu datu 1.1.2012. Uvedená roční produkce zachovává konstantní objem od roku 1996, tzn., že těžba štěrkopísků na území Středočeského kraje je stále dominantní a je potřebná pro pokrytí stávající a plánované dopravní infrastruktury a veřejně prospěšných staveb celostátního významu. Z této celkové roční produkce zaujímá cca 1009 tis. m³ těžba z výhradních ložisek, tj. cca pouze 30%, zbývající část objemu roční produkce

(tj. 1948 tis. m³) je saturována těžbou z nevýhradních ložisek. **V případě ukončení těžeb (max. do 3-5 let) na výše vyjmenovaných 14 výhradních a nevýhradních ložiskách nacházejících se v bezprostřední blízkosti nevýhradního ložiska Záryby-Křenek, dojde k úbytku, resp. výpadku roční produkce šterkopísků v objemu cca 2 000 tis. m³ (tj. 3520 tis. tun).** Přestože na řadě těžných ložiskách jsou evidované dostatečné zásoby (např. Tišice –Mlékojedy, Hostín 2, Zálezlice-Chlumín, apod.), jedná se o zásoby hluboko za hranicí dobývacích prostorů v rámci CHLÚ s nízkými zásobami uvnitř POPD a DP. Uvážíme-li navíc, že pouze část zásob bilančních volných představují zásoby schválené k těžbě v rámci POPD či PVL, může být skutečný úbytek zásob na stávajících těžných ložiskách ještě podstatně vyšší. Nikde přitom vzhledem ke střetům zájmů a pozemkovým vztahům neexistuje garance, že se povolovací proces těžby podaří úspěšně realizovat i ve zbylé části těchto ložisek.

Na výhradním ložisku Sojovice (č. B-3088900) jsou zásoby zcela vytěžené, resp. před vytěžením jsou dobývací prostory DP Sojovice III a DP Sojovice I. **Ložisko Vojkovice 1** je z velké části vytěženo s max. životností 1- 2 roky. Vzhledem k vysokému stupni vytěžení ložiska byl v roce 1993 původní DP Vojkovice z rozhodnutí OBÚ Kladno zmenšen a jeho název změněn na Všestudy 70768 K 1.1.2012 bylo na ložisku evidováno 419 tis. m³ bilančních prozkoumaných volných a 447.000 m³ bilančních vyhledaných volných zásob. **U ložiska Hostín 2** bylo vydané souhlasné stanovisko EIA (dne 9.9. 2008, čj. 500/2121/50012/06/62790/ENV/08) k záměru rozšíření stávajícího DP Hostín o plochu 66,5 ha pro I. etapu pokračování hornické činnosti na výhradních ložiscích šterkopísků Hostín a Hostín 2 podle plánu otvírky, přípravy a dobývání je podmíněné **a to za předpokladu výstavby a provedení rozšíření účelové komunikace (mezi silnicemi II/101 a II/522) na dvoupruhovou, rozšíření komunikace III/24217 na dvoupruhovou (v úseku od křižovatky silnic III/24217 a II/522 podél vodního toku Černávka ke křižovatce silnic III/24217 a III/00810) a obchvatu silnice II/522 kolem místní části Netřeba.** Zahájení hornické činnosti na **ložisku šterkopísku Vraňany** v dobývacím prostoru Vraňany I. (na pozemcích PK, pč. 308,381,382/1, 386 v k.ú. Vraňany o ploše cca 25 ha) s vytěžitelnými zásobami suroviny o objemu 1 964 667 m³ se předpokládá ještě v letošním roce. Životnost ložiska se při projektované roční těžbě 250 tis. tun/rok předpokládá max. na 10 -13 let. Předmětem plánované těžby je rovněž rozšíření ložiska Vojkovice 1 do CHLÚ Křivousy a plánovaná těžba nevýhradního ložiska Dušníky nad Vltavou., kde celková max. plocha záměru těžby je 352,7 ha a v celém zájmovém území by mohlo být vytěženo 23 000 000 m³ šterkopísku. Předpokládána max. roční těžba je 800 tis. tun. Při této roční kapacitě se předpokládá životnost těžby na 47 let.

V rámci rozšíření stávající těžby na ložisku Černuc II o plochu 7,45 ha je možno vytěžit už jenom cca 160 tis. tun zásob surovin, což zaujímá velmi nízkou životnost ložiska max. na 2-3 roky. Rovněž velmi nízká životnost těžby šterkopísků je na **nevýhradním ložisku Zálezlice – Chlumín** v rámci pokračování IV.etapy na ploše 69 208 m². Při plánované roční těžbě max. 800 000 tun, (což odpovídá přibližně současné kapacitě těžby) bude ložisko vytěženo max. do 2-3 let. Rovněž nízká životnost těžby zásob šterkopísků je i na **ložisku Tišice-Mlékojedy** a to i v rámci rozšíření těžby o plochu 6,9 ha s vytěžitelnými zásobami o objemu 518,3 tis. m³. Dobývací prostor Tišice I je již z velké části vytěžený (cca 17,96 ha), z tohoto důvodu bylo dobývání suroviny přemístěno i do ložiska nevyhrazeného nerostu podél severního okraje DP Tišice I. Při stávající kapacitě roční těžby max. do 150 000 t/rok se životnost ložiska předpokládá max. na 5-6 let. V případě navýšení roční kapacity těžby na dvojnásobek se životnost ložiska významně zkrátí na polovinu, tj. max. 2-3 roky. Rovněž další plánované je rozšíření těžby na **ložisku Tišice-Mlékojedy** a to stanovením dobývacího prostoru Tišice II na ploše cca 131 ha. Využití **ložiska Chržín -Nové Ouholice** s projektovanou roční kapacitou těžby o objemu 240 tis. tun se v dohledné době nepředpokládá z důvodu nepřekonatelných majetkoprávních

střetů. Z tohoto důvodu nebyl dosud na ložisku stanoven DP Nové Ouholice o ploše cca 30 ha, ačkoliv souhlasné stanovisko EIA bylo MŽP ČR vydané 25.4. 2005 (čj. 718d/OPVI/05). Těžba štěrkopísku s nutností úpravy práním by musela probíhat ve dvou na sebe navazujících a schválených etapách POPD a to nad hladinou podzemních vod. **Zahájení těžby na výhradním ložisku Sazená s nově stanoveným DP Sazená** o ploše cca 31,5 ha se výrazně rovněž zkomplikovalo a to z důvodu doposud nevyřešeného střetu s přístupovou komunikací do plánované těžebny s přímým výjezdem na silnici I/16 mimo obytnou zástavbu. Zároveň tak záměr těžby by znamenal výrazný zásah a zábor pozemků na nadprůměrných bonitách v I. třídě ZPF. Nehledě na to záměry těžby na výhradním ložisku Sazená a na ložisku Chržín-Nové Ouholice jsou časově diferencované a to na základě dohody s dotčenými orgány státní správy a s obcemi, poněvadž paralelní těžba z obou zmiňovaných ložisek by znamenala velmi zvýšenou dopravní a ekologickou zátěž okolních obcí.

Tento velmi neuspokojivý stav opírající se o výše uvedenou podrobnou a věrohodnou analýzu reálné životnosti zásob štěrkopísku těžných výhradních a nevýhradních ložisek signifikantně poukazuje na oprávněné odůvodnění a nezbytnost zajištění další těžby či budoucí otvírky ložiska štěrkopísku (v našem případě ložiska Záryby - Křenek) pro potřeby Středočeského kraje. Tímto je i dána prokazatelnost nejvýhodnějšího řešení z hlediska ochrany ZPF, tzn. nezbytnou potřebu budoucího vynětí ze ZPF na ložisku Záryby - Křenek, obzvláště, když nová těžba na ložisku Záryby - Křenek plynule naváže na postupně ukončovanou těžbu na nevýhradním ložisku Křenek (bude jeho přímým pokračováním) s nízkými objemy zásob. Těžba na ložisku Záryby-Křenek může tedy být realizována až po dotěžení zásob na ložisku Křenek, a to ve shodném (tj. max. 250 tis. m³ /rok), v žádném případě nenavýšeném ročním objemu produkce.

- Rozbor zpracovaných podkladů a studií a soulad plánovaného těžebního záměru nevýhradního ložiska štěrkopísku Záryby - Křenek se „Studii limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ (dále jen Studie, zpracovatelem Ateliér T-plán, s.r.o., 2004), s výsledky Zásad územního rozvoje Středočeského kraje a se závěry a doporučením Krajské surovinové politiky Středočeského kraje (dále jen KSP SK, zpracovatelem byla ČGS-Geofond a ČGS).

1) Soulad se Studií limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ (dále jen Studie).

Studie byla vytvořena pro MŽP a další orgány ochrany životního prostředí jako metodický podklad pro rozhodování, nebyla však projednána a schválena jako oficiální materiál, který by nahrazoval nějakou koncepci, pouze do určité míry specifikuje střety zájmů a objektivnost možného využití ložisek v oblasti dobývání suroviny štěrkopísku v jednom z prostorů Středočeského kraje, ve kterém jsou tato ložiska koncentrována (Mělnicko, Poděbradsko, Neratovicko, Nymbursko, Kolínsko).

Širší zájmové území Mělnické oblasti je významnou zdrojovou oblastí pro zásobování štěrkopískovou surovinou severovýchodní části pražské aglomerace a vytvořilo tím prostor pro hodnocení nových záměrů na plánované otvírky nových pískoven pro nepřetržité zásobování za ložiska postupně ukončovaná. Pro tuto oblast byla spol. Ateliérem T-plán, s.r.o., v roce 2004 zpracována „Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ (dále jen Studie). Z úvodních kapitol Studie pro výhradní a nevýhradní ložiska sice vyplývá, že ze známých záměrů na využití ložisek, či otvírku části zásob ložiska Záryby - Křenek uvedená studie neuvádí. Nicméně z hlediska plnění koncepce postupného otevírání a těžby štěrkopísku na nových ložiskách za ložiska ukončovaná či ukončená - což je případ ložiska Záryby - Křenek, je naopak tento těžební záměr zcela v souladu se závěrečným doporučením a výsledky „Studie limitů těžby štěrkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ (viz kap. č. VIII. Závěry a doporučení).

V kapitole č. VIII. (Závěry a doporučení) schválené „Studie limitů těžby šterkopísku v prostoru soutoku Vltavy a Labe“ se uvádí; citujeme: „Řešené území je a v dlouhodobém výhledu zůstane rozhodující zdrojovou oblastí šterkopísku v rámci Středočeského kraje s hlavní oblastí spotřeby hlavním městem Praze a dalších intenzivně se rozvíjejících oblastech Středočeského kraje“. Na podkladě výše prezentovaných analýz a dílčích hodnocení je prezentován souhrnný návrh koncepčního usměrňování těžebních aktivit orientovaných na využití výhradních a nevýhradních ložisek řešeného území. Návrh sleduje tyto cíle:

- vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality
- orientovat těžební aktivity do území s relativně nejmenšími dopady na složky životního prostředí.

Citovaná Studie v rámci obecného závěru (úvod kapitoly VIII. Závěr) doporučuje vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality a doporučuje orientovat těžební aktivity do území s relativně nejmenšími dopady na složky životního prostředí, což v zájmovém území představuje:

- vyloučení zásahů do lesních porostů
- vyloučení zásahů do vybraných ploch chráněných zák. č. 114/1992 Sb. v platném znění (maloplošná ZCHÚ přírody, Evropsky významné lokality soustavy Natura 2000, regionální a nadregionální biocentra ÚSES)
- minimalizaci záborů nejkvalitnějšího ZPF (I. tř. ochrany BPEJ)
- minimalizaci rizik ohrožení režimu a jakosti vod a nenarušení režimu protipovodňové ochrany

Studie zároveň uvádí výčet lokalit (ložisek nebo jejich částí), které splňují uvedené podmínky jak pro ložiska výhradní, tak i nevýhradní (formou podmíněně vhodných ložisek k případnému využití v dlouhodobém výhledu.

Na základě výpočtu modelové prognózy vývoje těžby šterkopísku (tj. bez nové otvírky, vztaženo k vytěžitelným zásobám v rámci DP a nevýhradních těžených ložisek) je v kap. III. 4. „Výhledová potřeba suroviny a životnost stávajících zdrojů“, uvedeno v grafu č. 3 předložené Studie, citujeme: .... „pokud by celková těžba šterkopísku v řešeném území okresu Mělník měla zůstat dlouhodobě stabilizována na úrovni cca 2 mil. m³/rok, bude **v důsledku vyčerpání stávajících těžeben nutné cca v období 2008 - 2010 nahradit výpadek v rozsahu 300 - 500 tis. m³**“. A zároveň citujeme „pokud nedojde ke zcela zásadnímu poklesu poptávky po kamenivu poklesne nejpozději k r. 2015 těžba v tomto území pod úroveň 1 mil. m³, tj. cca 50% dnešní roční produkce. V této Studii se tedy uvádí předpokládaná prognóza potřeby po dalších šterkopískách (v našem případě i otvírka ložiska Záryby - Křenek).

2) Soulad s Krajskou surovinovou politikou Středočeského kraje z roku 2003

Podle Krajské surovinové politiky Středočeského kraje z roku 2003, z jejích závěrů a doporučení a z kap. č. 7.1. (Krátkodobé úkoly) vyplývá, že budou postupně záměry na otvírku nových ložisek směřovány do ploch s prognózními zdroji šterkopísku a do ploch nevýhradních ložisek (v našem případě i do ložiska Záryby - Křenek). Tyto zdroje mohou v budoucnu sehrát podstatnou roli v saturaci potřeb stavebních surovin kraje. Tato prognóza se právě z důvodů akutní potřeby kvalitní šterkopískové suroviny naplňuje. Ve smyslu využití nevýhradního ložiska šterkopísku Záryby - Křenek v Krajské surovinové politice Středočeského kraje je pouze v kapitole 6.1. „Analýza nerostného surovinového potenciálu Středočeského kraje“ obecná zmínka o dalších ložiskách šterkopísku, nacházejících se ve Středočeském kraji, doplněná tabelárním výčtem

veškerých těžených – využívaných ložisek s odhadem životnosti zásob a ložisek netěžených – rezervních.

3) Soulad s výsledky Zásad územního rozvoje Středočeského kraje, vydané Opatřením obecné povahy ZÚR SK na základě usnesení č. 4–20/2011/ZK

Plánovaná využitelnost nevýhradního ložiska Záryby-Křenek byla rovněž podrobena a analyzována v souladu se schválenými strategickými dokumenty na krajské úrovni, v daném případě s výsledky Zásad územního rozvoje Středočeského kraje, vydané Opatřením obecné povahy ZÚR SK na základě usnesení č. 4–20/2011/ZK, včetně mapových příloh. Po důkladném prostudování ZUR SK můžeme jednoznačně potvrdit soulad využitelnosti a evidenci nevýhradního ložiska Záryby-Křenek se schválenými ZUK SK. Z Návrhu ZUR SK kapitoly č. 5.1. vyplývá, že plochy pro těžbu nerostných surovin jsou kromě jmenovaných výhradních ložisek nerostných surovin a prognózních zdrojů i v současnosti nevyužívaná ložiska nevyhrazených nerostů, která jsou součástí pozemku, což je předmětné ložisko Záryby-Křenek. Zároveň Návrh ZÚR SK mimo jiné stanovují následující zásady pro zajištění ochrany území s přírodními hodnotami a možného rozvoje těchto území, tj. vytvářet podmínky pro šetrné využívání ložisek nerostů. V Odůvodnění ZUR SK v kapitole č. 4.6.1. vymezují plochy pro těžbu **nerostných surovin, což jsou všechna zjištěná a předpokládaná ložiska nerostů** v souladu s ustanovením § 13 a § 15 zákona č. 44/1988 Sb., v platném znění, v souladu s ustanovením § 13 zákona č. 62/1988 Sb., ve znění pozdějších zákonů a v souladu s vyhláškou MŽP č. 369/2004 Sb., přílohy č. 2 (tabulky č. 6 až 8). **Na základě výše uvedeného vymezují tedy i předmětné ložisko nevyhrazeného nerostu Záryby-Křenek.**

f) Významnost a potřeba využití ložiska Záryby – Křenek a závěrečné doporučení

V současné době dotěžované ložisko Křenek (D-5273300) zaujímá zásoby suroviny max. na 2-3 roky. **Po ukončení těžby na ložisku Křenek je možné zahájit otvírku nového ložiska Záryby-Křenek. Od počátku byly záměry těžby na ložisku Křenek a na ložisku Záryby - Křenek časově diferencované a to na základě dohody s dotčenými obcemi, poněvadž dle strategie těžební společnosti není možno zahajovat paralelní těžbu na obou zmiňovaných ložisek, ale pouze za předpokladu, že po postupném ukončení těžby na ložisku Křenek, bude zahájena těžba nová na ložisku Záryby-Křenek. Tímto byly eliminované synergické a kumulativní vlivy se zřetelem na zvýšenou dopravní a ekologickou zátěž okolních obcí.**

Z výše provedené detailní analýzy zásob štěrkopísků a na všech využívaných ložiskách štěrkopísků a písků nacházejících se v předmětné oblasti Mělnicka a Neratovicka vyplývá, že celkem 14 těžených výhradních a nevýhradních ložisek štěrkopísků zaujímá velmi nízkou (až kritickou) životnost zásob a to max. do 3-5 let. Rovněž v předmětném území byla ukončená těžba na ložiskách Vliněves, Čecelice, Jeviněves, Ovčáry u Dřís – Kopa, Sojovice, Konětopy apod. V případě ukončení těžeb (max. do 3-5 let) na výše vyjmenovaných 14 výhradních a nevýhradních ložiskách nacházejících se v bezprostřední blízkosti nevýhradního ložiska Záryby-Křenek, dojde k úbytku, resp. výpadku roční produkce štěrkopísků v objemu cca 2 000 tis. m³ (tj. 3520 tis. tun). Z toho vyplývá, že pro zachování kontinuity ročního objemu produkce štěrkopísků a štěrků pro zásobování výhradně Středočeské aglomerace je potřeba zachovat vyváženost počtu využívaných ložisek a tudíž po ukončení vytvořit územní předpoklady pro otvírku nových ložisek náhradou za postupně dotěžované lokality. V současné době již není k dispozici hrubé kamenivo z výhradního ložiska Vliněves a naopak je velmi nízký objem hrubého kameniva a životnost ložisek Borek – Brandýs nad Labem a Tišice – Mlékojedy při stávající

intenzitě těžby s životností na max. 3-5 let. Tento deficit v celé oblasti řeší zatím těžební společnosti pro stabilní odběratele dokonce dovozem i z litoměřických ložisek (Straškov, Dobříň-Račice apod.). Plánovaná produkce z lokality Záryby - Křenek plně nahradí požadované množství hrubého a zároveň částečně i jemného kameniva z ložisek Vliněves, Konětopy, Čechelice, Ovčáry u Drís-Kopa, Mlékojedy-Tišice, Křenek apod.

Jako plnohodnotnou náhradu za ukončenou, popř. postupně ukončovanou těžbu na výše zmiňovaných ložiskách ČGS doporučuje plánovaný záměr využití Záryby – Křenek (č. D 5273100), které navazuje na v současné době dotěžované ložisko štěrkopísku Křenek. U výše zmiňovaného ložiska Záryby-Křenek existuje již kladné stanoviska Krajského úřadu Středočeského kraje k záměru využití z hlediska vyhodnocení dopadů na životní prostředí podle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Technické i technologické zázemí provozované při těžbě ložiska Křenek, u kterého nebyly příslušnými úřady nebo veřejností zaznamenány žádné významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví, bude provozováno také při těžbě ložiska Záryby-Křenek. ČGS doporučuje, aby těžba ložiska Záryby-Křenek byla započatá nejdříve po dotěžení zásob ložiska Křenek, jehož životnost je podle stávajících báňsko-technických podmínek a objemů disponibilních zásob odhadována max. na cca 2- 3 roky.

ČGS jednoznačně konstatuje, že ze surovinového a ložiskového pohledu vykazuje celá část vymezených bloků zásob na nevýhradním ložisku Záryby-Křenek velmi příznivé ložiskové poměry s vysokou mocností suroviny (10-12 metrů), s vysokou jakostně-technologickou charakteristikou suroviny a s vysokým a dlouhodobě žádaným podílem štěrkovité frakce (4-8-16 mm) na úkor frakce písčité (0-4 mm). Roční výše těžby na ložisku Záryby - Křenek by neměla překročit již povolenou roční těžbu ložiska Křenek, tj. 250 000 m³/rok štěrkopísku a to v projektové variantě na ploše cca 93,2 ha a s objemem vytěžitelných zásob cca 6,9 mil. m³, tj. 12,4 mil. Tun. To znamená, těžba ložiska Záryby-Křenek bude realizována ve stejné intenzitě jako těžba nevýhradního ložiska Křenek. Expediční doprava vyvolaná těžbou ložiska Záryby- Křenek nahradí stávající expediční dopravu související s těžbou ložiska Křenek. S ohledem na to, že část dopravy (v předpokládané výši cca 10 – 15 % objemu těžby) bude realizována vodní cestou po Labi, intenzita dopravy na silniční síti se tak v důsledku těžby ložiska Záryby-Křenek oproti současnému stavu sníží.

Na základě výše uvedeného ČGS doporučuje ložisko nevyhrazeného nerostu (resp. nevýhradní ložisko) Záryby – Křenek respektovat v územně-plánovací dokumentaci jakožto zákonný limit v souladu s ustanovením § 13, odst. 1 zákona č. 62/1988 Sb., o geologických pracích, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu k ochraně zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů, což v daném případě představují veškerá ekonomicky významná ložiska nevyhrazeného nerostu, které mohou být předmětem budoucího využití. Zároveň tak z hlediska limitů a evidence nerostných surovin je podle ustanovení § 2, odst. h) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, který definuje základní pojmy zákona, „plochou nadmístního, popřípadě republikového významu plocha, která svým významem, rozsahem nebo využitím ovlivní území více obcí nebo více městských částí ...“. Z toho vyplývá, že nadmístního významu (tj. ovlivňující území více obcí) jsou všechna zjištěná a předpokládaná ložiska nerostů, tzn.: kromě výhradních ložisek i ložiska nevyhrazených nerostů, která jsou součástí pozemku , v našem případě ložisko Záryby-Křenek.

Vyjádření vypracovali:

RNDr. Dalibor Mašek - specialista ČGS - ložiskový geolog
Ing. Josef Godány – specialista ČGS - ložiskový geolog

Spolupráce:

Mgr. Jan Buda –specialista ČGS – GIS

Vyjádření schválil:

ČGS

RNDr. Jan Čurda
vedoucí Správy oblastních geologů